

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

“СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПЕТРІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2025-2027 РОКИ”

та “ПЛАН ЗАХОДІВ НА 2025-2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕТРІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2025-2027 РОКИ”*

* План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки є додатком до Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025- 2027 роки

Виконавець

ФОП Максимова Юлія Сергіївна, реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р..

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2022
juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

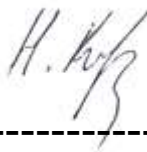
[twitter @juliesdata](https://twitter.com/juliesdata)

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Геоеколог, менеджер природокористування,
кандидат географічних
наук_____

Корогода Н.П.

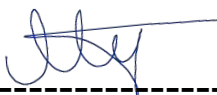
Керівник, спеціаліст із SEO
та геоінформаційних
систем_____

Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної
освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 05-05 від 02 лютого 2022р.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із SEO,
к.т.н._____

Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 05-16 від 02 лютого 2022р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	6
Зміст та основні цілі ДДП	6
Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня	12
2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО	14
2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	14
2.2. Стан атмосферного повітря	20
2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)	23
2.4. Радіаційний стан	27
2.5. Водні ресурси	27
2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра	38
2.7. Стан здоров'я мешканців	43
2.8. Біорізноманіття	48
2.9. Природно-заповідний фонд, його функціональні та охоронні зони	52
2.10. Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження	53
2.11. Смарагдова мережа	55
2.12. Екомережа	55
2.13. Перспективні до заповідання території в межах громади	58
2.14. Історико-культурні об'єкти	60
2.15. Поводження з відходами	60
2.16. TOWS аналіз	70
2.17. Основні наявні екологічні проблеми території громади	74
2.18. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	76
3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	81
4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	84
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧА С ПІДГОТОВКИ ДДП	86

<i>Основні міжнародні та національні зобов'язання</i>	86
<i>Процедура ОВД</i>	94
<i>Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки</i>	95
<i>Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку</i>	95
6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	95
6.1 Атмосферне повітря	96
6.2 Клімат	97
6.3 Водні ресурси	99
6.4 Земельні ресурси	100
6.5 Відходи	100
6.6 Біорізноманіття	102
6.7 Природоохоронні території	102
6.8 Здоров'я населення	103
6.9 Історико-культурна спадщина	104
6.10 Транскордонний вплив	104
6.11 Результати розділу	104
7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	108
8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	113
8.1 Вихідні дані для виконання оцінки	113
8.2 Використані інструменти та методи	113
8.3 Планувальні альтернативи	114
8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	117
8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки	117
9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	118
10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	124
11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	124

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
ТГ	Територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Стратегія	Цей проєкт Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки
Регіональна доповідь	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Кіровоградській області
Екологічний паспорт	Екологічний паспорт Кіровоградської області
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Петрівська селищна рада, 28300, Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, селище Петрове, вул. Святкова, буд. 7, тел. 0678176840, веб-сайт: <https://pt-rada.gov.ua/>, емейл: sel.rada.petrovo@ukr.net

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП “Стратегія розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки” та “План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки” — ФОП Максимова Юлія Сергіївна (реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р.).

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

В таблиці 1.1 наведено основні напрямки та цілі, які закладаються у виконання ДДП і які корелюють із визначеними в ДДП завданнями та/або заходами.

Таблиця 1.1
Цілі та завдання Стратегії

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Програми	Завдання
1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади	1.1. Підвищити рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29.42 до 115 балів	1.1.1. Нові підходи до управління	створити Агенцію місцевого розвитку громади для впровадження проєктів стратегії розвитку громади та залучення додаткового фінансування;
			реорганізувати заклади освіти (об'єднання закладів дошкільної та шкільної освіти);
			сформувати мережу багатофункціональних культурних центрів на базі клубів і будинків культури
		1.1.2. Енергоефективність	покласти обов'язки енергоменеджера на одну зі штатних одиниць селищної ради;
			провести енергоаудит комунальних закладів та установ громади
			здійснити заходи з енергозаощадження;
		1.1.3 Цифровізація	створити комунальне підприємство по наданню теплопостачання з альтернативних джерел енергії
			забезпечити систему електронного документообігу в селищній раді та комунальних підприємствах, закладах, установах;
			запровадити систему електронних голосувань на сесіях ради;
	оновити систему електронних звернень, петицій і голосувань на сайті громади на базі платформи e-det;		
	1.2. Виконати не менше ніж на 85 % всіх проєктів Стратегії	1.2.1. Системне навчання працівників ОМС та старост	здійснити збір кількісних та якісних показників для контролю виконання стратегії.
			сформувати програму навчання для працівників селищної ради про створення проєктів, написання грантових заявок, залучення інвестицій та налагодження партнерств
		1.2.2. Підвищення кваліфікації працівників комунальних підприємств, установ і закладів	сформувати програму навчання для старост проєктному менеджменту, цифровим навичкам та інструментам розвитку бізнесу
забезпечити навчання не менше 10 працівників закладів культури культурному менеджменту, організації заходів, комунікації;			
створити посаду молодіжного працівника та забезпечити його навчання			
1.3. Збільшити кількість проєктів,	1.3.1. Розвиток участі	сформувати спеціалізовані громадську раду зі спорту, громадську раду з розвитку культури та молодіжну раду	

	ініційованих та реалізованих мешканцями, з 0 до 40 проектів		створити інструмент участі громади у розподілі бюджету громади та реалізації проектів мешканцями (громадський бюджет); інформувати мешканців про можливості бюджету участі, громадських рад та інших можливостей участі у житті громади.
		1.3.2. Активізація молоді	створити молодіжний центр громади на базі багатофункціональних культурних центрів у селищі Петрове та с. Новий Стародуб; підтримати не менше 5 молодіжних мікропроектів
2. Збільшити обсяг власних податкових надходжень	2.1. Збільшити кількість суб'єктів підприємницької діяльності на 60%	2.1.1. Залучення інвестицій	забезпечити діяльність Агенції Розвитку громади з не менше 2 працівниками, відповідальними за залучення інвестицій та супровід інвесторів;
			здійснити інвентаризацію земель громади;
			розробити інвестиційний паспорт громади та не менше 5 інвестиційних пропозицій;
		2.1.2. Підтримка підприємництва	забезпечити маркетингове просування інвестиційних пропозицій (створення інвестиційного порталу, участь в інвестиційних виставках, організація інвестиційних візитів, створення промоційних роликів тощо).
			створити інформаційний пункт підприємця при ЦНАП для консультацій по реєстрації та іншим крокам ведення бізнесу;
			інформувати та консультувати підприємців щодо участі щодо участі в національних та регіональних грантових конкурсах та інших програмах підтримки, можливостей залучення пільгових кредитів, освітніх можливостей тощо;
	2.1.3. Розвиток підприємницької культури	створити Раду підприємців громади та проводити зустрічі не менше 2 разів на рік.	
		щорічно проводити школу підприємництва для підприємців початківців та осіб, які бажають займатися власною справою;	
	2.2. Збільшити кількість пролікованих людей з-поза межами громади на 12%	2.2.1. Центр догляду	щорічно проводити курси підприємництва для учнів старших класів;
			створити коворкінг (колективний офіс) для навчання та роботи підприємців на базі молодіжного центру у селищі Петрове (див. Активізація молоді)
сформувати проєкт та визначити перелік послуг Центру реабілітації та догляду			
2.3. Збільшити кількість суб'єктів господарювання, які	2.3.1. Підтримка бджолярів громади	залучити фінансування на будівництво/ремонт центру	
		здійснити ремонт, закупити обладнання для центру	
		інформувати заклади охорони здоров'я та громадські організації про нові доступні послуги	
			провести навчання бджолярів;
			регулярні зустрічі та консультації по отриманню та заповненню заявок на зворотне та незворотне фінансування;

	мають <i>КВЕД</i> «Бджолярство» вдесятеро		надати приміщення на пільгових умовах (у разі створення заготівельнозбутового кооперативу).	
3. Підвищити рівень якості життя	3.1. Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів	3.1.1. Капітальний ремонт доріг	реалізувати ремонт комунальних доріг громади; налагодити співробітництво з сусідніми громадами для ремонту доріг загального користування державного значення (Т 1210 та Т 1215).	
		3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення	провести аудит мереж водопостачання у громаді; побудувати свердловини й мережі водопостачання у населених пунктах громади (Новий Стародуб, Ганнівка, Рядове, Інгулецьке, Чечеліївка); модернізувати очисні споруди у 3 населених пунктах; реконструювати каналізаційну мережу у 3 населених пунктах.	
		3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту	здійснити загальний капітальний ремонт відділень КНП «Петрівська Центральна Лікарня»; провести поточні ремонти ФАПів у 9 населених пунктах громади; здійснити капітальний ремонт у 3 навчальних закладах; побудувати спортивні поля у не менш 5 населених пунктах, встановити нові спортивні майданчики та тренажери у 3 населених пунктах; здійснити ремонт спортивної зали у с. Чечеліївка.	
		3.1.4. Благоустрій публічних просторів	побудувати парк у с. Новий Стародуб та селищі Петрове; Розробити та здійснити благоустрій туристичного прогулянкового маршруту від селища Петрове до с. Іскрівка вздовж річки Інгулець; здійснити благоустрій центральних місць у с. Новий Стародуб, с. Зелене, селищі Інгулецьке, селищі Петрове, с. Богданівка, с. Ганнівка, с. Луганка, с. Козацьке, с. Чечеліївка.	
		3.2. Збільшити частку ЗНО, складених вище 175 балів, від загальної кількості складених ЗНО на 20 відсоткових пунктів	3.2.1. Розвиток STEAM освіти	створити Центр STEAM-освіти для школярів забезпечити системне проведення STEAM гуртків та їх доступність школярам з різних населених пунктів громади утворити класи з технічною спеціалізацією (а саме ІТ та математика, фізика, хімія); залучити не менше 1 висококваліфікованого вчителя з інформатики та програмування; впроваджувати проєктний підхід, вивчення м'яких навичок та інші методи формування сучасних компетентностей у школярів.
		3.2.2. Перекваліфікація дорослого населення	створити Центр освіти для дорослих; забезпечити проведення не менше 2 перекваліфікаційних курсів на їх базі.	

	3.2.3 Профорієнтація молоді	забезпечити участь молоді у різноманітних позашкільних конкурсах та активностях (молодіжний парламент, МАН, дебатні турніри, конкурси «Що? Де? Коли», тощо);
		визначити працівника Відділу культури, туризму, молоді та спорту, відповідального за роботу з молоддю, зокрема з профорієнтаційною програмою;
		надавати профорієнтаційний супровід учнів 8–12 класів (профорієнтаційні заходи).
	3.2.4 Підвищення кваліфікації працівників освіти	забезпечити проведення курсів з цифрової грамотності викладачів;
		інформувати та заохочувати працівників закладів освіти до підвищення кваліфікації, обміну досвідом та підвищення мобільності.
	3.3 Підвищити рівень забезпеченості лікарями на 1 тис. населення на 17 %	3.3.1 Охоплення медичними послугами
3.3.2 Розвиток персоналу закладів охорони здоров'я		Програма підготовки медичних працівників. Фінансова підтримка (стипендія громади) для не менше 2 студентів, які вже почали або почнуть навчання в медичних університетах з умовою їхнього повернення до громади на роботу Службове житло для медичних працівників. Ремонт квартир для медичних працівників.
3.3.3 Матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я		Забезпечення матеріально-технічної бази медичних закладів. Закупівля медичного обладнання та нової медичної техніки для отримання нових пакетів послуг НСЗУ у заклади охорони здоров'я громади
3.4 Підвищити рівень оцінки Дозвілля мешканцями громади з 2,4 до 3,5 балів	3.4.1 Розвиток спортивних та культурних лідерів	навчати викладачів фізичної культури та спортивних ентузіастів новим методикам викладання та залучення дітей в спорт
		створити та впровадити цільову програму залучення фахівців у сфері культури та спорту (підвищення заробітної плати, надання службового житла) фінансово та організаційно підтримувати культурні та спортивні події, ініційовані мешканцями громади (наприклад, закупаючи інвентар)
	3.4.2 Масові спортивні та культурні події	створювати та заохочувати знакові масові спортивні події (змагання, спортивні фестивалі, велопробіги, спільні тренування, Активний парк); проводити існуючі та створювати нові культурні події (Свято меду, сиру і вина, Мобільний Кінотеатр та тиждень кіно, День Села, благодійна акція «Книга – громаді» тощо)
	3.4.3 Охоплення клубами, секціями та гуртками	створити та фінансово підтримувати спортивні клуби на базі шкіл та багатофункціональних культурних центрів сформувані та реалізувати план доступу обдарованих дітей до уроків в художній школі (інформування батьків про можливості продовженого дня та час, додаткові

			<i>позашкільні активності у культурних багатофункціональних осередках чи бібліотеках, перегляд розкладу мистецьких уроків, інше).</i>
		3.4.4 <i>Матеріально-технічна база закладів культури</i>	<i>Програма Книга – громаді Підготовка пропозицій видавництвам, бізнесу, фондам та іншим організаціям щодо виділення книг до фонду бібліотек, виданих не пізніше 2013 року. Закупка книг громадою.</i> <i>Доступність та якість послуг закладів культури Формування та реалізація плану доступу обдарованих дітей до уроків в мистецьких закладах. Матеріально-технічне забезпечення закладів культури</i>
3.5 <i>Зменшити кількість кримінальних правопорушень на 20 %</i>	3.5.1 <i>Запобігання правопорушенням</i>		<i>вивчити місця найбільшої небезпеки в громаді;</i>
			<i>встановити не менше 1000 нових світлоточок в громаді;</i>
			<i>встановити не менше 100 додаткових камер відеоспостереження в громаді;</i> <i>залучити поліцейського офіцера громади.</i>
3.6 <i>Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2.5 до 3 балів.</i>	3.6.1 <i>Система поводження з відходами</i>		<i>здійснити ліквідацію наявних стихійних сміттєзвалищ</i>
			<i>встановити додаткові урни з роздільним збором сміття та інформаційною кампанією за сортування сміття;</i>
			<i>провести інформаційну кампанію за сортування сміття;</i> <i>забезпечити роздільний вивіз відсортованого сміття.</i>
	3.6.2 <i>Якість ґрунтів громади</i>		<i>впорядкувати лісосмуги громади;</i>
			<i>співпрацювати з агровиробниками для моніторингу якості ґрунтів в громаді, спільної подачі на проекти із збільшення земель запасу та адаптації до змін клімату</i>
			<i>інформувати фермерів щодо переваг висівання якісних посухостійких культур</i>
3.6.3 <i>Якість водних джерел громади</i>		<i>щорічно проводити моніторинг якості водних джерел громади;</i>	
		<i>створити проекти співфінансування по підвищенню якості водних ресурсів громади.</i>	

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Інформацію щодо узгодженості даної Стратегії із релевантними документами вищого рівня наведено у таблицях нижче. Зауважимо, що визначені у Стратегії завдання та заходи є *узагальненими*, тому їх вплив на довкілля має бути уточнений на наступних етапах, в тому числі: при визначенні конкретних очікуваних результатів від провадження рішень ДДП та їх характеристик.

Таблиця 1.2.

Узгодженість основних положень ДДП із стратегічними цілями Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки

Стратегічні цілі ДДП	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки			
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади	o	o	+	o
2. Збільшити обсяг власних податкових надходжень	+	+	o	o
3. Підвищити рівень якості життя	+	+	o	+
Стратегічні цілі ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки			

[1] Примітка. “+” - узгоджені частково, “++” - повністю узгоджені, “-” - є суперечності, “o” - нейтральний взаємозв'язок.

Роз'яснення до Стратегічних цілей Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки:

СЦ.1. - Стратегічна ціль 1. "Конкурентоспроможна інноваційно-спрямована економіка, яка розвивається на засадах смарт-спеціалізації" полягає у створенні оптимальних умов для повного використання і нарощування наявного потенціалу та ефективного використання конкурентних переваг регіональної економіки.

СЦ.2. - Стратегічна ціль 2. "Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення" передбачає виконання завдань і здійснення заходів щодо стабілізації демографічної ситуації в області, забезпеченні рівного доступу до якісної освіти, послуг охорони здоров'я незалежно від місця проживання людей, підвищення матеріального добробуту населення.

СЦ.3. - Стратегічна ціль 3. "Сталий розвиток усіх територій" передбачає реалізацію комплексу заходів і проектів, спрямованих на усунення диспропорцій у розвитку населених пунктів у сільській і міській місцевості, розвитку соціально-дорожньої інфраструктури, модернізації житлово-комунального господарства і розвиток житлового будівництва.

СЦ.4. - Стратегічна ціль 4. "Збереження екосистем та поліпшення екологічної інфраструктури" визначає завдання і проекти щодо охорони навколишнього природного середовища, формуванню екологічної інфраструктури в області.

Таблиця 1.3

Узгодженість ДДП із стратегічним цілям Державної стратегії регіонального

розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні цілі ДДП	Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки		
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3
1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади	0	0	+
2. Збільшити обсяг власних податкових надходжень	+	+	0
3. Підвищити рівень якості життя	0	+	0
Стратегічні цілі ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3
	Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки		

Роз'яснення до Стратегічних цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки:

СЦ.1. - Стратегічна ціль 1. "Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах".

СЦ.2. - Стратегічна ціль 2. "Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів".

СЦ.3. - Стратегічна ціль 3. "Розбудова ефективного багаторівневого врядування".

Інформацію щодо узгодженості ДДП із цілями державної екологічної політики України на період до 2030 року наведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Узгодженість ДДП із стратегічними цілями державної екологічної політики

Стратегічні цілі ДДП	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади	+	0	+	+	0
2. Збільшити обсяг власних податкових надходжень	+	0	0	0	0
3. Підвищити рівень якості життя	+	+	+	+	0
Стратегічні цілі ДДП	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року				

**Пояснення цілей Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року:

"Ціль 1." - Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

"Ціль 2" - Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

"Ціль 3" - Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

"Ціль 4" - Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

"Ціль 5" - Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Інформація щодо узгодженості ДДП із Цілями сталого розвитку^[2] наведена в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5.
 Узгодженість основних положень ДДП із Цілями сталого розвитку

Стратегічні цілі ДДП	Цілі сталого розвитку																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	+	0	0	+	0
2. Збільшити обсяг власних податкових надходжень	+	+	+	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0
3. Підвищити рівень якості життя	0	+	+	+	0	+	0	0	+	0	0	+	0	0	+	0	0
Стратегічні цілі ДДП	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Цілі сталого розвитку																

^[1] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

^[2] <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

Цілі сталого розвитку ООН

№ 1. Подолання бідності

№ 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства

№ 3. Міцне здоров'я і благополуччя

№ 4. Якісна освіта

№ 5. Гендерна рівність

№ 6. Чиста вода та належні санітарні умови

№ 7. Доступна та чиста енергія

№ 8. Гідна праця та економічне зростання

№ 9. Промисловість, інновації та інфраструктура

№ 10. Скорочення нерівності

№ 11. Сталий розвиток міст і громад

№ 12. Відповідальне споживання та виробництво

№ 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату

№ 14. Збереження морських ресурсів

№ 15. Захист та відновлення екосистем суші

№ 16. Мир, справедливість та сильні інститути

№ 17. Партнерство заради сталого розвитку

2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

За даними багаторічних досліджень Українського гідрометеорологічного інституту

ДСНС, що наведено в регіональній доповіді¹ та Екологічному паспорті Кіровоградської області², клімат на території Петрівської селищної територіальної громади знаходиться в області помірно - континентального, недостатньо вологого, з добре вираженими порами року клімату. Середньорічна кількість опадів становить 499 - 582 мм. Максимальна кількість їх впливає у теплий період року (близько 70%). Річна кількість опадів на півночі 420-470 мм, на півдні - 400-430 мм. Річна кількість опадів в Кіровоградській області скала 515,7 мм. Найбільше опадів випало у липні - 102,4 мм, а найменше в жовтні 21,4 мм.

Вся територія області перебуває під дією західного перенесення повітряних мас помірних широт. Лісостепова частина області зазнає впливу вологих повітряних мас з Атлантичного океану, а степова перебуває під впливом континентальних повітряних мас зі сходу. Північно-західна частина та північна частина області лежить у недостатньо вологій, але теплій агрокліматичній зоні, південна і східна - у посушливій і дуже теплій. Середньорічна відносна вологість повітря становить 73-76 відсотків. Звичайно сніговий покрив встановлюється в третій декаді листопада, а сходить у другій декаді березня. Максимальна висота снігового покриву в полі сягала 33-51 см. Максимальне промерзання ґрунту досягає 98-144 см.

На території області переважають північно-східні та північно-західні вітри, у травні різко збільшується кількість східних вітрів.

Клімату властиві і небезпечні явища погоди, такі як сильні зливи, град, ожеледиці, пилові бурі тощо. Частим явищем у степовій зоні є пилові або чорні бурі та суховії, які завдають великих збитків господарству зменшеннями або повною загибеллю врожаю.

Населені пункти, характеризуються наявністю великих площ штучних поверхонь з високою теплопровідністю і теплоємністю і низькою вологоємністю. Внаслідок цього, а також значного забруднення атмосфери, в населеному пункті змінюються такі кліматичні показники: підвищується температура, зменшується відносна вологість, збільшується кількість опадів, зменшується швидкість вітру, тощо.

Нижче подано інформацію щодо основних погодніх характеристик громади³⁴.

1

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolnyshnogo-sered-ovyshha-v-ukrayini/>

² <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/ekologichni-pasporty/>

3

https://www.meteoblue.com/uk/weather/historyclimate/climatemodelled/petrove_ukraine_697325

⁴ <https://www.meteo.gov.ua/>

Petrove

48.34°N, 33.27°E (98 м над рівнем моря).
 Модель: ERA5T.

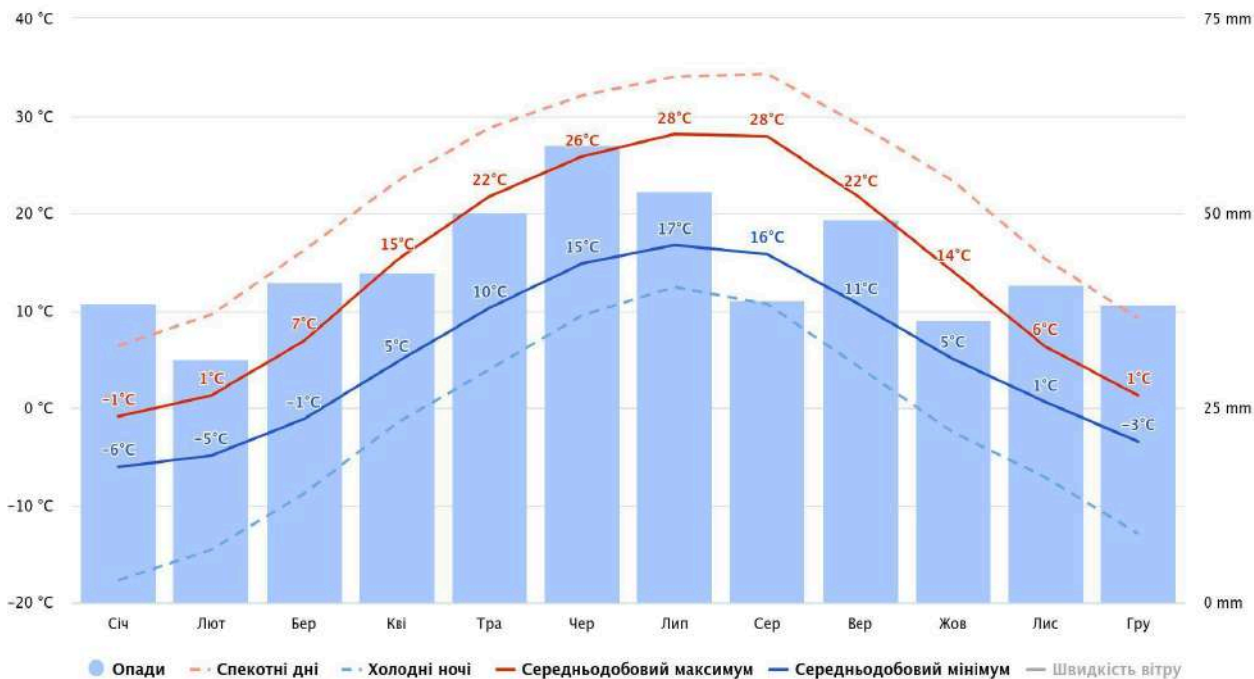

Рис.2.1. Середні температури та опади.

Petrove

48.34°N, 33.27°E (98 м над рівнем моря).
 Модель: ERA5T.

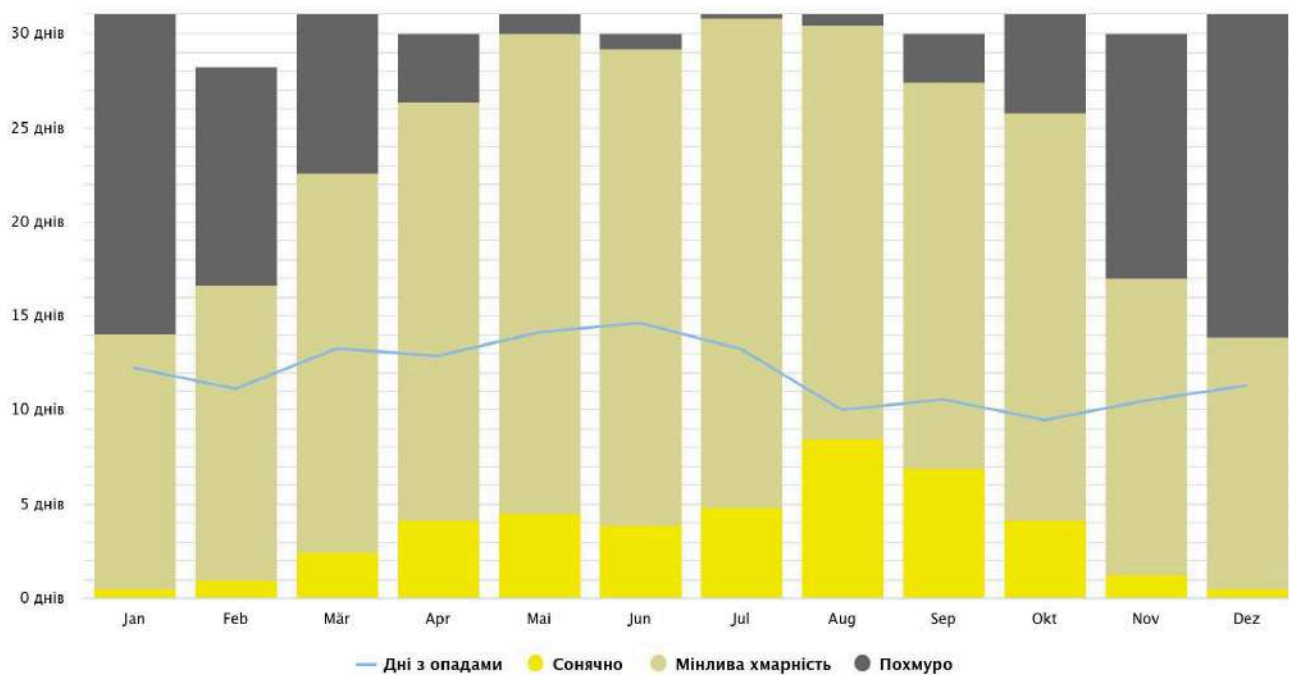

Рис.2.2. Співвідношення кількості сонячних та хмарних днів.

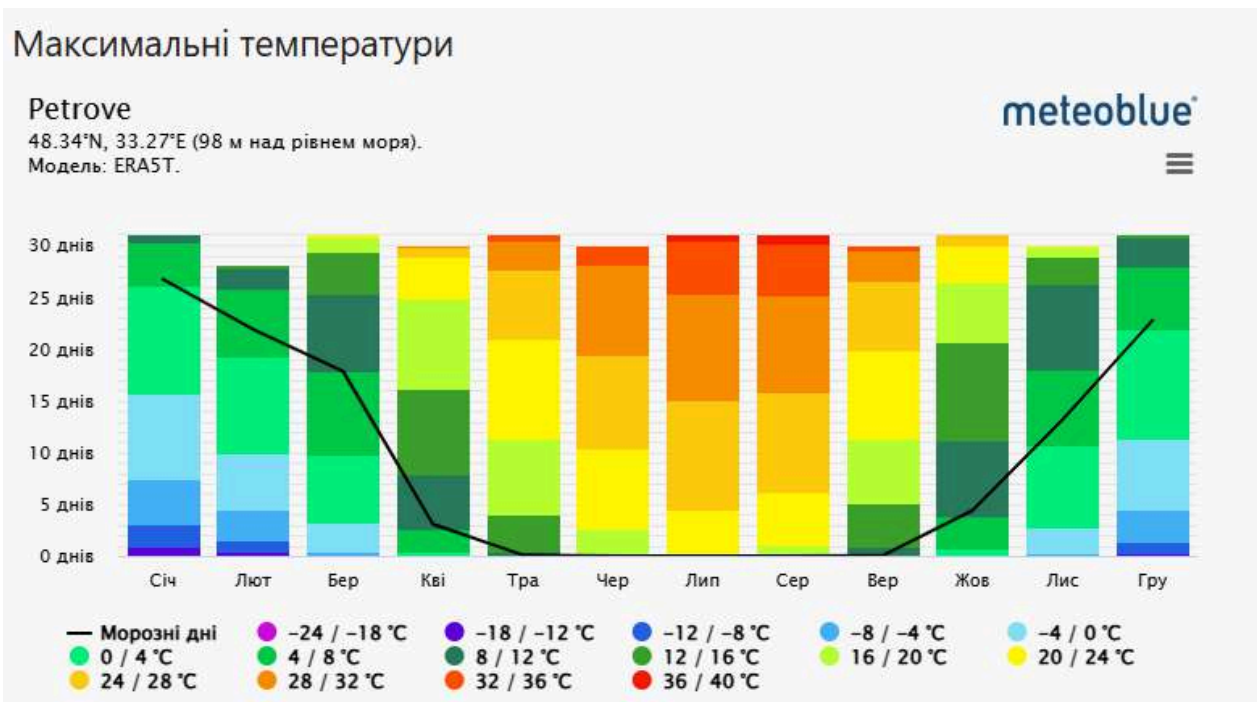

Рис.2.3. Максимальні температури

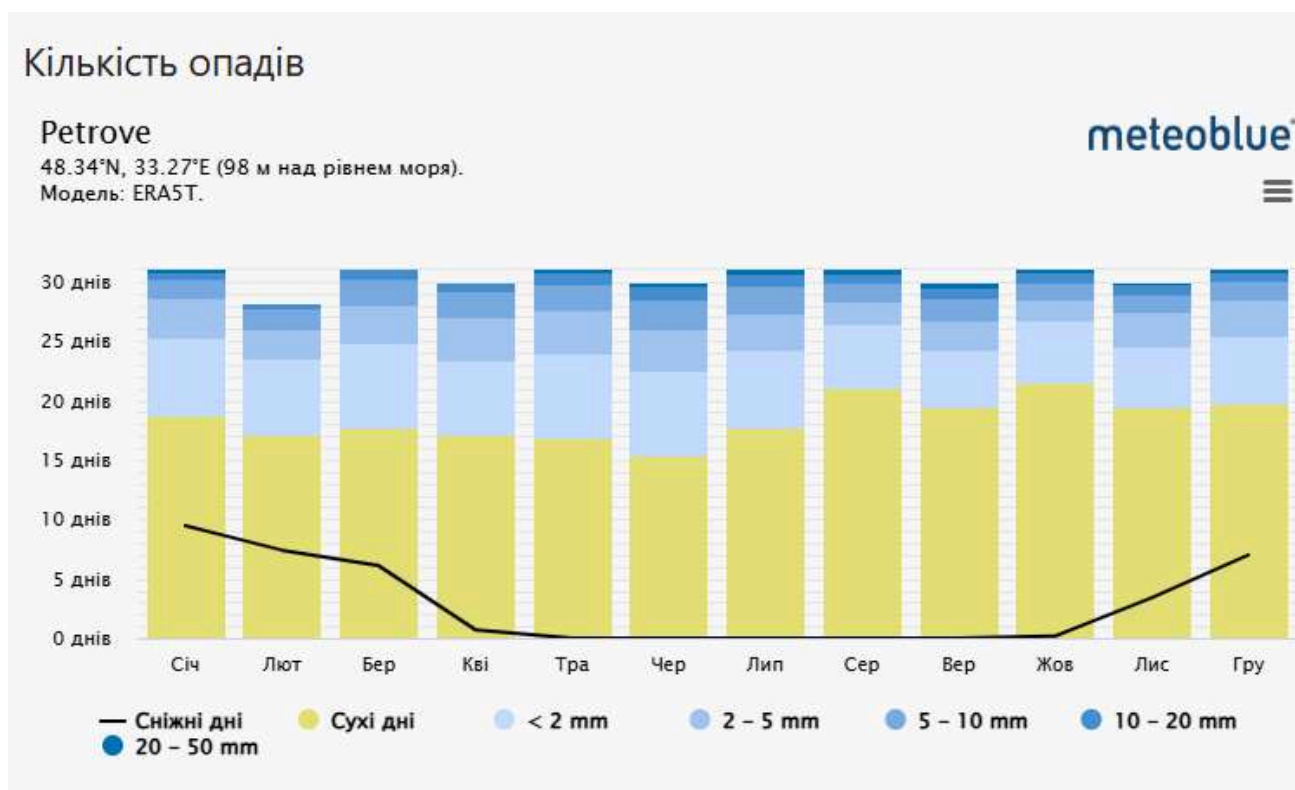

Рис.2.4. Кількість опадів

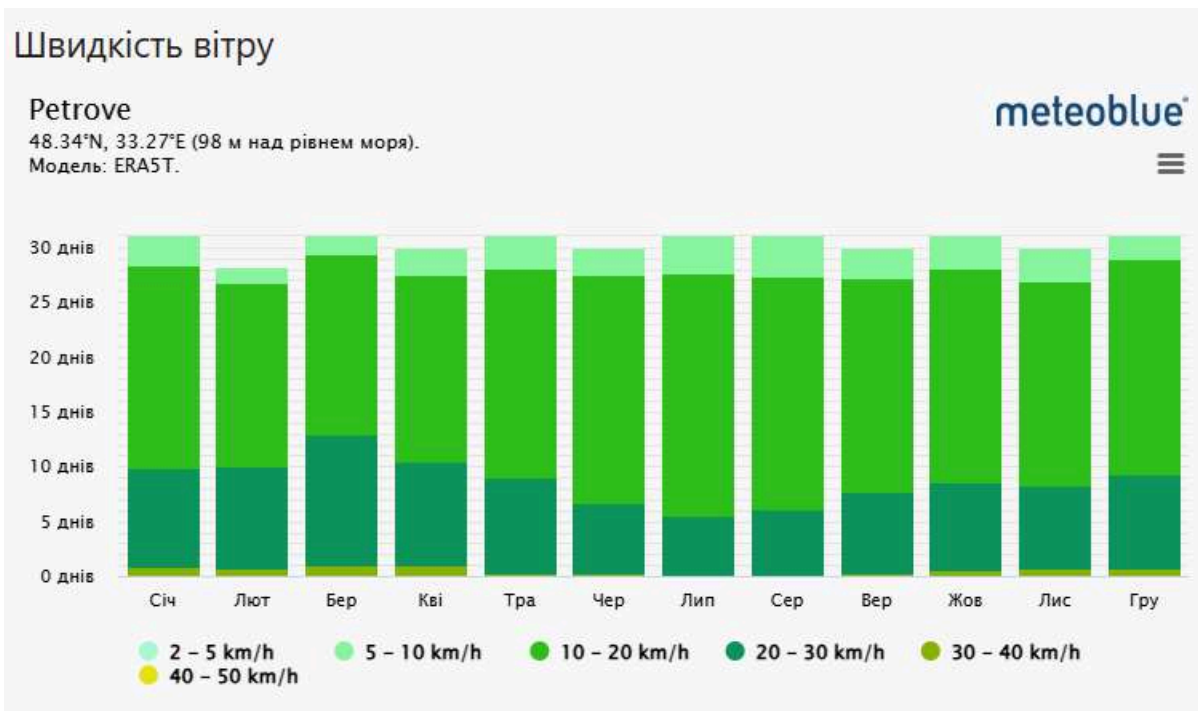

Рис.2.5. Швидкість вітру

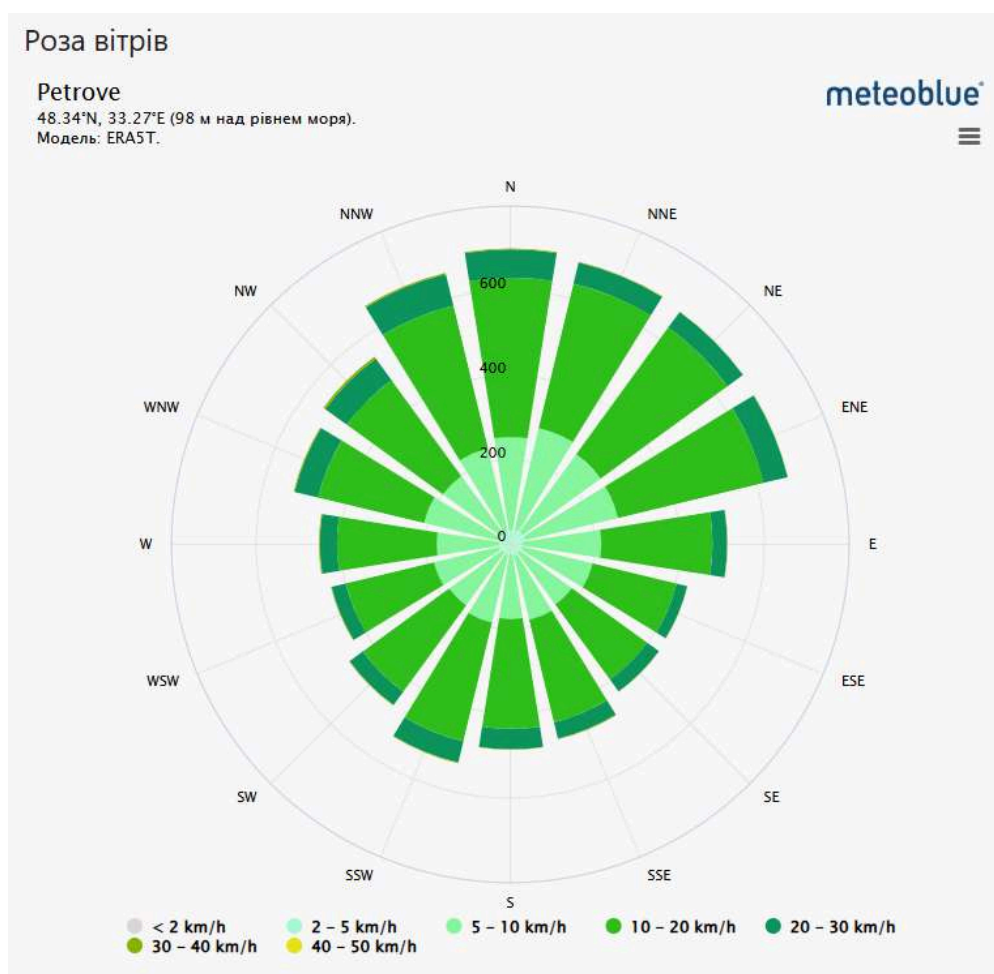

Рис.2.6. Напрями переважаючих вітрів

Зведена інформація середньорічних показників погоди, за даними найближчої метеостанції Кривий Ріг міститься на рисунку 2.7.

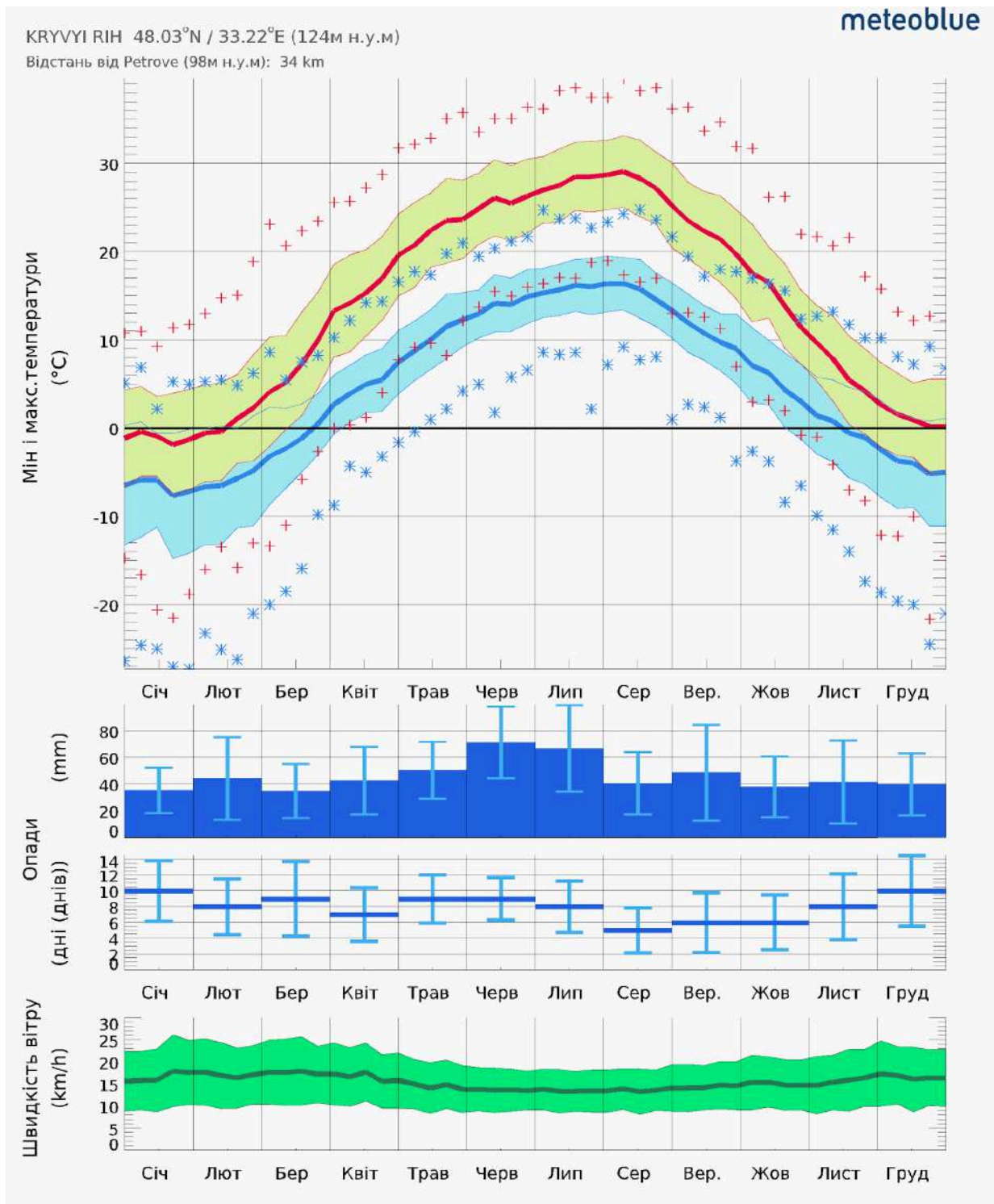

Рис.2.7. Розподіл основних метеопказників по станції Кривий Ріг

Ділянки територіальної громади вкриті деревною/чагарниковою рослинністю мають особливості теплового і вітрового режимів. Загалом, внаслідок переваги денного прогрівання над нічним охолодженням такі ділянки влітку будуть в середньому холодніші відкритих на 0,7-1°C. Взимку переважає нічне охолодження над денним прогріванням, а тому тепловий режим лісових ділянок буде відзначатись вищими температурами, ніж відкрита територія. На таких масивах серед деревного покриву спостерігається різке зниження швидкості вітру. Так, якщо на відкритих ділянках і на вершинах височин швидкість його дорівнює 4-5 м/с, то серед деревної рослинності зменшується до 1,5-2 м/с вже на віддалі 35-50 м від краю масиву, а ще через 50 м досягає 1,0 м/с.

Населені пункти характеризуються наявністю земних покривів з високою теплопровідністю і теплоємністю і низькою вологоємністю. Внаслідок цього, а також значного забруднення атмосфери, в населених пунктах змінюються такі кліматичні показники: підвищується температура, зменшується відносна вологість, збільшується кількість опадів, зменшується швидкість вітру, тощо.

2.2. Стан атмосферного повітря

За даними Замовника, на території Петрівської селищної територіальної громади підприємства теплоенергетики відсутні, послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води не надаються, опалення установ, підприємств, організацій та житлового фонду (поквартирно) здійснюється індивідуально природним газом, твердим паливом та електричною енергією.

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами на території Петрівської селищної територіальної громади отримали:

- Ганнівський ліцей Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110090035272-III-0069 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 05.08.2024 року, необмежений;

- Петрівський ліцей та Петрівська філія Петрівського ліцею Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110010024292-III-0077 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 21.10.2024 року, необмежений;

- Володимирівська філія Ганнівського ліцею Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110080067829-III-0086 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 15.01.2025 року, необмежений;

- Іскрівська філія Ганнівського ліцею Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110130074994-III-0087 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 15.01.2025 року, необмежений;

- Луганський ліцей Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110190016678-III-0092 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 25.02.2025 року, необмежений;

- Червонокосянтинівський ліцей Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110370096793-III-0094 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 26.02.2025 року, необмежений;

- Петрівський заклад дошкільної освіти № 1 «Рудана» Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110010024292-III-0091 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 25.02.2025 року, необмежений;

- Козацький заклад дошкільної освіти «Колосок» Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110150044977-III-0090 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 25.02.2025 року, необмежений;

- Луганський заклад дошкільної освіти «Сонечко» Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110190016678-III-0093 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 25.02.2025 року, необмежений;

- Козацький ліцей Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110100030715-III-0096 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 27.03.2025 року, необмежений;

- Зеленська філія Козацького ліцею Петрівської селищної ради: дозвіл № UA35080110150044977-III-0095 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи; строк дії дозволу із 27.03.2025 року, необмежений.

По закладах культури Петрівської селищної ради отримано відділом культури, туризму, молоді та спорту Петрівської селищної ради (джерела викидів комунального закладу «Петрівська музична школа» Петрівської селищної ради та комунальної установи «Петрівський центральний будинок культури») дозвіл на викиди UA35080110010024292-III-0097 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта III групи, строк дії дозволу із 28 березня 2025 року необмежений.

По закладах охорони здоров'я Петрівської селищної ради в наявності дозвіл на викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами у комунальному некомерційному підприємстві «Петрівська центральна лікарня» Петрівської селищної ради. Департаментом екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації 13 квітня 2018 року видано комунальному закладу «Петрівська центральна районна лікарня» дозвіл № 3524955100-111 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, строк дії якого необмежений з 24 квітня 2018 року.

У комунального підприємства «Комунсервіс» Петрівської селищної ради в наявності дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами № 3524981901-128 від 20 листопада 2019 року, строк дії дозволу - необмежений.

Екологічний податок, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення розраховується та сплачується за застарілими розрахунками на викиди стаціонарних джерел забруднення відповідно до кількості спожитих енергоносіїв.

Найбільшими платниками екологічного податку по громаді за розміщення відходів та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами є ПрАТ «ЦГЗК» та ДП «СхідГЗК».

Оскільки основним видом діяльності в громаді є рослинництво, то джерела забруднення повітря в сільськогосподарських практиках від рослинництва можливо через оранку земель, спалювання біомаси, зберігання та обробка гною, використання мінеральних добрив та сільськогосподарської техніки. Спалювання біомаси є однією з найбільш шкідливих практик, оскільки, крім діоксиду карбону, при цьому виділяються деякі токсичні речовини повного та часткового окиснення біомаси, такі як оксиди нітрогену та сульфур, монооксид карбону, летка зола, тощо. Ця практика є протизаконною в Україні, але, на жаль, все ще досить поширена і часто спричиняє пожежі в екосистемах. Особливо навесні – щоб позбутися залишків рослинності попереднього сезону, та восени – щоб утилізувати сезонні відходи. Крім того, спалення біомаси широко використовується для опалення у сільській місцевості, що також є джерелом забруднення повітря тими самими забруднювачами. Іншим великим джерелом є оранка земель: ґрунти розораних непокритих рослинністю полів протягом посушливих періодів перетворюються на порошок, забруднений залишками мінеральних добрив та ЗЗР. Цей порошок може підійматися в повітря вітром, спричиняючи токсичні пилові бурі, що можуть переноситися вітром на суттєві відстані.

За даними Регіональної доповіді, у Кіровоградській області загалом причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є: робота підприємств в умовах зношеності основних фондів, недосконалості технологічних процесів базових

галузей промисловості, недостатня забезпеченість останніх очисними спорудами для уловлювання та утилізації забруднюючих речовин, введення в дію нових підприємств.

Залишається гострою проблема забруднення повітря пересувними джерелами, і особливо, автомобільним транспортом. Надходження шкідливих речовин від автотранспорту домінують над викидами від стаціонарних джерел, що надходять в атмосферне повітря. Згідно Регіональної доповіді головними джерелами забруднення атмосферного повітря на території області є викиди від автотранспорту та з промислових підприємств – вони становлять 65 % від усіх шкідливих речовин, що потрапляють у повітря.

Громада має вдале транспортне сполучення. Значними перевагами є наявність міжнародних трас Е50 (35 км) та дороги національного значення Н23 (47,8 км). Проте часто добирання до цих трас ускладнене поганим дорожнім покриттям в межах громади. Ускладнений рух через стан дорожнього покриття є причиною збільшення кількості викидів від автотранспорту.

Вплив промислових підприємств на стан атмосферного повітря регіону значно зменшився в зв'язку зі зниженням потужності роботи промислових підприємств з введенням воєнного стану в країні. За даними Головного управління статистики у Кіровоградській області, викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел Кіровоградської області у 2023 році склали 7,4 тис. тонн.

Аналіз динаміки викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел показав, що обсяги викидів у 2023 році порівняно з 2022 роком зменшились на 1 тис.тонн (рис.2.8.).

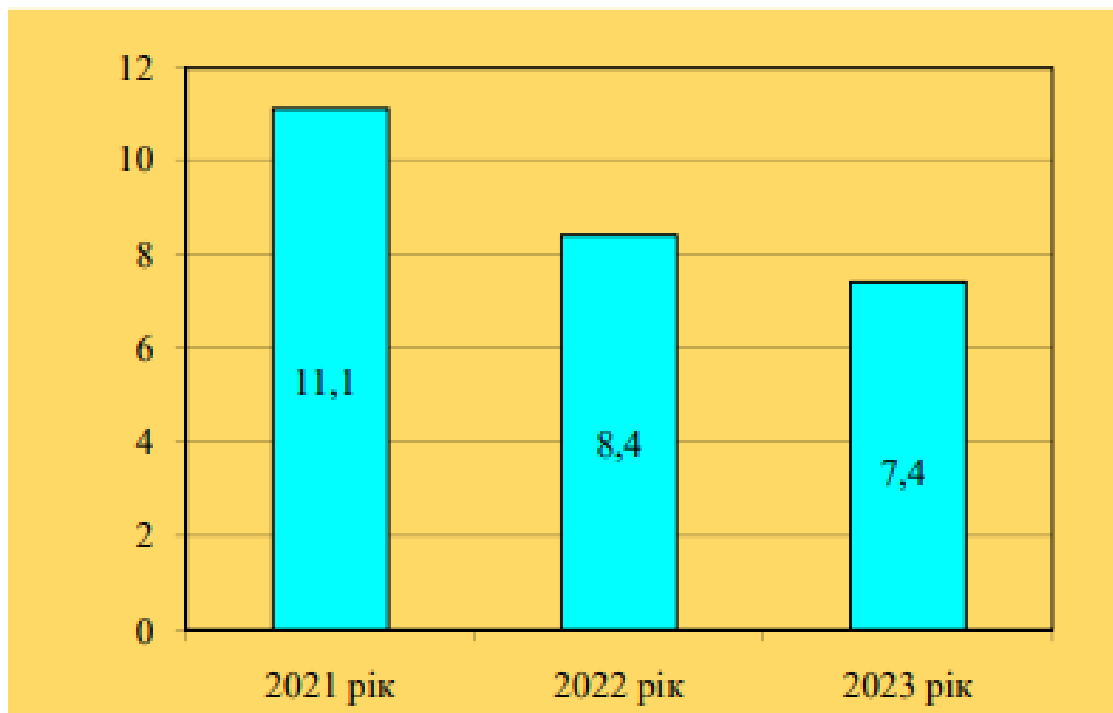

Рис.2.8. Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. тонн

За видами економічної діяльності найбільша кількість викидів припадає на виробництво олії та тваринних жирів (1681,171 тонн), виробництво цукру (1237,924 тонн) та розведення свиней (860,823 тонн). Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря в розрізі економічної діяльності наведені в таблиці 2.1.2.1. Основний внесок у забруднення атмосферного повітря Кіровоградщини вносять промислові підприємства, які є найбільшими забруднювачами, а саме: ТОВ «Марлен-КД», ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Новомиргородський цукор», ТОВ

«Олександрійський цукровий завод», ПРАТ «Кропивницький олійноекстракційний завод», ТОВ «Придніпровський олійноекстракційний завод», ТОВ «Кіровоградський завод будівельних матеріалів № 1», ТОВ «УкрАгроКом», КП «Теплоенергетик» Кропивницької міської ради, ТОВ «ОЕЗ Градоля», ТОВ «Фалькон Агро Груп», ПП «Віктор і К», ТОВ «Відродження», ТОВ ВКФ «Велта», КП «Теплокомуненерго» Олександрійської міської ради, ТОВ «Катеринославські меблеві майстерні», ТОВ «Кіровоградпостач», ТОВ «Гідросенд», ТОВ «Прогрес», ФГ «ВК і К», ПСП «Зарічне», Новокосянтинівська шахта ДП «Східний гірничозбагачувальний комбінат», філія ТОВ «Верес», Локомотивне депо Знамянка філії «Одеська залізниця», ТОВ «Капро Ойл», ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат». Інформація щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від основних забруднювачів області наведені в таблиці 2.1.2.2. Зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Кіровоградській області в 2023 році (7,4 тис. тонн), обумовлене, головним чином, зменшенням обсягів виробництва найбільшими підприємствами забруднювачами атмосферного повітря в порівнянні з 2022 роком (обсяг викидів 8,4 тис. т), а саме: ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат».

Ризики погіршення якості атмосферного повітря також зростають через війну з РФ. Ведення активних бойових дій на території країни також серйозно погіршує якість повітря. Наслідки від цього можуть мати довгостроковий негативний вплив на здоров'я. Стан повітря погіршується через бойові дії у прямий та непрямий способи. Прямий вплив бойових дій – це детонування боєприпасів, використання артилерійської зброї та авіабомб. Непрямий вплив бойових дій – це пожежі в екосистемах, вибухи нафтобаз, атаки на промислові об'єкти та склади небезпечних хімічних речовин (мінеральні добрива, засоби захисту рослин, лакофарбові вироби, пластмаси, аміачна селітра тощо). Однією з головних цілей ворожих ракет були й залишаються нафтобази. Від пожеж на них до атмосферного повітря потрапляють важкі метали, діоксид сірки, сажа, окиси азоту тощо. За попередніми підрахунками, за час ведення бойових дій на території України обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря можна прирівняти до щорічного обсягу викидів одного металургійного підприємства.

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні, вимірювання проводяться щоденно (2 рази на день). Атмосферне повітря досліджується на вміст пилу, сажі, аміаку, азоту діоксиду, сірчистого ангідриду, вуглецю оксиду, кислоти сірчаної, метану, сірководню, солі важких металів (хром, марганець), фенолу, формальдегіду, хлору. За період дії воєнного стану Центром досліджено більше ніж 11000 зразків атмосферного повітря. Усі дослідження відповідали нормативним значенням. Кропивницьким, Олександрійським районними відділами, Світловодським та Гайворонським відділеннями дослідження атмосферного повітря проводяться за заявками населення. Протягом 2023 року лабораторіями Центру було досліджено 5844 проби, в тому числі 726 проб атмосферного повітря міських поселень. На території сільських поселень досліджено 1118 проб атмосферного повітря. Усі дослідження відповідали нормативним значенням.

На території громади було проведено лабораторні дослідження якості атмосферного повітря на території місць видалення відходів (с. Зелене, с. Йосипівка, с. Козацьке, с. Іванівка) ТОВ «Проектно-лабораторний центр». Згідно звітів, вміст забруднюючих речовин не перевищує ГДК.

2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)

Парникові гази, що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж,

утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

Парникові гази (метан, діоксид вуглецю, водяна пара), що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту та є одним із суттєвих факторів впливу на зміну клімату. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

Згідно Регіональної доповіді, за даними Головного управління статистики у Кіровоградській області, викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел Кіровоградської області у 2023 році склали 7,4 тис. тонн.

Однією з основних причин надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є моральне старіння та фізичне зношення технологічного та пилогазоочисного устаткування, що не відповідає сучасним вимогам щодо забезпечення встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Газоочисне обладнання підприємств вловлює в основному тільки пил, у той час як найбільш шкідливі з'єднання - окисли азоту, вуглецю, фенол, сірчисті, фтористі сполуки та ін. - викидаються без очищення.

Рухомі джерела викидів (автомобільний, залізничний, річковий транспорт та виробнича техніка) залишаються потужним забруднювачем довкілля в області, але окремі відомості про викиди від пересувних джерел забруднення за останні роки відсутні.

Ще одним джерелом надходження парникових газів на території області можуть бути пожежі, що виникають через обстріли внаслідок збройної агресії. Внаслідок влучання снарядів зокрема відбуваються загоряння сухої рослинності, що призводить до неорганізованого викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря. Крім того, під час вибухів всі речовини проходять повне окиснення, і продукти хімічної реакції вивільняються в атмосферу, основні з яких — вуглекислий газ та водяна пара — не є токсичними, і шкідливі тільки в контексті глобальних змін клімату, оскільки обидва є парниковими газами.

Детальна інформація по обсягах викидів парникових газів об'єктами громади відсутня. Проте зазначимо, що у селищі Інгулецьке є фотовольтаїчна електростанція потужністю 9,3 МВт. Підприємства по виробленню пелет і брикетів знаходяться в селищі Петрове, с.Зелене, с.Володимирівка.

Також загальна інформація свідчить, що в будинках індивідуального сектора села наявне пічне опалення. Такий вид опалення може провокувати надходження в атмосферне повітря низки парникових газів. Втім, згідно рекомендацій "Листа-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650 до обласних державних адміністрацій та Київської міської державної адміністрації з рекомендаціями щодо включення кліматичних питань до документів державного планування" та Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, рекомендується використовувати методологічний підхід Міжурядової групи з питань зміни клімату (Intergovernmental Panel on Climate Change) для розрахунку викидів вуглекислого газу.

Паризька угода 2015 року встановлює глобальні рамки для обмеження глобального потепління рівня значно нижче 2°C, переважно до 1,5°C, порівняно з доіндустріальним рівнем. Для досягнення цієї глобальної температурної мети країни прагнуть якнайшвидше скоротити зростання викидів парникових газів, а потім швидко скорочувати їх, ґрунтуючись на найкращих наявних наукових даних, економічній та соціальній доцільності.

Наслідки зміни клімату вже добре помітні щодо підвищення температури повітря, танення льодовиків і зменшення полярних крижаних шапок, підвищення рівня моря, посилення опустелювання, а також по екстремальних погодних явищах, таких як хвилі

спеки, посухи, повені і шторми. Зміна клімату не є глобально рівномірною та впливає на деякі регіони більше, ніж на інші. Суттєво змінюються не стільки середні температури, скільки відхилення від них. Сильні перепади температур ми відчуваємо вже зараз. Календар аграрних робіт не відповідає сезонним погодним умовам, які за останні роки зазнали суттєвих змін. Результатом є зниження обсягів збору аграрних культур: урожайність пшениці озимої знизилась в 11 разів, жита озимого в 2 рази, кукурудзи – в 4 рази, цукрових буряків – в 3 рази, винограду – в 2 рази. Кліматичні прогнози вказують, що на період 2040-2070 років очікується підвищення температури по всій території України. Зокрема очікується ріст температур на 2,5°-2,7 °С. Кількість опадів також збільшиться на 20-40 мм. Норма 25 % озеленення у містах не забезпечує повного усунення некомфортних температур (>30 °С). Для адаптації до ефектів змін клімату рекомендований рівень озеленення: 35-40 %. Ще одним проявом зміни клімату є збільшення повторюваності та інтенсивності небезпечних і стихійних явищ погоди. В Україні – це збільшення інтенсивності дощів, злив і снігопадів. Це зумовлює збільшення паводків. Все частішими та інтенсивнішими стають грози, шквали, град, посухи, хвилі тепла.

На наступних рисунках нижче представлено зміни клімату для території громади за останні 46 років. Як джерело даних використовується ERA5, атмосферний реаналіз глобального клімату п'ятого покоління ECMWF, що охоплює часовий діапазон з 1979 по 2025 рік⁵. Дані відображають умови з просторовою роздільною здатністю 30 км. Мікроклімат та місцеві відмінності не відображаються. Тому температура часто буде вищою, ніж показано на екрані, особливо в містах, а кількість опадів може змінюватись в залежності від рельєфу місцевості.

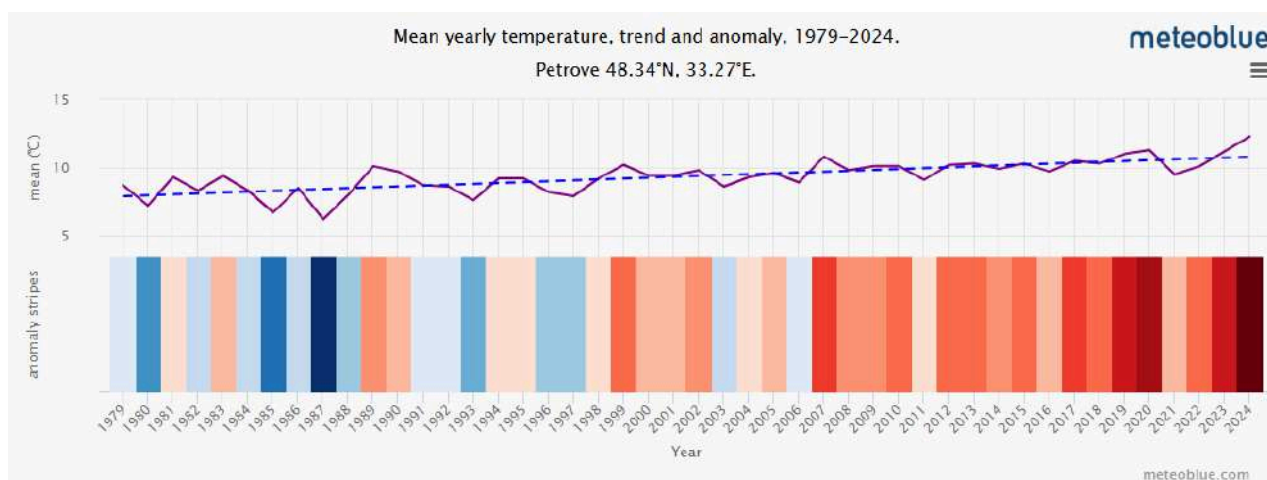

рис. 2.9. Річна зміна температури

Графік на рис. 2.9. візуалізує оцінку середньорічної температури для регіону. Пунктирна синя лінія - це лінійна тенденція зміни клімату. Якщо лінія тренду піднімається зліва направо, то температурний тренд є позитивним і на території громади стає тепліше через зміну клімату. Якщо вона горизонтальна, то чіткої тенденції не спостерігається, а якщо вона йде вниз, то умови з часом стають холоднішими (<https://www.meteoblue.com/uk>).

У нижній частині графіка показані так звані смуги потепління. Кожна кольорова смуга представляє середню температуру за рік - синя для більш холодних і червона для більш теплих років.

⁵ <https://www.ecmwf.int/>

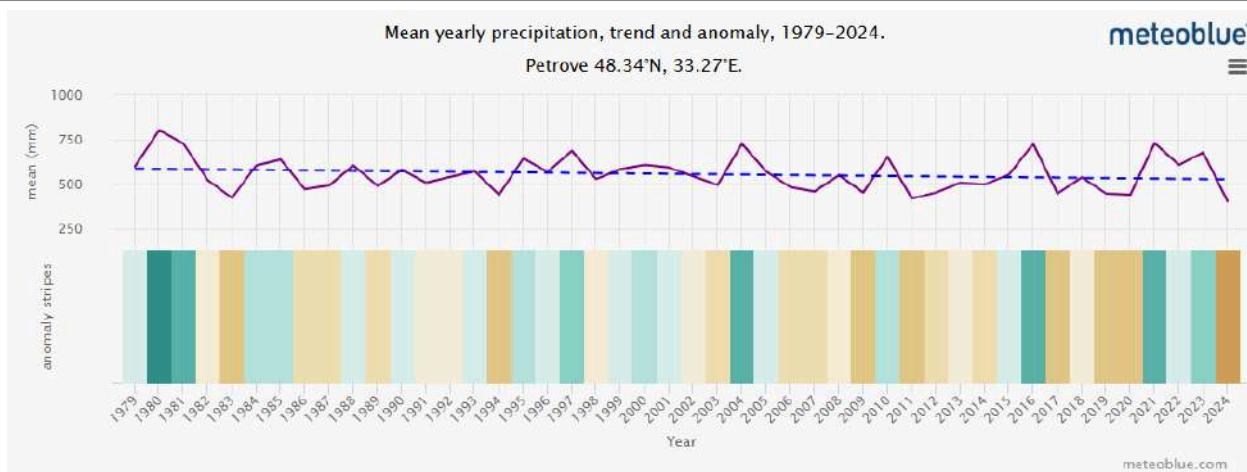

рис. 2.10. Річна зміна кількості опадів

Верхній графік на рис.2.10 показує оцінку середньої загальної кількості опадів для регіону. Пунктирна синя лінія - це лінійна тенденція зміни клімату. Якщо лінія тренду піднімається зліва направо, то тренд опадів є позитивним і на території громади стає вологіше через зміну клімату. Якщо лінія тренду горизонтальна, то чіткої тенденції не спостерігається, а якщо вона опускається вниз, то умови з часом стають сушішими. У нижній частині графіка показані так звані смуги опадів. Кожна кольорова смуга відображає загальну кількість опадів за рік - зелена для більш вологих і коричнева для більш сухих років.

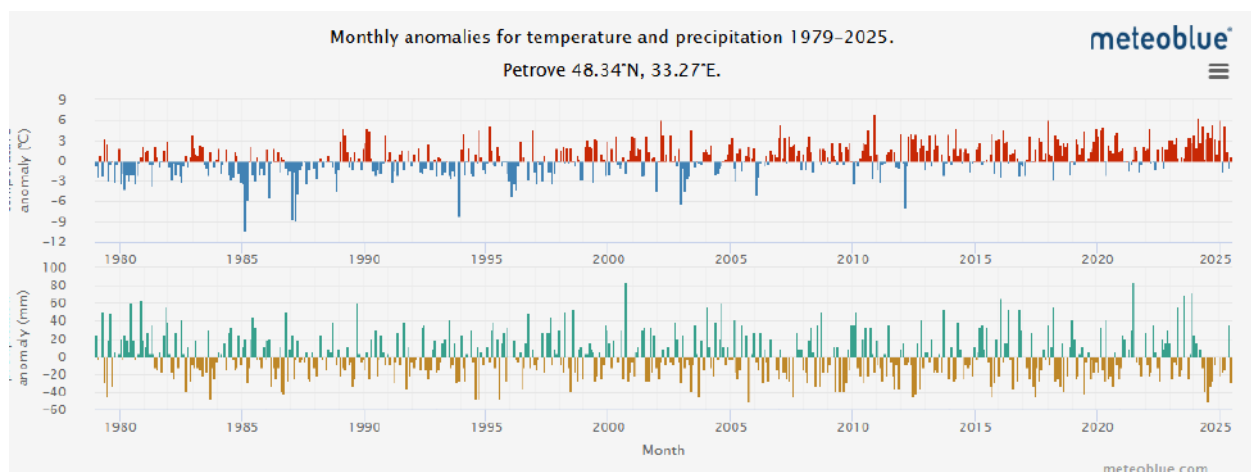

рис. 2.11. Зміна клімату: Місячні аномалії температури та опадів
(<https://www.meteoblue.com/uk>)

На верхньому графіку рис. 2.11 показано аномалію температури для кожного місяця з 1979 року до сьогодні. Аномалія показує, наскільки було тепліше або холодніше, ніж середнє кліматичне значення по роках. Таким чином, червоні місяці були теплішими, а сині - холоднішими за норму. У більшості місцевостей можна побачити збільшення кількості теплих місяців з роками, що відображає глобальне потепління, пов'язане зі зміною клімату. Нижній графік показує аномалію опадів для кожного місяця з 1979 року до сьогодні. Аномалія показує, чи випало за місяць більше або менше опадів, ніж у середньому по роках. Таким чином, зелені місяці були вологішими, а коричневі - сушішими за норму. Також можна прослідкувати аномалії за окремим місяцем (рис.2.12).

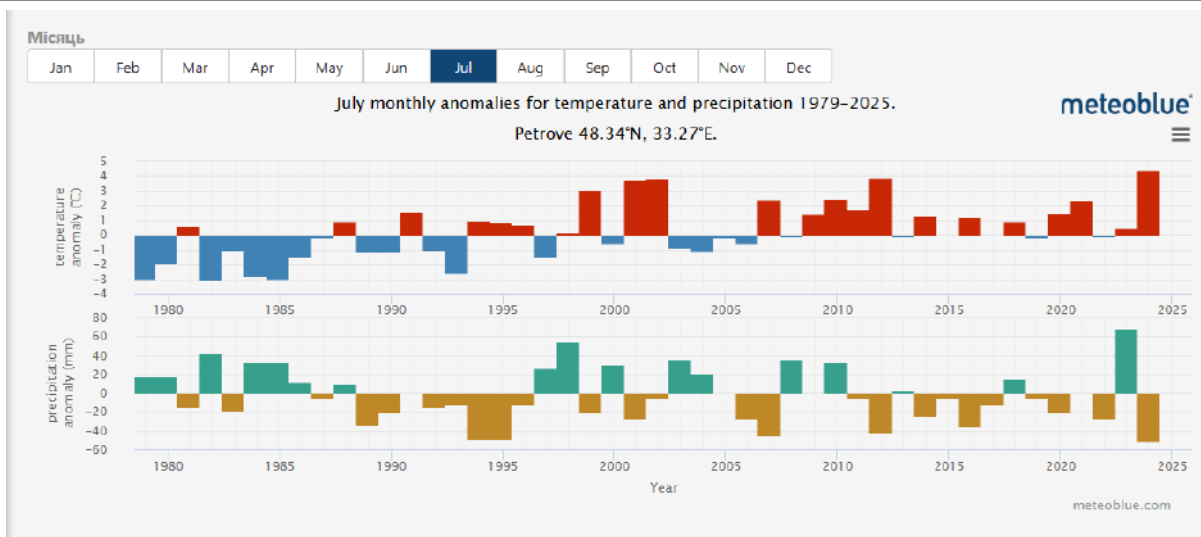

рис. 2.12. Зміна клімату: Аномалія температури та опадів за кожен липень в період з 1979 по 2025 року (<https://www.meteoblue.com/uk/>)

2.4. Радіаційний стан

За результатами спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології, значення радіаційного фону за останні роки не перевищують рівнів природного фону та становлять 9-13 мкР/год (при контрольному рівні природного гамма-фону 25 мкР/год). (згідно Регіональної доповіді).

Втім, в умовах російської агресії, що триває на час складання цього огляду, не виключається ймовірність застосування противником ядерної зброї, що може призвести до докорінної зміни радіаційної ситуації та до катастрофічних наслідків для населення та навколишнього середовища.

2.5. Водні ресурси

Через громаду протікає річка Інгулець – це її середня частина річки, яка впадає в річку Дніпро під містом Херсоном. Крім цього на території громади протікають 5 річок, загальна протяжність яких становить 80,2 км, а саме річка Жовта – 17,6 км, річка Зелена – 34,8 км, річка Верблюжка – 20,8 км, річка Бешка – 7,0 км, та річка Інгулець – 162,0 км. У громаді велика кількість ставків, найчастіше розташованих на природних водотоках. Площа земель водного фонду складає – 2016,01 га. Під природними водотоками – 182,06 га. Під ставками та водосховищами – 1830,45 га. Водних об'єктів – 69 шт. На території Петрівської селищної ради площа земель водного фонду складає під ставками та водосховищами землі водного фонду - 2016,01 га. Зокрема на території громади розташоване Іскрівське водосховище – водосховище побудоване на річці Інгулець (басейн Дніпра). Загальна довжина 35 км, площа водного дзеркала 11,2 км², шириною 1,7 км, максимальна глибина 14,5 м, середня – 3,67 м, повний об'єм 40,7 млн м³, корисний – 31 млн м³. Водосховище побудоване для забезпечення водопостачання місто Жовті Води. Водозабір розташований на р. Інгулець поблизу села Іскрівка в зоні санітарної охорони 1-го поясу Іскрівського водосховища разом з гідротехнічними спорудами даного водосховища. Частина Іскрівського водосховища загальною площею 397 га (с. Богданівка – 99,4 га та смт Петрове – 297,6 га) га рішенням Кіровоградської обласної ради № 166 від 28.01.2000 року оголошено орнітологічним заказником місцевого значення «Петрівський».

Програма першочергових природоохоронних заходів Петрівської селищної ради на 2025 рік, свідчить, що однією з головних екологічних проблем громади є незадовільний екологічний санітарний стан річок на території громади потребує проведення розчищення річок та відновлення їх гідрологічного режиму. Проблемою є недостатня пропускна здатність водойм через велику кількість водної рослинності, кущів, порослі дерев, які зростають або повалені у руслах річок, що спричиняє можливе підтоплення під час повеней, дощових паводків та замулення русел.

На території Петрівської селищної територіальної громади розроблено робочі проекти прибережних захисних смуг річок:

2001 рік - «Прибережні захисні смуги р. Інгулець в Петрівському районі Кіровоградської області»: загальна довжина прибережної захисної смуги р. Інгулець 161,4 км; загальна площа земель прибережної захисної смуги - 2368,5 га.

У 2012 році проведено коригування робочого проекту в межах населених пунктів з врахуванням містобудівної документації.

2002 рік - «Прибережні захисні смуги р. Зеленої в Петрівському районі Кіровоградської області»: загальна довжина прибережної захисної смуги р. Зеленої 67,95 км; загальна площа земель прибережної захисної смуги - 637,07 га;

2003 рік - «Прибережні захисні смуги р. Жовтої в Петрівському районі Кіровоградської області»: загальна довжина прибережної захисної смуги р. Жовтої 19,13 км; загальна площа земель прибережної захисної смуги - 302,48 га; та «Прибережні захисні смуги р. Верблюжки в Петрівському районі Кіровоградської області»: загальна довжина прибережної захисної смуги р. Верблюжки 25,30 км; загальна площа земель прибережної захисної смуги - 222,25 га;

2004 рік - «Прибережні захисні смуги р. Бешки в Петрівському районі Кіровоградської області»: загальна довжина прибережної захисної смуги р. Бешки 13,65 км; загальна площа земель прибережної захисної смуги - 210,40 га.

Межі прибережних захисних смуг річок закріплено на місцевості межовими стовпчиками та водоохоронними знаками.

Рішеннями Петрівської районної ради було затверджено робочі проекти:

- рішенням № 313 від 28.12.2001 року затверджено робочий проект «Прибережні захисні смуги р. Інгулець в Петрівському районі Кіровоградської області»;
- рішенням № 72 від 28.01.2003 року затверджено робочий проект «Прибережні захисні смуги р. Зеленої в Петрівському районі Кіровоградської області»;
- рішенням 144 від 19.12.2003 року затверджено робочий проект «Прибережні захисні смуги р. Жовтої в Петрівському районі Кіровоградської області»;
- рішенням № 220 від 08.10.2004 року затверджено робочий проект «Прибережні захисні смуги р. Бешки в Петрівському районі Кіровоградської області»;
- рішенням № 221 від 08.10.2004 року затверджено робочий проект «Прибережні захисні смуги р. Верблюжки в Петрівському районі Кіровоградської області».

Згідно Земельного Кодексу [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#n492>] статті 60 п.4 та статті 88 Водного Кодексу [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#n729>] у межах прибережних захисних смуг має бути забезпечено безперешкодний та безоплатний доступ громадян до берегів річки, якщо це не суперечить іншим вимогам законодавства (крім земель охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон та зон особливого режиму використання земель, а також земельних ділянок, на яких розташовані: гідротехнічні, гідрометричні та лінійні споруди; об'єкти підвищеної небезпеки; пансіонати, об'єкти реабілітації, спорту, санаторії та інші лікувально-оздоровчі заклади, дитячі оздоровчі табори, що мають відповідні передбачені законом документи на споруди та провадження відповідної

діяльності; об'єкти природно-заповідного фонду, об'єкти культурної спадщини). Обмеження доступу громадян у будь-який спосіб (у тому числі шляхом влаштування огорож або інших конструкцій) до узбережжя водних об'єктів на земельних ділянках прибережних захисних смуг, що перебувають у користуванні громадян або юридичних осіб, а також справляння за нього плати є підставою для припинення права користування земельними ділянками прибережних захисних смуг за рішенням суду.

Згідно ст. 61 Земельного Кодексу та ст. 89 Водного Кодексу на використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг вздовж річок накладаються обмеження, оскільки ПЗС є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок забороняється:

- 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;
- 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;
- 3) влаштування літніх таборів для худоби;
- 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;
- 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;
- 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;
- 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватися, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.

Режим господарської діяльності на земельних ділянках прибережних захисних смуг вздовж річок, навколо водойм та на островах встановлюється законом.

У прибережних захисних смугах забороняється влаштування огорож або інших конструкцій, що перешкоджають доступу громадян до берегів річок, водойм та островів, крім випадків, передбачених законом. Такі огорожі або інші конструкції демонтуються їхніми власниками протягом десяти днів після одержання письмової вимоги місцевої державної адміністрації чи виконавчого органу сільської, селищної чи міської ради. У разі невиконання такої вимоги зазначені огорожі або інші конструкції демонтуються за рішеннями місцевої державної адміністрації чи виконавчого органу сільської, селищної чи міської ради. Видатки відповідного місцевого бюджету, пов'язані з демонтажем зазначених огорож або інших конструкцій, відшкодовуються їхніми власниками. У разі якщо неможливо встановити власника огорожі або інших конструкцій чи особу, за рішенням якої вони були встановлені, оплата робіт, пов'язаних із демонтажем, покладається на особу, у користуванні якої перебуває земельна ділянка, на якій встановлена огорожа або інші конструкції.

Згідно статті 85 ВКУ порядок надання земель водного фонду в користування та припинення права користування ними встановлюється земельним законодавством. У постійне користування землі водного фонду надаються військовим частинам Державної прикордонної служби України з метою забезпечення національної безпеки і оборони для будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій, водогосподарським спеціалізованим організаціям, іншим підприємствам, установам і організаціям, в яких створено спеціалізовані служби по догляду за водними об'єктами, прибережними захисними смугами, смугами відведення,

береговими смугами водних шляхів, гідротехнічними спорудами та підтриманню їх у належному стані. У користування на умовах оренди земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення та берегових смуг водних шляхів можуть надаватися підприємствам, установам, організаціям, об'єднанням громадян, релігійним організаціям, громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, іноземним юридичним особам для сінокосіння, рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, а також для проведення науково-дослідних робіт. Користування цими ділянками у зазначених цілях здійснюється з урахуванням вимог щодо охорони річок і водойм від забруднення, засмічення та замулення, а також з додержанням правил архітектури планування приміських зон та санітарних вимог у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Згідно статті 95 Водного кодексу усі води (водні об'єкти) підлягають охороні від забруднення, засмічення, вичерпання та інших дій, які можуть погіршити умови водопостачання, завдавати шкоди здоров'ю людей, спричинити зменшення рибних запасів та інших об'єктів водного промислу, погіршення умов існування диких тварин, зниження родючості земель та інші несприятливі явища внаслідок зміни фізичних і хімічних властивостей вод, зниження їх здатності до природного очищення, порушення гідрологічного і гідрогеологічного режиму вод. Діяльність фізичних та юридичних осіб, що завдає шкоди водам (водним об'єктам), може бути припинена за рішенням суду. Згідно с. 91 ВКУ забороняється скидання у водні об'єкти виробничих, побутових, радіоактивних та інших видів відходів і сміття. Згідно ст. 103 ВКУ з метою запобігання забрудненню вод сільськогосподарські, лісогосподарські підприємства, селянські (фермерські) господарства та громадяни зобов'язані дотримувати встановлених правил зберігання, транспортування та використання добрив, хімічних засобів захисту рослин та інших токсичних препаратів і речовин.

Згідно ст. 60 ЗКУ прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою. Межі встановлених прибережних захисних смуг і пляжних зон зазначаються в документації з землеустрою, кадастрових планах земельних ділянок, а також у містобудівній документації. Прибережні захисні смуги встановлюються на земельних ділянках усіх категорій земель, крім земель морського транспорту. Згідно ВКУ межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації. Прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою. Проекти землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг (з установленою в них пляжною зоною) розробляються в порядку, передбаченому законом.

Згідно ст.186 ЗКУ: проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж в тому числі земель водного фонду погоджуються з власниками, користувачами земельних ділянок, що включаються до цих територій без їх вилучення, крім випадків, коли обмеження безпосередньо встановлені законом або прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами; проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій в тому числі земель водного фонду погоджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, земель оздоровчого, рекреаційного призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон), органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення).

Згідно Закону України “Про землеустрій” ст. 47 проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого

природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів розробляються з метою в тому числі встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг. Між тим, у постановах Верховного Суду України від 01 липня 2015 року у справі № 6-184цс15, Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 810/726/18, від 24 квітня 2019 року у справі № 826/13358/17 міститься правовий висновок, відповідно до якого при наданні земельної ділянки за відсутності проекту землеустрою зі встановлення прибережної захисної смуги необхідно виходити з нормативних розмірів прибережних захисних смуг, установлених статтею 88 Водного кодексу України, та орієнтовних розмірів і меж водоохоронних зон.

Контроль за створенням прибережних захисних смуг, а також за додержанням режиму використання їх територій здійснюється виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів (ст 87 ВКУ).

Прибережні захисні смуги у межах водоохоронної зони можуть використовуватися для провадження господарської діяльності за умови обов'язкового виконання вимог, передбачених статтями 89 та 90 Водного кодексу України згідно Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/486-96-%D0%BF#Text>].

Згідно статті 88 ВКУ прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності.

Наявність водних об'єктів з їх прибережними територіями у просторі населеного пункту є показником якості середовища, що дозволяє природі частково нівелювати техногенні явища, зменшувати вплив екологічних катастроф, оздоровче діяти на людину та її оточення, поліпшуючи хімічний склад атмосфери, зменшуючи вплив електромагнітного та радіаційного випромінювання тощо. Водойми зменшують забрудненість повітря, очищують його від пилу та промислових газів, сприяють розсіюванню шкідливих атмосферних домішок тощо.

Водокористування та водоспоживання: В наявності 32 договори оренди земельних ділянок водного фонду комунальної власності разом з водними об'єктами, які на них розташовані. Загальна площа земель водного фонду яка передано в оренду – 486,72 га, у тому числі під водою – 338,65 га, під гідротехнічними спорудами – 5,06 га, під пасовищами – 143,01 га. Цільове призначення відповідно до Класифікації видів цільового призначення земель – для рибогосподарських потреб.

У поточному періоді 2025 року проведено три аукціони з продажу права оренди на земельні ділянки водного фонду з кадастровими номерами 3524983700:02:000:1668 площею 5,3071 га, 3524985900:02:000:7601 площею 11,2800 га та 3524983700:51:000:0377 площею 4,5650 га. На даний час триває процедура погодження договорів оренди земельних ділянок в комплексі з водними об'єктами у міжрегіональному секторі Держводагентства з подальшою реєстрацією іншого речового права.

З метою продовження роботи з продажу права оренди земельних ділянок для рибогосподарських потреб прийнято рішення сесії селищної ради від 27 березня 2025 року № 5437/8 про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для продажу права оренди на земельних торгах та технічної документації з нормативної грошової оцінки земельної ділянки для рибогосподарських потреб, за межами населеного пункту село Баштине - орієнтовною площею 25,0 га.

Також рішенням сесії селищної ради від 27 березня 2025 року № 5438/8 надано дозвіл на розроблення паспорта водного об'єкта, який запроєктований для продажу

права оренди на земельних торгах для рибогосподарських потреб, за межами населеного пункту село Баштине - орієнтовною площею 25,0 га.

З метою проведення інвентаризації земельних ділянок водного фонду прийнято рішення сесії Петрівської селищної ради від 22 жовтня 2024 року № 5152/8 «Про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земельних ділянок водного фонду».

Також розроблено та затверджено рішенням сесії Петрівської селищної ради від 27 вересня 2024 року № 5035/8 Програму використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів на території Петрівської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки.

Дозвіл на спеціальне водокористування з метою водокористування: питні і санітарно-гігієнічні потреби, виробничі потреби, передача води населенню; передача води вторинним водокористувачам має низка підприємств:

КП «Петрівське» - № 91/КР/49д-20 від 23.06.2020 року, підготовлені документи для продовження терміну дії;

Петрівський ККП - № 86/КР/49д-20 від 19.06.2020 року, підготовлені документи для продовження терміну дії;

КП «Господар» - № 44/КР/49д-22 від 08.09.2022 року;

КП «Господар ІК» - №1/ЦТ/49д-25 від 24.01.2025 року;

КП «Комунсервіс» - № 19/КР/49д-23 від 19.04.2023 року;

Балахівська житлово-комунальна контора - № 42/КР/49д 22 від 05.09.2022 року;

КП «П'ятихатська житлова контора» - №71/ЦТ/49д-25 від 15.05.2025 року.

Також отримано дозвіл на спеціальне водокористування закладами освіти, які здійснюють водокористування для власних потреб:

Петрівський заклад дошкільної освіти №2 «Сонечко» Петрівської селищної ради - №104/ЦТ/49д-25 від 06.06.2025 року;

Новостародубський ліцей Петрівської селищної ради - №60/ЦТ/49д 25 від 29.04.2025 року;

Ганнівський ліцей Петрівської селищної ради - №123/КР/49д-20 від 27.08.2020 року, здійснюються заходи щодо продовження дозволу;

Козацький ліцей Петрівської селищної ради - №122/КР/49д-20 від 26.08.2020 року, здійснюються заходи щодо продовження дозволу.

Петрівською селищною радою проведено роботу щодо оформлення земельних ділянок під водозаборами та їх передачу комунальним підприємствам:

Балахівська житлово-комунальна - оформлено земельну ділянку під свердловиною (селище Інгудецьке), передано рішенням Петрівської селищної ради від 30.09.2022 року № 4085/8 у постійне користування; оформлено земельну ділянку під свердловиною (с. Новий Стародуб), рішенням Петрівської селищної ради від 31.01.2025 року № 5357/8 передано у постійне користування;

КП «Господар ІК» - оформлено земельні ділянки під свердловинами (с. Баштине, с. Краснопілля, с. Червонокостянтинівка), рішенням Петрівської селищної ради від 22.11.2024 року № 5198/8, від 31.01.2025 року № 5358/8, від 31.01.2025 року № 5359 передано у постійне користування;

КП «Господар» - оформлено земельну ділянку під свердловиною (с. Малинівка), рішенням Петрівської селищної ради від 12.12.2024 року № 5277/8 передано у постійне користування; прийнято рішення про поділ земельної ділянки від 27.09.2024 року № 5092/8 під свердловиною (с. Чечеліївка), здійснено розроблення землепорядної документації та подано заяву до селищної ради на затвердження документації та передачі земельної ділянки;

КП «Комунсервіс» - розроблено технічну документацію на земельну ділянку під свердловиною (с. Зелене), проводиться робота по укладенню договору сервітуту; оформлено земельну ділянку під свердловиною (с. Йосипівка), рішенням Петрівської селищної ради від 31.01.2025 року № 5360/8 передано у постійне користування;

КП «Пятихатська ЖК» - оформлено земельну ділянку під свердловиною (с.Володимирівка), рішенням Петрівської селищної ради від 31.01.2025 року № 5361/8 передано у постійне користування; по свердловині в с.Ганнівка проводяться роботи по укладенню договору сервітуту; оформлено земельну ділянку під шахтним колодязем (с.Іскрівка), рішенням Петрівської селищної ради від 28.02.2025 року № 5391/8 передано у постійне користування;

Петрівський ККП – виготовлено документацію із землеустрою по 2 свердловинам та шахтному колодязю в селищі Петрове. Рішеннями сесії селищної ради від 06.06.2025 року № 5533/8, від 06.06.2025 року № 5534/8, від 06.06.2025 року № 5535/8 затверджено документацію із землеустрою та передано у постійне користування Петрівському ККП земельні ділянки під вище зазначеними свердловинами та шахтним колодязем.

Також розроблено документацію із землеустрою по 3 шахтним колодязям (селище Петрове) та підготовлено проекти рішень сесії селищної ради по затвердженню проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та передачу їх у постійне користування Петрівському ККП.

КП «Петрівське» - рішенням Петрівської селищної ради від 27 березня 2025 року № 5424/8 надано дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в постійне користування для обслуговування артезіанської свердловини за межами населеного пункту с. Водяне КП «Петрівське», розробляється проект землеустрою.

Петрівська селищна рада отримує послугу з питного водопостачання від комунального підприємства «Петрівське» згідно договору.

Вивезення стічних вод з адміністративного приміщення Петрівської селищної ради здійснюється Петрівським комбінатом комунальних підприємств згідно договору про надання послуг по вивезенню стічних вод.

Відведення атмосферних (дощових та талих) вод у населених пунктах громади здійснюється поверхневим способом (поверхні землі, рельєфу, по тальвегам балок), відкритими водовідвідними канавами, стоки з яких скидаються у водні об'єкти.

Господарсько-побутові стічні води селища Петрове каналізаційними насосними станціями комунального підприємства «Петрівське» перекачуються на очисні споруди ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат».

Господарсько-побутові стічні води селища Балахівка самопливом скидаються на поля фільтрації Балахівської житлово комунальної контори та господарсько-побутові стічні води с. Новий Стародуб перекачуються каналізаційною насосною станцією на поля фільтрації Балахівської житлово-комунальної контори.

Житловий багатоквартирний фонд, який перебуває на балансі комунальних підприємств, складає 79 багатоквартирних житлових будинки (селищах Петрове та Інгулецьке, с. Новий Стародуб, с. Іскрівка, с. Рядове). Централізоване водопостачання та водовідведення в наявності у багатоквартирних житлових будинках у селищах Петрове та Інгулецьке, с. Новий Стародуб,

Також водопостачання населення здійснюється з подвірних криниць та колодязів громадського користування на території Петрівської селищної територіальної громади (табл.2.1, рис.2.13).

Таблиця 2.1. Перелік громадських колодязів загального користування на території Петрівської селищної територіальної громади, які перебувають на балансі житлово-комунальних підприємств.

№з/п	Місце розташування	Балансоутримувач
1	с. Новий Стародуб, по вул. Освіти, біля будинку 31	Балахівська житлово – комунальна контора
2	с. Новий Стародуб, по вул. Освіти, біля будинку 38	Балахівська житлово – комунальна контора

3	с. Новий Стародуб, по вул. Освіти, біля будинку 71	Балахівська житлово – комунальна контора
4	с. Новий Стародуб, по вул. Богдана Хмельницького, біля будинку 115	Балахівська житлово – комунальна контора
5	с. Новий Стародуб, по вул. Богдана Хмельницького, біля будинку 211	Балахівська житлово – комунальна контора
6	с. Новий Стародуб, по вул. Богдана Хмельницького, біля будинку 227	Балахівська житлово – комунальна контора
7	с. Новий Стародуб, по вул. Богдана Хмельницького, біля будинку 198	Балахівська житлово – комунальна контора
8	с. Новий Стародуб, по вул. Богдана Хмельницького, біля будинку 191	Балахівська житлово – комунальна контора
9	с. Новий Стародуб, по вул. Богдана Хмельницького, біля будинку 263	Балахівська житлово – комунальна контора
10	с. Новий Стародуб, по вул. Лівобережна, біля будинку 37	Балахівська житлово – комунальна контора
11	с. Новий Стародуб, по вул. Лівобережна, біля будинку 95	Балахівська житлово – комунальна контора
12	с. Новий Стародуб, по вул. Лівобережна, біля будинку 119	Балахівська житлово – комунальна контора
13	с. Новий Стародуб, по вул. Лівобережна, біля будинку 154	Балахівська житлово – комунальна контора
14	с. Новий Стародуб, по вул. Правобережна, біля будинку 59	Балахівська житлово – комунальна контора
15	с. Новий Стародуб, по вул. Правобережна, біля будинку 7	Балахівська житлово – комунальна контора
16	с. Новий Стародуб, по вул. Калинова, біля будинку 262	Балахівська житлово – комунальна контора
17	с. Новий Стародуб, по вул. Європейська, біля будинку 24	Балахівська житлово – комунальна контора
18	с. Новий Стародуб, по вул. Зарічна, біля будинку 12	Балахівська житлово – комунальна контора
19	с. Новий Стародуб, по вул. Першотравнева, біля будинку 37	Балахівська житлово – комунальна контора
20	с. Новий Стародуб, по вул. Першотравнева, біля будинку 38	Балахівська житлово – комунальна контора
21	с. Новий Стародуб, по вул. Першотравнева, біля будинку 58	Балахівська житлово – комунальна контора
22	с. Новий Стародуб, по вул. Паркова, біля будинку 17	Балахівська житлово – комунальна контора
23	с. Новий Стародуб, по вул. Козацька, біля будинку 10	Балахівська житлово – комунальна контора
24	с. Новий Стародуб, по вул. Шкільна, біля будинку 50	Балахівська житлово – комунальна контора
25	с. Новий Стародуб, по вул. Лесі Українки, біля будинку 10	Балахівська житлово – комунальна контора
26	с. Новий Стародуб, по вул. Лесі Українки, біля будинку 87	Балахівська житлово – комунальна контора
27	с. Новий Стародуб, по вул. Лесі Українки, біля будинку 100	Балахівська житлово – комунальна контора
28	с. Новий Стародуб, по вул. Дружби, біля будинку 22	Балахівська житлово – комунальна контора
29	с. Новий Стародуб, по вул. Дружби, біля будинку 62	Балахівська житлово – комунальна контора
30	с. Новий Стародуб, по вул. Дружби, біля будинку 113	Балахівська житлово – комунальна контора
31	с. Новий Стародуб, по вул. Дружби, біля будинку 139	Балахівська житлово – комунальна контора
32	с. Новий Стародуб, по вул. Дружби, біля будинку 181	Балахівська житлово – комунальна контора

33	с. Новий Стародуб, по вул. Дружби, біля будинку 197	Балахівська житлово – комунальна контора
34	с. Новий Стародуб, по вул. Гранітна, біля будинку 58	Балахівська житлово – комунальна контора
35	с. Новий Стародуб, по вул. Гранітна, біля будинку 87	Балахівська житлово – комунальна контора
36	с. Зелене, по вул. Козацька біля будинку 134	КП «Комунсервіс»
37	с. Зелене, по вул. Миру біля будинку 30	КП «Комунсервіс»
38	с. Іванівка, вул. Центральна	КП «Комунсервіс»
39	с. Іванівка, вул. Центральна (біля дитячого майданчика)	КП «Комунсервіс»
40	с. Іванівка, вул. Сонячна	КП «Комунсервіс»
41	с. Іванівка, вул. Степова	КП «Комунсервіс»
42	с. Іванівка, вул. Шкільна	КП «Комунсервіс»
43	с. Іванівка, вул. Дружби	КП «Комунсервіс»
44	с. Ганнівка, вул. Олександра Хруля	КП «П'ятихатська житлова контора»
45	с. Рядове, вул. Дружби	КП «П'ятихатська житлова контора»
46	с. Рядове, вул. Дружби	КП «П'ятихатська житлова контора»

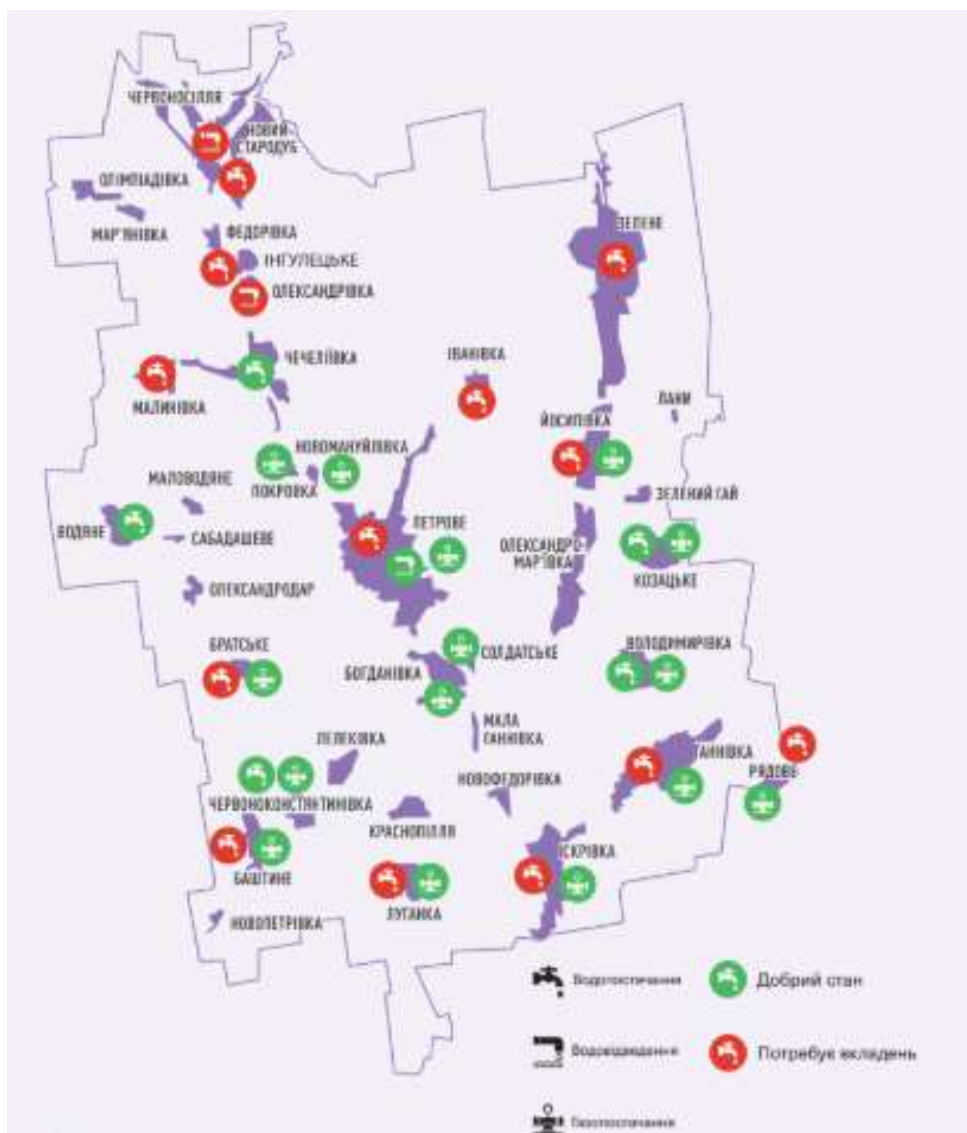

рис. 2.13. Стан об'єктів водопостачання та водовідведення у громаді

Впродовж 2024 року Петрівською селищною радою по громадським колодязям проводилися роботи з їх упорядкування та очищення. У поточному періоді 2025 року

виконано лабораторні дослідження води по 3 колодязям с. Новий Стародуб, по 3 колодязям с. Зелене, с. Іванівка. Також підприємствами –балансоутримувачами колодязів здійснюється оформлення санітарних паспортів на колодязі з врахуванням рекомендацій Держпродспоживслужби.

Загалом 58% населення забезпечені централізованим водопостачанням. 45 % населення забезпечені централізованим водовідведенням. Населені пункти без централізованого водопостачання забезпечені питною водою із дворових колодязів та свердловин (є відхилення по жорсткості). Програма першочергових природоохоронних заходів Петрівської селищної ради на 2025 рік, свідчить, що однією з головних екологічних проблем громади є незадовільний технічний стан та застаріле обладнання на каналізаційних мережах. Відповідно першочерговим завданням є здійснення заходів щодо зменшення забруднення водних об'єктів шляхом виділення коштів для проведення будівництва реконструкції каналізаційних мереж та споруд них, оперативного усунення аварійних ситуацій на каналізаційних мережах, гідродинамічного очищення каналізаційних мереж. Система каналізаційних та водопровідних мереж повністю реконструйована у селищі Петрове. Здійснюється капітальний ремонт каналізаційної системи у селищі Інгулецьке.

На офіційному веб-сайті Петрівської селищної ради створено розділ «Водні ресурси», в якому висвітлюється актуальна інформації щодо поверхневих водних ресурсів, у тому числі щодо дії водоохоронного режиму навколо водних об'єктів.

В громаді діє «Програма використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів на території Петрівської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки». Заходи Програми у сфері раціонального використання та охорони водних ресурсів: проведення інвентаризації об'єктів забору питної води (колодязі, джерела, об'єкти водозабору та інше), встановлення охоронних зон; запобігання забрудненню русел річок, проведення вчасного їх очищення від деревної порості, забруднення, виорювання прибережних смуг, інше); організація роботи пов'язаної з підтопленням вулиць населених пунктів, контроль за проходженням паводків та станом водозабірних споруд (дамб), проведення ремонтів водозабірних споруд, проведення робіт по відведенню поверхневих вод з території населених пунктів; забезпечення належного санітарного стану об'єктів, обмеження, тимчасова заборона (зупинення) діяльності підприємств та інших об'єктів в разі порушення ними вимог водного законодавства, в межах своєї компетенції будівництво водогонів та підключення до вуличних мереж жителів громади; вирішення інших питань в галузі регулювання водних відносин в межах своєї компетенції.

Протягом останніх 5 років було відновлено сприятливий гідрологічний режим та санітарний стан р. Балка Березнігова в селищі Петрове.

Також в громаді діє «Програма розвитку рибного господарства на території Петрівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки», оскільки у Петрівській селищній територіальній громаді 1706,634 гектарів водойм, повністю або частково придатних для якісного життя гідробіонтів, у тому числі риб. Але, є також і водні об'єкти, які повністю висохли. Станом на 01 січня 2024 року у громаді 69 водних об'єктів, з них в оренду передано 32. Ще 4 водних об'єкти будуть передані в оренду для рибогосподарських потреб шляхом проведення аукціону,

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення.

Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров'я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов'язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема забезпечення якісною питною водою відноситься до числа соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров'я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Неприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках:

загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини. Забрудненість водних об'єктів – джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров'я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезаражування здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

За даними Замовника, централізованим водопостачанням забезпечена лише 58% населення забезпечені централізованим водопостачанням. 45 % населення забезпечені централізованим водовідведенням. Населені пункти без централізованого водопостачання забезпечені питною водою із дворових колодязів та свердловин (є відхилення по жорсткості).

Вивезення стічних вод з адміністративного приміщення Петрівської селищної ради здійснюється Петрівським комбінатом комунальних підприємств згідно договору про надання послуг по вивезенню стічних вод.

Господарсько-побутові стічні води селища Петрове каналізаційними насосними станціями комунального підприємства «Петрівське» перекачуються на очисні споруди ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат».

Господарсько-побутові стічні води селища Балахівка самопливом скидаються на поля фільтрації Балахівської житлово комунальної контори та господарсько-побутові стічні води с. Новий Стародуб перекачуються каналізаційною насосною станцією на поля фільтрації Балахівської житлово-комунальної контори.

Програма першочергових природоохоронних заходів Петрівської селищної ради на 2025 рік, свідчить, що однією з головних екологічних проблем громади є незадовільний технічний стан та застаріле обладнання на каналізаційних мережах.

Населення житлової забудови в яких відсутня каналізація користуються дворовими вбиральнями, а частина з водопроводом уведеним у будинки – вигрібними ямами та індивідуальними очисними спорудами. Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

Згідно наданих даних основним видом промислової діяльності є рослинництво. В залежності від діяльності та її обсягів від рослинництва можливе забруднення води через: використання добрив, накопичення та обробка гною, посилення ерозійних процесів розораних земель – призводять до забруднення води сполуками фосфору й нітрогену та евтрофікації природних водойм, до змін у водних екосистемах; використання засобів захисту рослин (ЗЗР) може призвести до забруднення поверхневих та підземних вод та серйозно вплинути на водні екосистеми; використання нафтохімікатів для сільськогосподарських машин може призвести до забруднення води продуктами нафтохімії. Окрім того, можливе виснаження водних ресурсів через зрошення – може призвести до зміни структури природного водостоку, деградації водно-болотних угідь, зміни рівня ґрунтових вод і таким чином вплинути на різні водні та наземні екосистеми на великих територіях; випаровування

води з полів може вплинути на місцеву структуру опадів і, отже, на місцеві екосистеми та клімат.

Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію

За даними Замовника, ТОВ «Проектно-лабораторний центр», у 2025 році проводили дослідження якості води за мікробіологічними, органолептичними та фізико-хімічними показниками води питної у колодязях с. Новий Стародуб, с. Зелене та с. Іванівка. За висновком експертів, за всіма дослідженими показниками вода відповідає ДСанПІН2.2.4-171-10.

2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра

Територія Петрівської селищної територіальної громади розташована в місці, де лісостепова зона межує зі степовою і складає 119,5 тис.га. 89% земель громади — землі сільськогосподарського призначення, більшість з яких це родючі чорноземи. Тому в громаді розвинуте сільське господарство — 141 сільськогосподарські господарства та 885 особистих селянських господарств. На більшості території проводиться вирощування зернових, зернобобових, технічних, олійних культур та овочів.

Містобудівна діяльність на території громади проводиться відповідно до чинної містобудівної документації на місцевому рівні. Відповідно до Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» забудова територій має здійснюватись виключно на підставі затвердженої містобудівної документації.

Зокрема, реалізація інвестиційних проектів потребує наявності планів зонування території або детальних планів територій для видачі забудовникам містобудівних умов та обмежень.

Петрівська селищна територіальна громада охоплює 38 населених пунктів, з них 2 селища та 36 сіл.

Сільськими, селищними радами протягом 2017- 2020 років розроблено та затверджено по 14 населеним пунктам містобудівну документацію (коригування наявної та розроблення нової) із планами зонування в складі містобудівної документації, а саме:

Зеленський старостинський округ – с. Іванівка;

Козацький стростинський округ - с. Йосипівка;

Ганнівський старостинський округ - с. Ганнівка, с. Володимирівка, с. Рядове;

Чечеліївський стростинський округ- с. Чечеліївка, с. Олександрівка;

Червонокосянтинівський старостинський округ –с. Червонокосянтинівка;

Луганський старостинський округ – с. Луганка, с. Братське;

Богданівський старостинський округ – с. Солдатське, с. Богданівка, с. Мала Ганнівка;

Новостродубський старостинський округ – с. Федорівка.

По 15 населеним пунктам громади наявна містобудівна документація, яка була розроблена у 70 - 90 –х роках минулого століття, рішеннями сільських, селищних рад актуалізована для використання до розроблення нової (селище Петрове, селище Інгупецьке (Балахівка), с.Козацьке, с. Іскрівка, с. Новий Стародуб, с. Олександро – Мар'ївка, с. Краснопілля, с. Олімпіадівка, с. Баштине, с. Малинівка, с. Зелене, с. Водяне, с. Маловодяне, с. Новомануйлівка, с.Олександродар).

По 9 населеним пунктам громади (малозаселені села) містобудівна документація не розроблялася (с.Покровка, с.Сабадашеве, с.Новофедорівка, с.Мар'янівка, с.Червоносілля, с.Зелений Гай, с.Лани, с.Лелеківка, с.Новопетрівка). Для громади є актуальним проведення повної інвентаризації земельних ресурсів.

Ґрунти. На території громади представлені основні типи ґрунтів Кіровоградської області. За даними Регіональної доповіді, для області характерні переважно чорноземними ґрунтами з високою природною родючістю. У північній частині області переважають чорноземи потужні малогумусні із вмістом гумусу 5,0% та середньогумусні

із вмістом гумусу трохи більше 5,5%. Значні площі тут займають чорноземи в різному ступені реградовані, а також чорноземи опідзолені, темно-сірі опідзолені та сірі опідзолені ґрунти. Для південно-східних районів найпоширенішими ґрунтами є чорноземи звичайні, середньо- та малогумусні, а в південній частині – чорноземи звичайні малогумусні малопотужні, присутні незначні поклади карпатських ґрунтів. За механічним складом ґрунти північних районів – важкосуглинкові, південних – легкосуглинкові, а в Придніпров’ї – легко- та середньосуглинкові. У всіх районах області на схилах залягають еродовані аналоги ґрунтів.

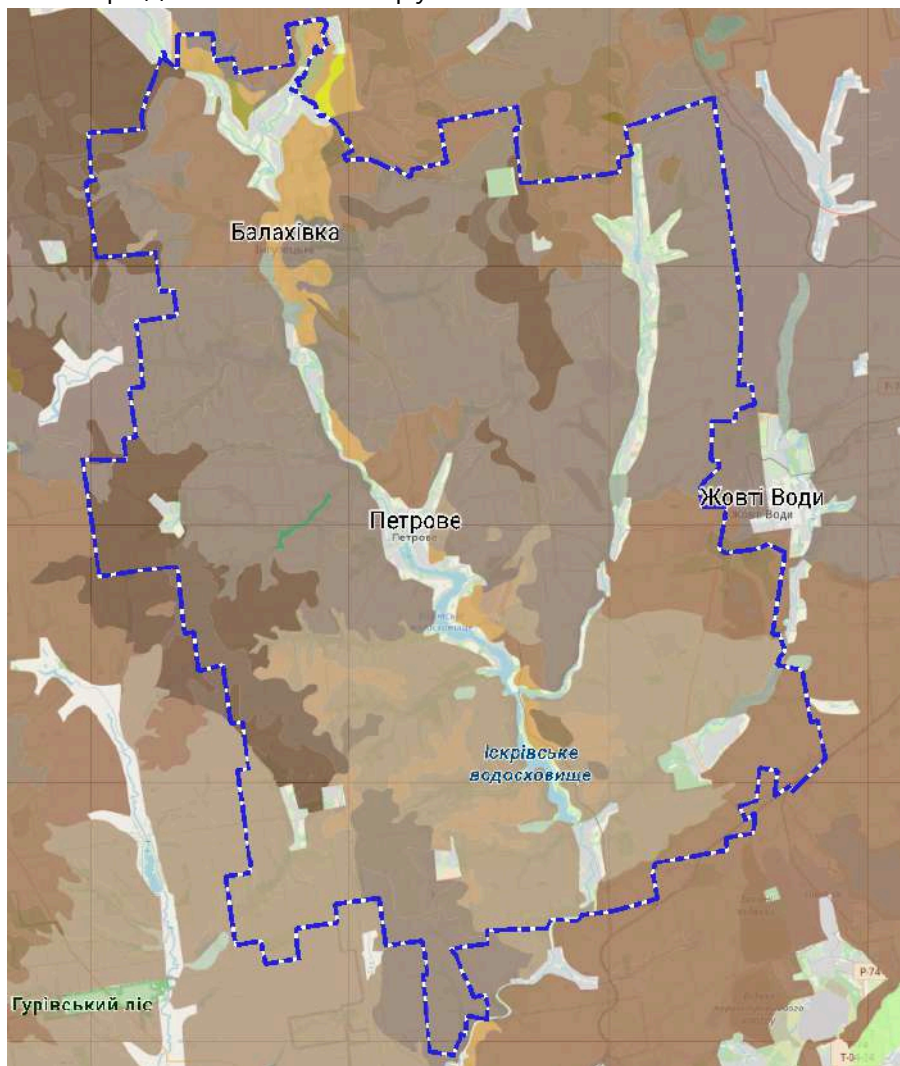

рис. 2.14. Схема ґрунтів громади

Особливості використання території провокують низку проблем, що характерні для області загалом. Висока розораність території області (85,3 %) та екстенсивне освоєння земель у минулому призвели до їх деградації та зниження родючості. Найвагомішими трансформувальними процесами, які зумовили порушення структурно-функціональної організації ландшафтів, були заміна природних еколого-стабілізувальних угідь орними землями та формування антропогенних типів ландшафтів – агроландшафтів, які належать до спрощених та нестабільних систем із низькою здатністю до саморегуляції. Вирощування культур інтенсивного мінерального живлення, зменшення внесення органічних добрив, поширення процесів ерозії призводить до від’ємного балансу гумусу в ґрунтах. Через ерозійні процеси площа ярів перевищує 3,5 тис. га, а площа деградованих та малопродуктивних земель склала 270 тис. га. Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля в області, негативний баланс гумусу складає більше 3 ц з га. Причиною цього є те, що органічні та мінеральні добрива вносяться до ґрунту періодично і в недостатній кількості, збільшилися площі посіву культур, що виносять підвищену кількість поживних речовин з ґрунту,

насамперед соняшника, який в останні роки займає 20 і більше відсотків посівних площ.

Відповідно ґрунти Петрівської громади також зазнають деградаційних процесів. Серед причин деградації ґрунтового покриву переважають ерозійні процеси та винесення родючого шару ґрунту з площинною ерозією. Водна ерозія ґрунтів проявляється на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. Землекористування в громаді супроводжується загрозою високого рівня розораності схилових земель, розширенням посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадженням індустріальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі. Значна частина полів розташована на схилах. На території громади часто до краю ярів, балок чи річкових долин впритул прилягають орні землі. У такому випадку є загроза того, що під час злив та стрімкого танення снігу, води поверхневого стоку будуть призводити до росту ярів на верхніх частинах схилів та відкладання змитого ґрунту – біля їх підніжжя. Обидва процеси призводять до втрати придатних для сільськогосподарського використання ґрунтів, а потрапляння змитого ґрунту у водойми забруднює їх рештками пестицидів та мінеральних добрив. У цьому плані гостро постає питання дотримання чинних норм щодо ведення рослинництва на схилах до 3, від 3 до 5 і вище 5 градусів. Важливо проводити моніторинг за появою нових ярів та мотивувати землевласників проводити заходи щодо регулювання поверхневого стоку, а на землях громади, особливо у верхів'ях схилів за потреби влаштовувати бар'єри у вигляді валів, відвідних каналів як земляних, так і залізобетонних, регулярно проводити догляд за існуючими протиерозійними спорудами. Важливу роль в цьому відіграють водорегулюючі лісосмуги [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

Звертаємо також увагу, на те що згідно ЗУ "Про охорону" ст. 47 забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо. В перспективі при розробленні містобудівної документації, відповідні території мають бути визначені.

Суттєву небезпеку погіршення стану земельних ресурсів становить застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті.

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація).

Іншу небезпеку земельним ресурсам на території громади створює потенційне недотримання режиму прибережних захисних смуг. Так аналіз відкритих джерел вказує на можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності. Можлива подальша евтрофікація водних об'єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами.

Зауважимо, що згідно ВКУ ст. 89 прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється: 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво; 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив; 3) влаштування літніх

таборів для худоби; 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів; 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки; 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо; 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг. У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів.

За даними Замовника, ТОВ «Проектно-лабораторний центр», у 2025 році проводили дослідження якості ґрунту поблизу місць виділення відходів Балахівської ЖКХ у с. Новий Стародуб. За висновком експертів, концентрація небезпечних речовин (свинець, кадмій, цинк, мідь) відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 . № 1325 «Про затвердження нормативів гранично-допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, а також переліку таких речовин».

Надра. На території громади представлено низку родовищ корисних копалин, а саме: залістистих кварцитів, залізних руд, суглинку, піску, графіту, граніту, будівельного каміння. Наявне також родовище прісних підземних вод (рис.2.15, табл.2.2.).

Таблиця 2.2.

Корисні копалини на території Петрівської селищної територіальної громади

№	Назва родовища	Власник та характеристика землі, (площа родовища)	Назва корисних копалин	Користувач	Перспективи використання корисних копалин	Ступінь виробничого освоєння
1	2	3	4	5	6	7
2	Петрівське родовище		Магнетитові окислені руди	ПрАТ «ЦГЗК»	залізна руда	Ліцензія
3	Артемівське родовище		Магнетитові окислені руди	ПрАТ «ЦГЗК»	залізна руда	Ліцензія
4	Балахівське родовище (с.Новий Стародуб)	3 га (затоплено підземними водами, утворилось озеро)	графіт	ТОВ «РОЗВИТ ОК ПОБУЖЖЯ»	графіт	Ліцензія (не розробляється, здійснюється оформлення документів)
5	Петрівське родовище (сmt. Петрове)	за межами населеного пункту (землі запасу, 0,5 га)	суглинок		цегла	Відпрацьоване
6	Березніговатське родовище (сmt. Петрове)	балка 1га	кварцит		сировина для виробництва скла	Не розвідується і не розробляється

7	Балахівське родовище (с.Чечеліївка)	землі загального користування 1га	Мігматит і граніт		щебінь, бут	Не використовується (не розробляється)
8	Петрівське родовище	за межами населеного пункту, пасовище 1 га, (землі запасу)	графіт			Не розвідується, не розробляється
9	Петропільське родовище (с.Червонокосянтинівка)	землі загального користування, балки, 112,8 га (передані Петрівськом у лісництві для проведення заліснення)	граніт			Не розвідується, не розробляється
10	Реївське родовище (с.Луганка)	землі загального користування	граніт		щебінь, бут	Не розробляється
11	Чечеліївське родовище (с.Чечеліївка)	кар'єр 5,5га (загального користування)	Жорства гранітна		жорства	Законсервоване
12	Новостародубське родовище	пасовище, 2,5 га (загального користування)	пісок		будівництво	Не розробляється
13	Солдатське родовище (с.Солдатське)	заліснено під відвалами Петрівського кар'єру	пісок		пісок	Не розвідане
14	Чечеліївське родовище(с.Чечеліївка)	землі загального користування, балка, 1 га	пісок		пісок	Не розвідане
15	Малинівське родовище	балка, пасовищами	граніт		будівництво	Не розробляється
16	Іскрівське родовище	0,7 га, балка	суглинок		цегла	Не розробляється
17	Ганнівське родовище		молібден		молібден	На стадії розвідки
18	Чечеліївське родовище	Землі загального користування пасовища, 1 га	глина			Не розробляється

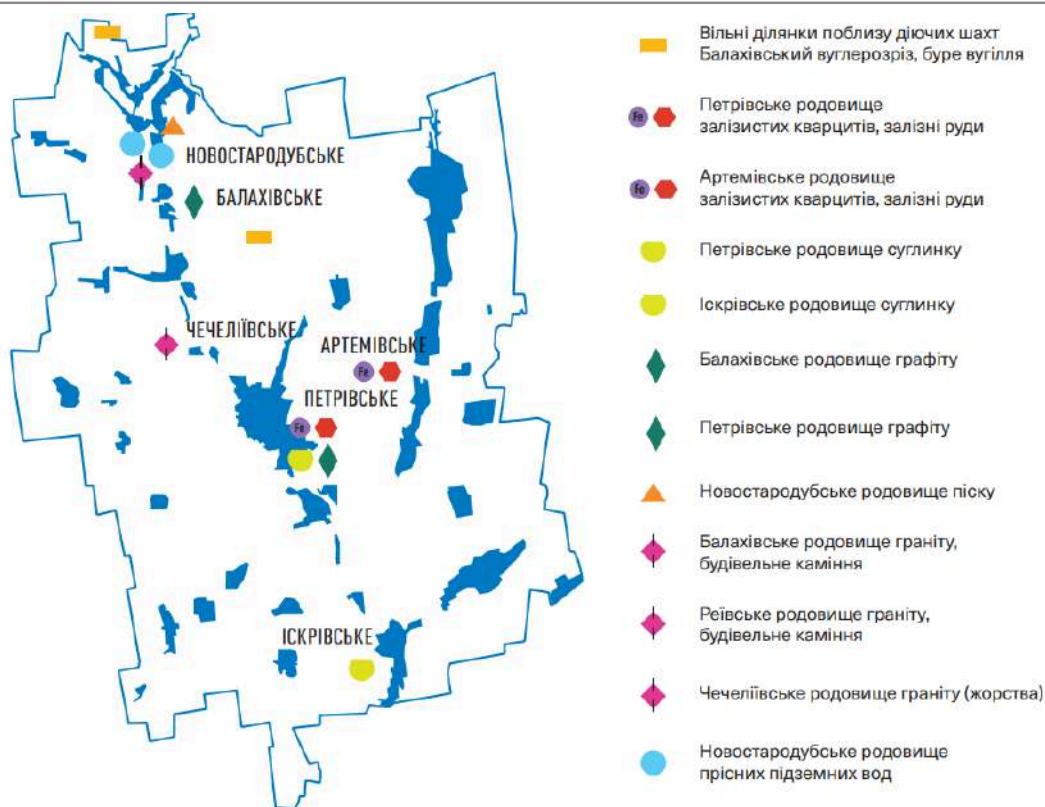

Рис.2.15. Родовища корисних копалин

ПрАТ «Центральний гірничо – збагачувальний комбінат» здійснюється видобування корисних копалин на двох родовищах - Петрівське та Артемівське.

На території громади розташоване хвостосховище гідрометалургійного заводу ДП «Східний ГЗК» загальною площею 621,6 га, де проводиться скидання «хвостів», що утворюються в процесі переробки уранових руд. Хвостосховище в балці «Щербаківська» експлуатується з 1959 року.

В процесі переробки уранових руд на ГМЗ утворюються відходи (хвости) з підвищеним вмістом радіонуклідів природного походження, які за допомогою пульпопроводу розміщуються на хвостосховищі. Пульпопровід довжиною 3,25 км розташовано на території громади поблизу с. Козацьке. Щорічний скид відходів у хвостосховище становить до 90 тис. тонн.

Санітарно захисна зона для хвостосховища дорівнює 1000 м та зона спостереження становить 4000 м. Відстань до найближчого населеного пункту на півдні – с. Ганнівка- 3,6 км., на сході – с. Мар'янівка – 1,3 км., на півночі – м. Жовті Води – 1,5 км., на заході – с. Володимирівка -2 км.

Державна служба геології та надр видала ТОВ «РОЗВИТОК ПОБУЖЖЯ» спецдозвіл на промислову розробку ділянки Південно - Балахівського родовища графітових руд площею 71 га біля сніщища Інгулєцьке, термін дії дозволу з 13.06.2019 року по 13.06.2039 року. На даний час родовище ще не розробляється, здійснюється оформлення документів на нове будівництво гірничо-збагачувального комбінату для розробки Балахівського родовища графіту в межах Петрівської селищної ради Олександрійського району Кіровоградської області.

2.7. Стан здоров'я мешканців

Комунальне некомерційне підприємство «Петрівська центральна лікарня» Петрівської селищної ради надала наступні відомості про стан здоров'я населення громади. Населення Петрівської громади станом на 01.01.2024 рік складає 22368,

доросле – 19616, підлітки – 576, діти – 2176, пенсіонери – 6354, працездатного – 13046, жіночого – 11516, + ВПО – 1194 (в т.ч. діти -334).

Одним із факторів зменшення населення по громаді було перевищення кількості померлих над кількістю народжених (природне скорочення населення). За 2023 рік у громаді народилось 74 новонароджених, померло – 195 особи, природній приріст населення залишається від'ємним - -5,4.

Основними причинами смертності населення в 2023 році від загальної кількості померлих на першому місці знаходяться хвороби системи кровообігу – 52,3%, на другому місці злоякісні новоутворення – 13,8%, на третьому хвороби органів дихання – 8,2%.

Загальний стан здоров'я населення характеризують показники поширеності та захворюваності.

Поширеність захворювань на 100 тис. дорослого населення склала у 2023 році – 136001,2. Захворюваність на 100 тис. дорослого населення – 39192,5.

В епідеміологічній ситуації щодо туберкульозу в Петрівській громаді основні показники наступні: поширеність туберкульозу на 100 тис. населення склала 71,5, захворюваність – 89,4. Виявлено хворих туберкульозом при профілактичних оглядах (в % до вперше виявлених) – 55%. Смертність від туберкульозу на 100 тис. населення склала 13,4.

Аналізуючи показники діяльності онкологічної служби за 2023 рік слід підкреслити, що вони мають тенденцію до росту. Поширеність злоякісних новоутворень на 100 тис. населення – 2271,1, захворюваність злоякісних новоутворень на 100 тис. населення – 299,5. Смертність від злоякісних новоутворень на 100 тис. населення у 2023 році склала – 147,5.

КНП «Петрівська центральна лікарня» забезпечено сучасним медичним обладнанням, що дозволяє населенню громади надавати якісну медичну допомогу. У лікарні працює багато лікарів різного профілю, що дозволяє надавати комплексну медичну допомогу, а саме: діагностика та лікування широкого спектра захворювань внутрішніх органів, лікування серцево-судинних захворювань, проведення операцій від планових до екстрених. Стан частини закладів охорони здоров'я на території громади є поганим (рис.2.16.)

Основними заходами щодо вирішення медико-соціальних проблем є:

- проведення вакцинації населення, моніторинг здоров'я;
- забезпечення доступу до якісної первинної та спеціалізованої медичної

допомоги;

- підвищення рівня обізнаності населення щодо здорового способу

життя;

- поліпшення екологічної ситуації, контроль за забрудненням.

Рис.2.16. Заклади охорони здоров'я на території громади

Науково доведено, що забруднення навколишнього природного середовища і насамперед атмосферного повітря у населених хімічними речовинами різного походження, може призвести до зростання рівнів захворюваності населення. Тривалий вплив забруднення атмосферного повітря токсичними речовинами: формальдегідом, пилом, діоксидом сірки, діоксидом азоту та іншими хімічними сполуками негативно впливає на здоров'я людини. При цьому зростає загальна захворюваність населення, зумовлена ураженням, перш за все, органів дихання (бронхіальна астма, хронічний

бронхіт, алергічні риніти та інші неспецифічні хвороби легень). Особливо викиди шкідливих речовин, як від стаціонарних так і пересувних джерел, є небезпечними для здоров'я дітей. За умов забруднення атмосферного повітря, знижуються адаптивні можливості дитячого організму, що призводить до зміни дихальних функцій і збільшення рівня легеневої патології. Через відсутність на території області потужних підприємств, джерел забруднення атмосферного повітря, а також враховуючи те, що на адміністративних територіях області не проводились активні бойові дії, не зафіксовано зростання захворюваності населення області на хвороби органів дихання за 2022 рік, а навпаки, відмічено тенденцію до зменшення (-20,5 % відносно 2021 р.). Загальний рівень захворюваності населення області у 2022 році склав 19853,4 проти 24985,7 у 2021 році (на 100 тис. населення). Дещо збільшився показник захворюваності органів дихання у дітей на алергічний риніт – з 217,9 у 2021 році до 220,0 у 2022 році до (у 2019 році 176,1; у 2020 році – 254,2). Показник захворюваності на бронхіальну астму у дітей навпаки зменшився – з 22,0 у 2021 р. до 19,0 у 2022 р. (на 100 тис. населення) [https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidy-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/].

Демографічна ситуація в громаді цілком відповідає загальним трендам в Україні та Кіровоградській області за даними Держстату [Державна служба статистики України http://db.ukrcensus.gov.ua/Mult/Dialog/statfile1_c_files/pasport.files/pasport/35_uk.htm#0305] (таблиці 2.3 -2.7). Наявні статистичні дані говорять про такі загальні тенденції в області як зниження народжуваності, підвищення показника смертності, підвищення питомої ваги населення старшого пенсійного віку, зниження середньої очікуваності тривалості життя.

Таблиця 2.3

Демографічне навантаження на населення у віці 15-64 роки (на 1000 осіб у віці 15-64 роки), на початок року

Регіон	Кіровоградська область									
Рік	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Загальне навантаження	455	462	473	481	490	496	500	503	503	501
Навантаження особами у віці 0-14 років	208	213	218	222	226	228	228	226	224	220
Навантаження особами у віці 65 років і старше	247	249	255	259	264	268	272	277	279	281

Таблиця 2.4

Народжуваність, за рік

Регіон	Кіровоградська область									
Рік	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість живонароджених осіб										
Міська та сільська місцевості	11029	10562	10576	9456	8859	7845	7077	6356	6048	5533
міська місцевість	6718	6349	6396	5898	5448	4902	4418	3946	3657	3481
сільська місцевість	4311	4213	4180	3558	3411	2943	2659	2410	2391	2052
на 1000 осіб наявного населення										

Міська та сільська місцевості	11,0	10,7	10,7	9,7	9,1	8,2	7,4	6,8	6,5	6,1
міська місцевість	10,8	10,3	10,4	9,6	8,9	8,1	7,4	6,6	6,2	6,0
сільська місцевість	11,4	11,3	11,4	9,8	9,5	8,3	7,6	7,0	7,1	6,2

Таблиця 2.5
Смертність, за рік

Регіон	Кіровоградська область									
Рік	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість померлих осіб										
Міська та сільська місцевості	16521	16513	16716	16197	16277	15694	15484	15451	16624	19005
міська місцевість	9184	9425	9489	9306	9630	9194	9234	9272	10118	12024
сільська місцевість	7337	7088	7227	6891	6647	6500	6250	6179	6506	6981
на 1000 осіб наявного населення										
Міська та сільська місцевості	16,5	16,7	17,0	16,6	16,8	16,3	16,3	16,4	17,9	20,8
міська місцевість	14,8	15,2	15,4	15,2	15,8	15,2	15,4	15,6	17,2	20,7
сільська місцевість	19,5	19,0	19,7	19,0	18,5	18,3	17,8	17,9	19,2	21,1

Таблиця 2.6
Кількість померлих за причинами смерті (осіб), за рік

Регіон	Кіровоградська область									
Рік	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Померло - всього	16521	16513	16716	16197	16277	15694	15484	15451	16624	19005
від деяких інфекційних та паразитарних хвороб	379	349	408	374	322	347	368	300	276	237
..від туберкульозу	191	150	160	154	99	110	112	93	83	100
..від хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	108	136	159	154	170	163	173	131	123	87
від новоутворень	2329	2280	2150	2122	2092	2015	2006	1981	1942	1863
від хвороб системи кровообігу	10002	10167	10530	10143	10287	9846	9632	9893	10379	10937
від хвороб органів дихання	432	431	421	409	435	371	339	341	552	1585
від хвороб органів травлення	537	573	524	498	527	494	533	491	599	560
від зовнішніх причин захворюваності та смертності	1273	1169	1178	1093	980	1041	914	850	946	818

Таблиця 2.7
Природний приріст (скорочення) населення, за рік

Регіон	Кіровоградська область									
Рік	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
осіб										
Міська та сільська місцевості	-5492	-5951	-6140	-6741	-7418	-7849	-8407	-9095	-10576	-13472
міська місцевість	-2466	-3076	-3093	-3408	-4182	-4292	-4816	-5326	-6461	-8543
сільська місцевість	-3026	-2875	-3047	-3333	-3236	-3557	-3591	-3769	-4115	-4929
на 1000 осіб наявного населення										

Міська та сільська місцевості	-5,5	-6,0	-6,3	-6,9	-7,7	-8,1	-8,9	-9,6	-11,4	-14,7
міська місцевість	-4,0	-4,9	-5,0	-5,6	-6,9	-7,1	-8,0	-9,0	-11,0	-14,7
сільська місцевість	-8,1	-7,7	-8,3	-9,2	-9,0	-10,0	-10,2	-10,9	-12,1	-14,9

Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено: за умови збереження існуючої ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунтах, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Кумулятивні впливи, через стан компонентів довкілля матимуть систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті. Поряд зі складною екологічною ситуацією, яка є причиною не тільки прямого екологічного збитку, пов'язаного із забрудненням і деградацією навколишнього середовища, але і веде до соціально-екологічних втрат, в зв'язку зі шкідливим впливом чинників навколишнього середовища на стан здоров'я населення, серед яких, негативний вплив на рівень і тенденції надають і несприятливі умови праці.

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

2.8 Біорізноманіття

Рослинний світ.

За даними Регіональної доповіді про стан навколишнього середовища рослинний світ Кіровоградщини є різноманітним. З південного заходу на північний схід територію області перетинає умовна межа між лісостеповою та степовою зонами. Саме цим і зумовлений неоднорідний світ рослин Кіровоградщини. Понад 70% лісостепової частини області розорано, ліси та лісонасадження займають лише 7,2% території області. Збереглися значні лісові масиви на вододілах – Чорний ліс, Нерубайський ліс та інше. Природна степова рослинність багата, різноманітна, зберігається на схилах річкових долин та балок, на узліссях. Досить добре збереглася лучна та болотна рослинність у заплавах річок. У лісостеповій частині області в заплавах менше відчувається вплив засолення, менше гранітних відслонень зі своєрідним рослинним світом. Степова зона з підвищеними місцевостями, почленованими яружно-балковими системами. Ліси і чагарники в степовій зоні зустрічаються в балках, у яких вони захищені від руйнівних степових вітрів. Орні землі складають у степовій зоні області понад 76% її території. В заплавах річок, де переважають лучна та болотна рослинність, сильніше, ніж у лісостепу, виявляється вплив засолення. Для степової зони характерна трав'яна степова рослинність. Рідкісні й зникаючі рослини: астрагал шерстистоквітковий, ковила волосиста, коручка болотна, любка дволиста, ірис злаколистий, ірис понтичний, рястка Буше, лілія лісова, підсніжник звичайний, сон великий, барвінок малий, валеріана лікарська, звіробій звичайний, конвалія звичайна, льон жовтий та ін.

На території громади природна рослинність збереглася лише на невеликих ділянках, оскільки 89% земель громади — землі сільськогосподарського призначення.

Тваринний світ.

За даними Регіональної доповіді, тваринний світ Кіровоградщини, незважаючи на значну господарську освоєність території області, залишається відносно багатим. Цьому сприяє географічне положення даної території, яку з південного заходу на північний схід перетинає природна межа між лісостепом і степом. Із 413 видів наземних хребетних тварин, відомих для Дніпровсько-Бузького лісостепового зоогеографічного району (ссавців - 65 видів, птахів - 324, плазунів - 13, амфібій - 11), на території Кіровоградщини виявлено 368 видів, в тому числі: ссавців - 65, птахів - 279, плазунів - 13, амфібій - 11. Крім того, водойми області населяє 61 вид риб, з яких найбільш численними є представники ряду карпоподібних (35 видів). У Кіровоградській області нині зустрічаються 5 видів ссавців, 10 видів птахів і 8 видів комах, занесених до Європейського Червоного списку, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі. Зі 115 видів хребетних тварин, занесених до Червоної книги України, в межах Кіровоградщини зустрічаються 114 видів, у тому числі: 61 вид ссавців, 43 види птахів, 4 види плазунів, в основному зосереджених на природоохоронних територіях.

Господарська діяльність протягом останніх десятиліть значно змінила природне середовище Кіровоградської області. Серед основних причин збіднення біорізноманіття є: - забруднення природного середовища (викиди в атмосферне повітря, забруднення поверхневих та підземних вод); - денатуралізація природних ландшафтів (ґрунтова та повітряна ерозія, підтоплення територій, поширення агроландшафтів, нерівномірна забудова території); - монокультурні способи ведення лісового та сільського господарства. Антропогенна діяльність призводить до знищення природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин, їх фрагментації та деградації (включаючи забруднення), глобальної зміни клімату, екологічно незбалансованої експлуатації, поширення чужорідних видів, розповсюдження хвороб та шкідників. Природні степові екосистеми майже зникли з території області внаслідок інтенсивного розвитку сільського господарства (розораність складає 71,8 % площі області). Зараз первісні цілинні степи повністю замінені на агроценози з широкою мережею полезахисних лісових смуг, створених за останні 50-60 років. Сьогодні вони є провідниками лісових видів з півночі на південь, із заходу на схід. Загрозами для лісової рослинності області є: випалювання сухої рослинності у весняний період, що призводить до виникнення лісових пожеж, погіршення технології заготівлі та трелювання деревини, всихання соснових лісів, самовільні рубки. Чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин, в тому числі із «червонокнижним» статусом, є насамперед людський фактор. Однією з причин зниження популяції мисливських звірів і птахів є браконьєрство. Значної трансформації зазнали лучні і водні екосистеми в результаті бездумної меліорації, зарегулювання річок та забруднення недостатньо очищеними стічними водами, недотримання режиму обмежень діяльності в прибережних захисних смугах і водоохоронних зонах, порушення гідрологічного режиму, зростання евтрофікації, збільшення рекреаційного навантаження. Аграрне перетворення значної частини ландшафтів спричинило масштабні порушення структури біорізноманіття на території внаслідок впливу таких факторів, як руйнування та фрагментація біогеоценозів, техногенне нівелювання ландшафтів, забруднення поверхневих і ґрунтових вод, зміна складу, структури та основних властивостей ґрунтів, умов життєдіяльності ґрунтової біоти.

Значна частина області знаходиться у степовій зоні, представленій степовими природними комплексами – типовими різнотравно-типчакowo-ковилowymi та типчакowo-ковилowymi степами. Разом з тим, внаслідок їх розорювання, типові степові природні комплекси зазнали найсильнішого антропогенного тиску, перетворені у ріллю, фрагментовані. Степова рослинність, представлена лучними ковилово-різнотравними

степами, збереглась на незначних фрагментах території, непридатних для сільського господарства, а також у складі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, та у складі зарезервованих для заповідання природоохоронних територій^[3].

Степова частина області не є сприятливою для зростання лісової рослинності. Її характерною особливістю є відсутність природних лісів, окрім байрачних, в інтразональних умовах (наприклад, у долинах річок). Степова зона України вирізняється великим обсягом накопичених органічних речовин в ґрунті. Багаті ґрунти степової зони – це і є найкращий в цьому регіоні спосіб депонування атмосферного вуглецю. Сухі степові умови призвели до появи механізму, при якому основна маса всіх рослин захована в ґрунті, проте через дефіцит вологи органіка відмерлих рослин не розкладається, а просто накопичується, стабілізуючи тим самим клімат на планеті. Звісно, це все працює лише там, де степи не розорюють.

Серед негативних факторів, що призводять до деградації біорізноманіття регіону слід назвати поширення інвазійних (чужорідних) видів рослин, що «заміщають» природні лучні та степові угруповання у їх оселищах. Найбільша загроза від інвазійних видів – це надзвичайно висока продуктивність насіння. Насіння інвазійних дерев легко розноситься по місту та за його межі. Його вивозять за межі міста із сміттям, воно розноситься вітром та водними потоками, на кузовах чи капотах автомобілів.

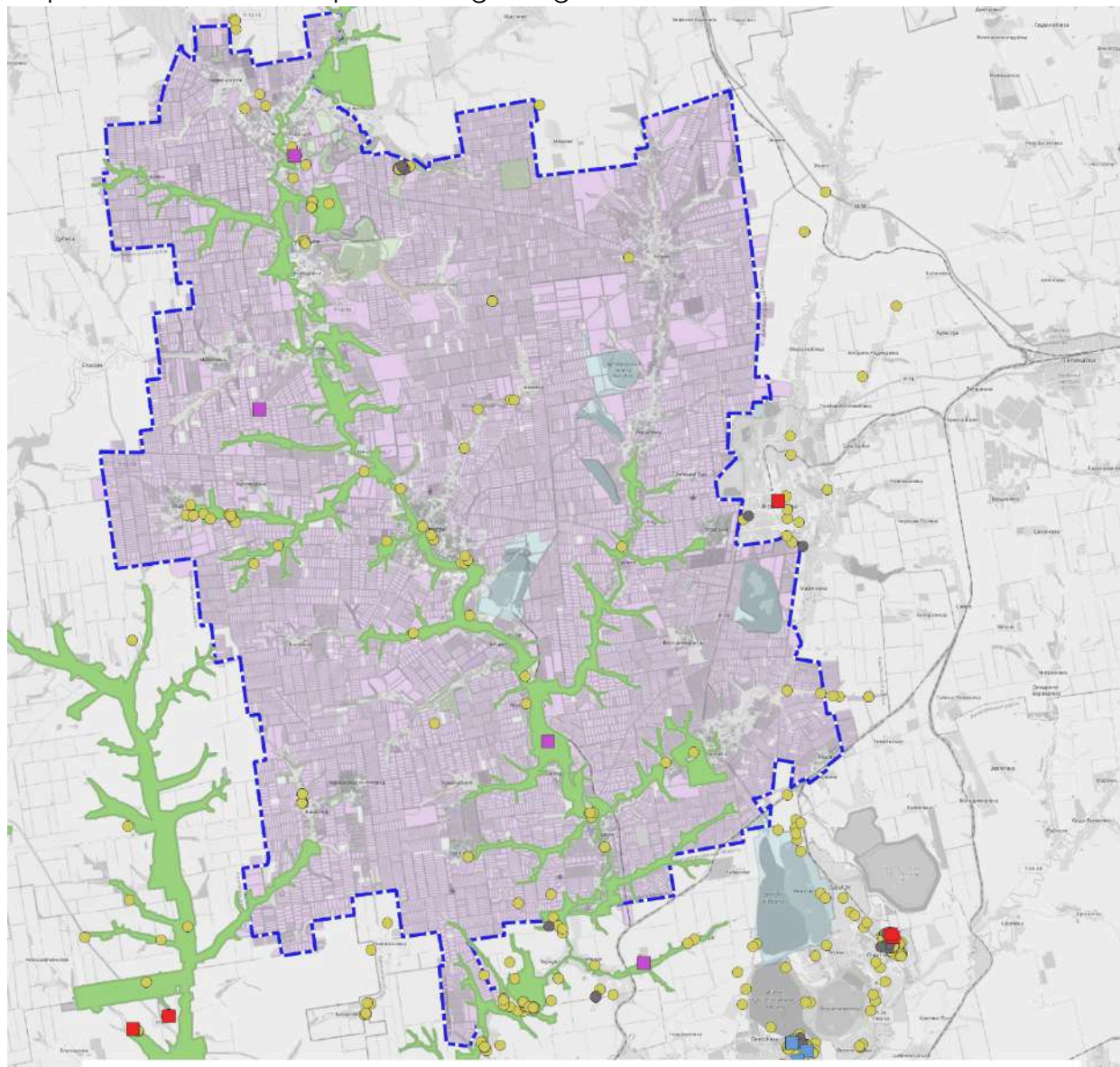
Інвазійні види збільшують викиди вуглецю з ґрунту. У тіні від крон інвазійних дерев стрімко починають рости інші небезпечні чужорідні рослини, звичні до такого сусідства (амброзія полинолиста тощо). Займаючи місце місцевих (аборигенних) трав'янистих рослин, такі "союзники" формують щільно затінену вологу ділянку, під якою більше нема тих посушливих умов. І в таких умовах накопичена протягом тисячоліть органіка стрімко розкладається бактеріями, призводячи до викиду в атмосферу сполук вуглецю, які рослини накопичували й зберігали в ґрунті століттями.

Інвазійні види призводять до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Дереву здійснюють транспірацію (дихання), через яку волога, вилучена з ґрунтових горизонтів коренями дерев, випаровується через листя. Дослідження в кількох країнах показали, що посадка штучних лісонасаджень посухостійких чужорідних рослин саме в степах призводить до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Випаровування води насадженнями, здатними дотягнутись корінням до ґрунтових горизонтів, значно перевищує обсяг атмосферних опадів, а отже, випаровуються ґрунтові води. У результаті від нестачі води гинуть самі насадження, на їхньому місці утворюються чагарники, які однаково продовжують витісняти місцеве біорізноманіття, виснажувати ґрунтове деповуглецю, але при цьому зовсім не виконують тих функцій, задля яких висаджували дерева. Така ситуація складається тому, що лісові екосистеми за своїм змістом не є характерними для посушливих регіонів [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

За даними «Програми охорони тваринного світу на території Петрівської селищної територіальної громади на 2024 - 2028 роки», на території громади є багато диких тварин, зокрема - єнотовидні собаки, лисиці, вовки, шакали, козулі, кабани, борсуки, зайці, видри, куниці, тхори, ласки, ондатри, лебеді, гуси, качки, фазани, куріпки, перепела, білки, голуби та інші види птахів та звірів. Найбільша проблема сьогодення - це зростання хижаків та поширення різних інфекції, зокрема сказу, що несе загрозу для життя мешканців та цілісності їх майна. На території громади зросла чисельність вовків, шакалів, лисиць, Регулюванням чисельності хижаків, відстрілом та відловом таких тварин на території громади опікується громадська організація «Петрівська районна організація Українського товариства мисливців і рибалок». В зв'язку із введенням воєнного стану, на державному рівні встановлені обмеження щодо проведення полювання та регулювання питань мисливства, діє заборона полювання на усій території області до припинення дії або скасування воєнного стану в Україні, за винятком регулювання чисельності окремих мисливських видів звірів з дотриманням чинного законодавства України.

Також досить актуальним для території громади залишається питання безпритульних тварин.

Нижче наведено інформацію про біорізноманіття в громаді на основі даних міжнародної бази GBIF (<https://www.gbif.org/>).

Вразливість видів (GBIF)

- Під загрозою зникнення
- Недостатньо даних
- Майже під загрозою
- Вразливий
- Немає інформації

Смарагдова мережа

- ▭ Межа громади
- ▭ Землі водного фонду
- ▭ Землі житлової та громадської забудови
- ▭ Землі лісогосподарського призначення
- ▭ Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення
- ▭ Землі рекреаційного призначення
- ▭ Землі сільськогосподарського призначення
- ▭ Не визначено

рис.2.17

Варто зазначити, що спостереження біологічних видів відображають вплив антропогенної діяльності на довкілля - оскільки більша частина території громади

зайнята землями сільськогосподарського призначення, більшість спостережень прив'язані до яків та територій навколо водних об'єктів, де ще залишились природні екосистеми. За цих умов, правовий статус Смарагдової мережі є чи не єдиним правовим запобіжником від знищення залишків природних оселищ.

2.9 Природно-заповідний фонд, його функціональні та охоронні зони

На території громади розташований ботанічний заказник загальнодержавного значення «Власівська балка» та 7 природнозаповідних територій місцевого значення. У Петрівській селищній раді в наявності охоронні зобов'язання на орнітологічний заказник місцевого значення «Петрівський», заповідне урочище місцевого значення «Бабеньківське», заповідне урочище місцевого значення «Питомник».

Петрівською селищною радою прийнято рішення від 26 травня 2023 року № 4292/8 «Про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації територій та об'єктів природно-заповідного фонду».

Впродовж 2024 року та поточного періоду 2025 року розроблено проект землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду - заповідне урочище місцевого значення «Бабеньківське» загальною площею 40,4000 га для збереження та використання заповідних урочищ (код згідно КВЦПЗД - 04.09) за межами населеного пункту на території Петрівської селищної територіальної громади.

Рішенням сесії селищної ради від 06 червня 2025 року № 5530/8 затверджено проект землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду заповідного урочища місцевого значення «Бабеньківське».

Також розроблено проект землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду - заповідне урочище місцевого значення «Питомник» загальною площею 51,3700 га для збереження та використання заповідних урочищ (код згідно КВЦПЗД - 04.09) за межами населеного пункту на території Петрівської селищної територіальної громади.

Рішенням сесії селищної ради від 06 червня 2025 року № 5529/8 затверджено проект землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду заповідного урочища місцевого значення «Питомник».

Для забезпечення винесення меж в натуру орнітологічного заказника місцевого значення «Петрівський» прийнято рішення сесії селищної ради від 31 січня 2025 року № 5364/8 «Про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду орнітологічного заказника місцевого значення «Петрівський», загальною площею території 397,00 га, для збереження та використання заказників, код КВЦПЗД - 04.08, із земель природно - заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, за межами населених пунктів на території Петрівської селищної територіальної громади Олександрійського району Кіровоградської області.

Для позначення природно-заповідних територій на місцевості Петрівською селищною радою замовлено у ФОП Муратова Т.В. виготовлення єдиних державних знаків та аншлаків.

Території ПЗФ та Смарагдової мережі показані на схемі нижче.

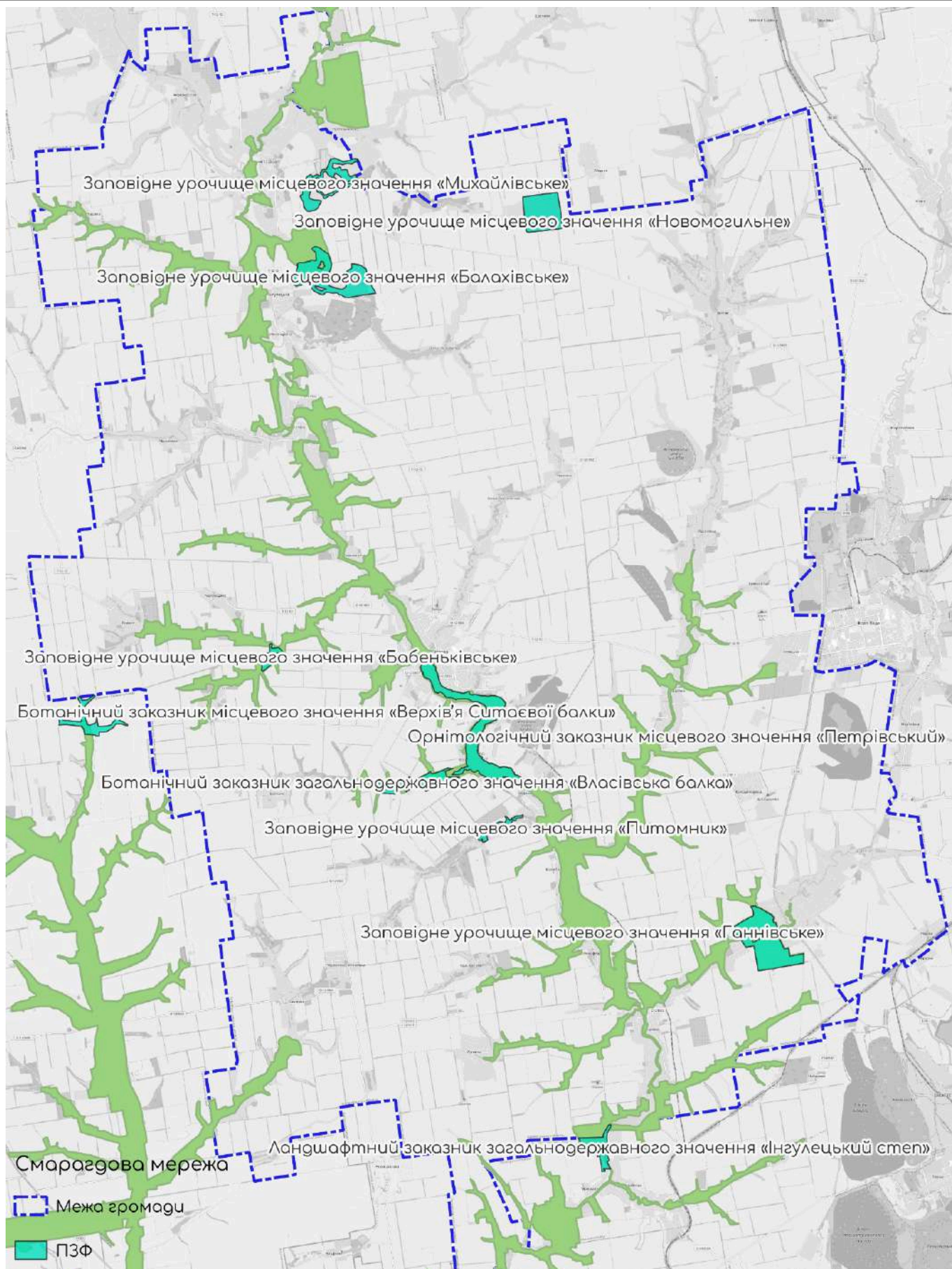

рис.2.18

2.10 Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження

Як свідчить «Програма першочергових природоохоронних заходів Петрівської селищної ради на 2025 рік», стан озеленення на території селищної ради потребує подальшого розширення та забезпечення постійного його догляду і утримання. Зелені насадження в громаді представлені деревами, які посажені ще в минулому столітті, тому потрібно відновити фонд зелених насаджень, а також провести інвентаризацію зелених насаджень. Насадження обмеженого користування представлені озелененими територіями присадибної забудови, шкіл, дитячих садків, стадіону тощо. Зелені насадження досягли вікової межі і потребують негайної заміни в зв'язку із тим, що більшість із них знаходяться в аварійному стані, загрожують безпеці людей, будівель та автотранспорту. Розвиток зеленого господарства виконується переважно за рахунок створення локальних зелених зон: паркових насаджень, скверів. У селищі Петрове – відремонтована набережна, парки та сквери.

Актуально на сьогодні: забезпечення обслуговування зелених насаджень в межах доріг та населених за забудови (прибудинкових територій житлових масивів, впродовж доріг та населених пунктів).

Утримання об'єктів благоустрою здійснюється комунальними підприємствами Петрівської селищної ради на підпорядкованих їм територіях.

Рішенням виконавчого комітету Петрівської селищної ради від 26 вересня 2024 року № 483 «Про зелені насадження на території Петрівської селищної територіальної громади» зобов'язано керівників підприємств, установ, організацій комунальної форми власності, які є власниками (користувачами) земельних ділянок, на яких розташовані зелені насадження, провести інвентаризацію зелених насаджень відповідно до Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженої наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24 грудня 2001 року № 226 (зі змінами).

Вище вказаним рішенням визначено відповідальних за організацію робіт з проведення інвентаризації, а саме:

- зелених насаджень загального користування (парки, сквери, набережна, алеї) – відділ соціально-економічного розвитку, архітектури, містобудування, інвестицій селищної ради, старости селищної ради та балансоутримувачі об'єктів;

- зелених насаджень на прибудинкових територіях багатоквартирних житлових будинків – комунальне підприємство «Петрівське», Петрівський комбінат комунальних підприємств, Балахівська житлово-комунальна контора;

- зелених насаджень обмеженого користування на територіях загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, закладів культури – відділ освіти селищної ради, КНП «Петрівська центральна лікарня», КНП «Петрівський центр первинної медико-санітарної допомоги», відділ культури туризму, молоді та спорту селищної ради.

Згідно пункту 2.1 вказаної Інструкції «Балансоутримувач, власник чи користувач земельних ділянок, підприємство, організація, установа (далі - Замовник), на території яких розташовані зелені насадження, на конкурсній основі визначає виконавця робіт з інвентаризації та укладає з ним договір».

Прийнято рішення сесії Петрівської селищної ради від 27 вересня 2024 року № 5100/8 «Про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації територій та об'єктів благоустрою» для подальшого оформлення земельних ділянок під об'єктами благоустрою зеленого господарства селищної ради.

Відповідно до договору № 35101Кроо0581 ДП «Черкаський науково-дослідницький та проектний інститут землеустрою» проводить інвентаризацію земельної ділянки під парком селища Петрове, після затвердження землепорядних документів буде замовлено у БТІ інвентаризацію зелених насаджень та виготовлено паспорт на об'єкт благоустрою.

Рішенням виконавчого комітету Петрівської селищної ради від 26 вересня 2024 року № 483 «Про зелені насадження на території Петрівської селищної територіальної

громади» зобов'язано старост здійснювати організацію збереження зелених насаджень і належного догляду за ними відповідно до компетенції.

2.11 Смарагдова мережа

В межі території громади потрапляє територія Смарагдової мережі Криворізька частина річки Інгулець. Код: UA0000319 ([рис.2.19](https://emerald.eea.europa.eu/)) [<https://emerald.eea.europa.eu/>].

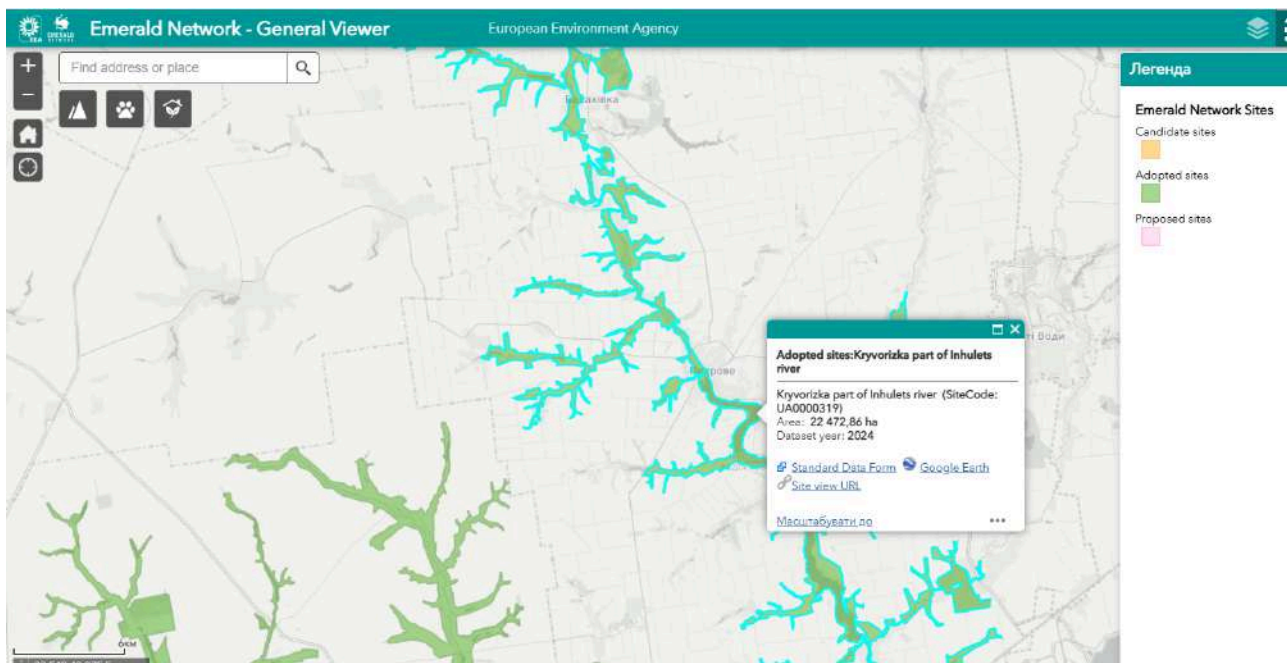

Рис.2.19. Території Смарагдової мережі

Згідно даних сайту Рамсарської конвенції [<https://www.ramsar.org>] водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Петрівської територіальної громади відсутні. На території громади також відсутні біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Розташування Смарагдової мережі на території громади показано детальніше в розділі 2.9.

2.12 Екомережа

Ключовим підходом до збереження біологічного різноманіття на всіх його рівнях (видовому, популяційному, ценотичному, генетичному) є збереження різноманіття місць мешкання і різноманіття життєздатних популяцій, що, в свою чергу, закладено в основу концепції екологічної мережі.

Основною метою створення екомережі є збільшення площі земель країни з природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження їх різноманіття, близького до притаманного їм природного стану, та формування їх територіально єдиної системи, побудованої відповідно до забезпечення можливості природних шляхів міграції та поширення видів рослин і тварин, яка б забезпечувала збереження природних екосистем, видів рослинного і тваринного світу та їх популяцій. При цьому національна екологічна мережа має відповідати вимогам щодо її функціонування у Всеєвропейській екологічній мережі та виконувати функції щодозбереження біологічного різноманіття.

Схема локальної екомережі на громаду не розроблена.

Стосовно регіональної схеми екомережі Кіровоградської області, то інформація зазначена згідно Регіональної доповіді [<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/regionalni-dopovidi-pr>

[o-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/](#)]. На виконання вимог Закону України «Про екологічну мережу України» рішенням Кіровоградської обласної ради від 23 червня 2017 року № 329 затверджено Регіональну схему екологічної мережі Кіровоградської області (рис. 2.20). Подальша деталізація регіональної схеми екологічної мережі області на локальному рівні з виділенням структурних елементів екомережі не проводилась, кошти з місцевих бюджетів на дані роботи не виділялися. Через територію громади проходить екокоридор регіональної екомережі вздовж річок Інгулець та Зелена.

На території громади розташовані наступні ядра мережі (рис. 2.20б):

- 52 – Ізмаїлівський регіональний центр
- 53 – Пролетарський регіональний центр
- 54 – Новомигільний регіональний центр
- 55 – Балахівський регіональний центр
- 54 – Чечелівський регіональний центр
- 55 – Олександродарський регіональний центр
- 58 – Богданівський регіональний центр
- 59 – Ганнівський регіональний центр

рис. 2.20 а Регіональна схема екомережі Кіровоградської області

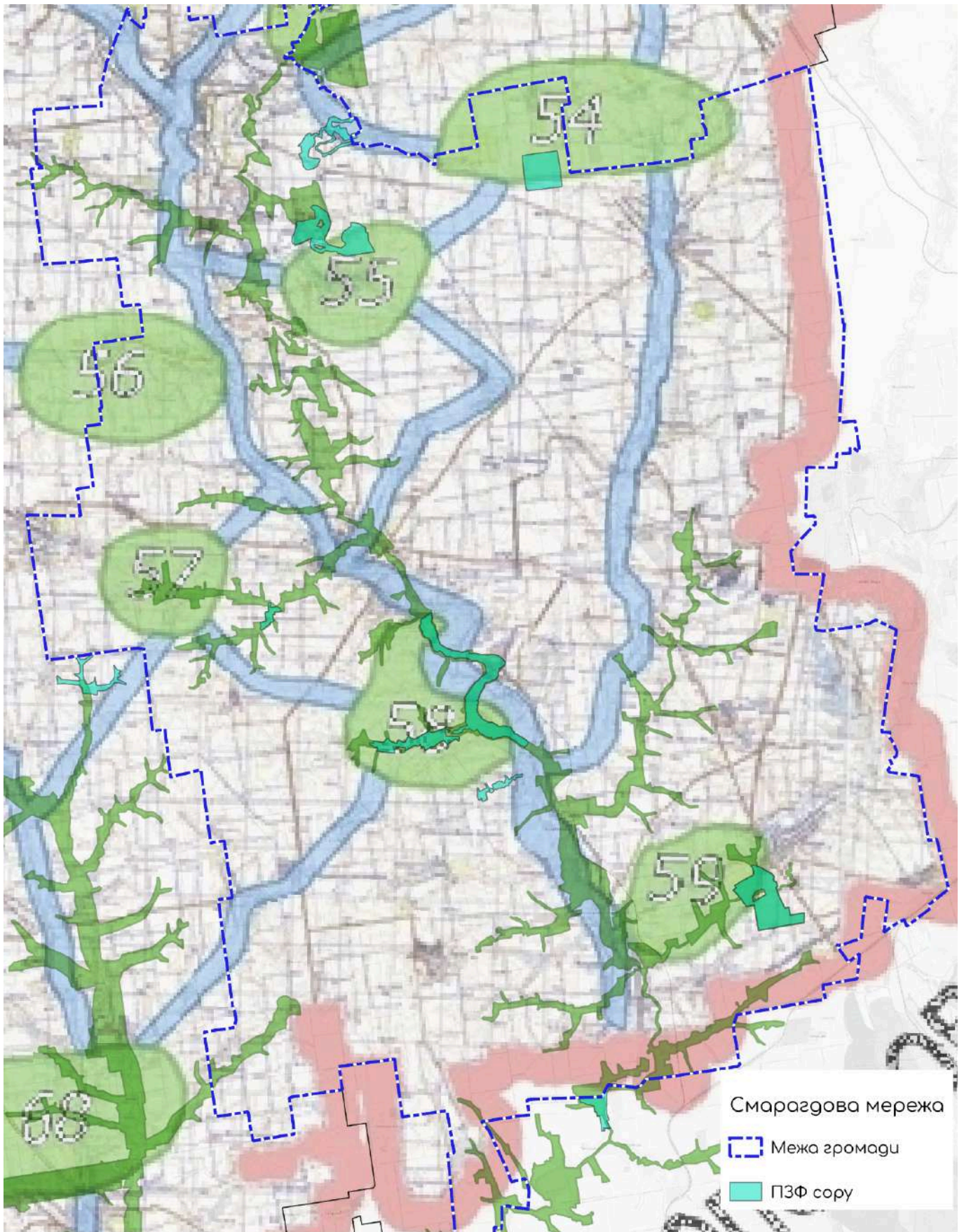

рис. 2.20 б Ядра екомережі на території Петрівської громади

За результатами просторового аналізу визначено, що наявні об'єкти ПЗФ покривають не всі ядра екомережі та є недостатніми за площею для виконання своїх функцій.

2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. Правовий режим існування територій та об'єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43 Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об'єктів ПЗФ регулюється ст. ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими організаціями та громадянами. Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО "Екологія - Право - Людина" (http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf)

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни.

Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації

http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf): природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісогосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

На схемі нижче показано земельні ділянки державної та комунальної власності, які можуть бути використані для розширення та створення природоохоронних територій.

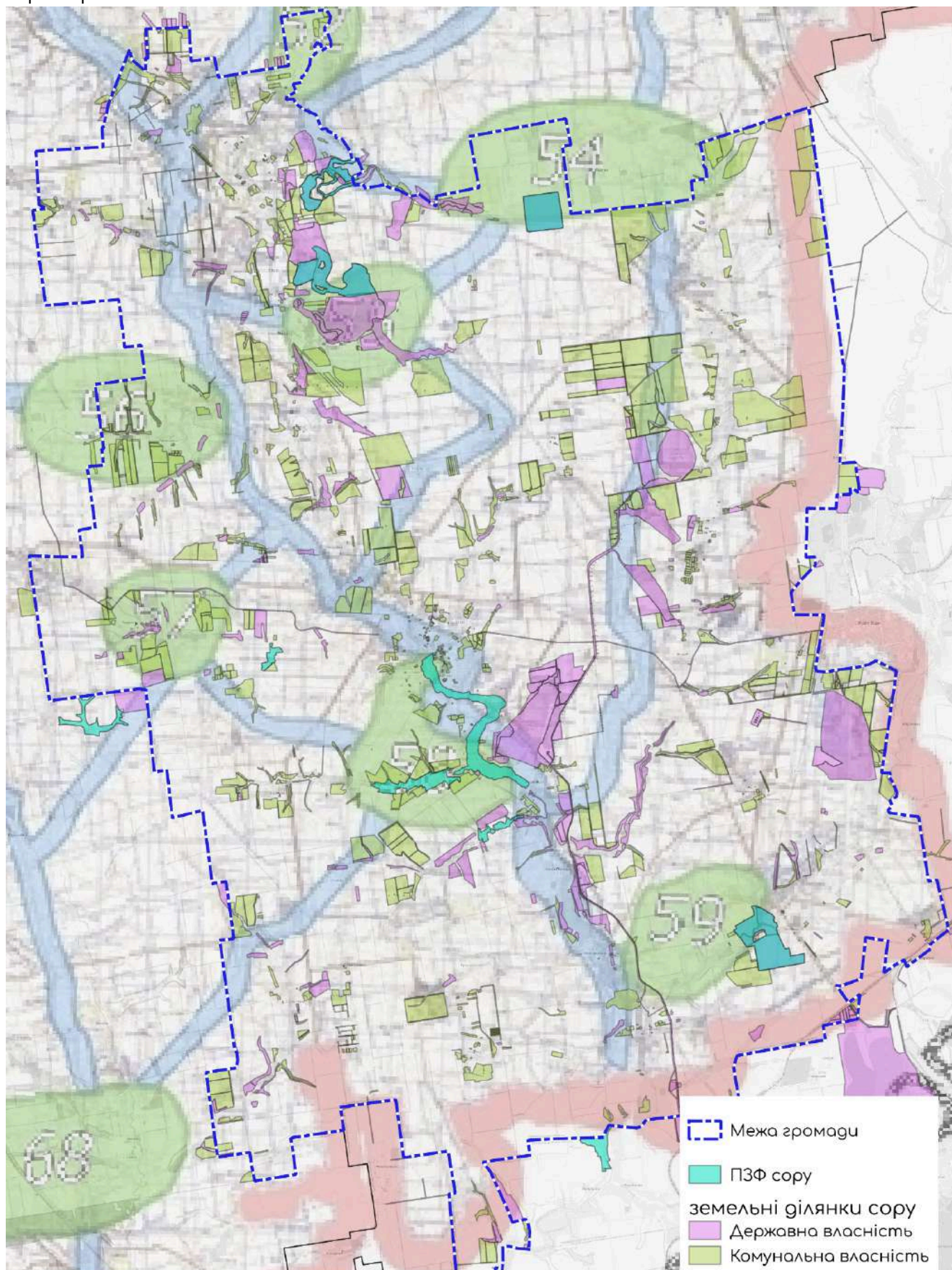

рис.2.21

Для точної характеристики потенційних об'єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні

санітарні та планувальні обмеження. На час розробки Звіту було використано наявні відкриті геопросторові дані про територію громади.

2.14 Історико-культурні об'єкти

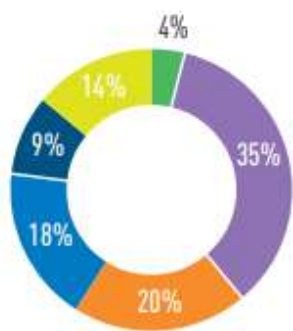
На території селищної ради розташовані: могила ватажка гайдамаків Сави Чалого, Хресто-Воздвиженська церква, Покровська церква, Діє 1 музей. Докладні відомості про затверджені пам'ятки історико-культурного призначення, їх розташування тощо не надано.

2.15 Поводження з відходами

У громаді проводиться системна робота по ліквідації виявлених несанкціонованих сміттєзвалищ і їхнє зменшення, оновлена техніка для вивезення сміття та облаштування сміттєзвалища і ведуться переговори з інвесторами щодо будівництва сміттєпереробного заводу. 30 % домогосподарств мають підписані договори на вивезення сміття. Відомості про склад відходів подано на рис. 2.22. Відомості про роздільне збирання ТПВ у населених пунктах громади – у таблицях 2.8 -2.11, свідчать, що загалом сортування не відбувається і всі відходи віднесено до категорії змішані, а їх перероблення не відбувається.

Вивчається питання щодо вибору оптимальної технологічної схеми роздільного збирання побутових відходів, визначення типу та кількості необхідних контейнерів та схеми їх розташування у населених пунктах.

ІЛ. 9. СКЛАД ВІДХОДІВ У СЕЛИЩАХ

ІЛ.10. СКЛАД ВІДХОДІВ У СЕЛАХ

рис. 2.22. Склад відходів

Таблиця 2.8.
 Збирання та перевезення твердих побутових відходів (ТПВ)
 Петрівським комбінатом комунальних підприємств

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які збираються роздільно	Номер рядка	Обсяги збирання	Обсяги перевезення - всього	у тому числі на:				
				заготівельні пункти вторинної	сміттєпереробні підприємства	ділянки компонування	сміттєспалювальні заводи	полігони (звалища)

						сировини									
		М ³	Т	М ³	Т	М ³	Т	М ³	Т	М ₃	Т	М ³	Т	М ³	Т
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змішані ТПВ	01	21085,98	3946,950	21085,98	3946,950	0	0	0	0	0	0	0	0	21085,98	3946,950
Великогабаритні ТПВ	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Макулатура (картон, папір)	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Упаковка Тетра Пак та інша (комбінована, багатошарова)	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Метали (чорні, кольорові)	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скло (склотара, скlobій)	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Електричне та електронне обладнання	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Небезпечні компоненти	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Всього	13	21085,98	3946,950	21085,98	3946,950	0	0	0	0	0	0	0	0	21085,98	3946,950

Таблиця 2.9.
 Перероблення та/або утилізація твердих побутових відходів (ТПВ)
 Петрівським комбінатом комунальних підприємств

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які перероблюються та/або утилізуються на об'єктах поводження з ТПВ	Номер рядка	Обсяги надходження на перероблення та/або утилізацію		Обсяги відходів після сортування та відібраних сировинно цінних компонентів		Вироблено енергії		Обсяги неперероблювано-го, залишку - всього		у тому числі, який перевезено на:			
		м ³	т	м ³	т	електричної, кВт	теплової, ккал	м ³	т	сміттєспалувальний завод (установку)		полігон (звалище) для захоронення	
										м ³	т	м ³	т
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змішані ТПВ	01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Великогабаритні ТПВ	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Макулатура (картон, папір)	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Упаковка Тетра Пак та інша (комбінована, багатощарова)	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Метали (чорні, кольорові)	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скло (склотара, склобій)	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Електричне та електронне обладнання	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Небезпечні компоненти	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Відходи зеленого господарства	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Всього	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Таблиця 2.10

Збирання та перевезення твердих побутових відходів (ТПВ)

Балахівською житлово-комунальною конторою Петрівської селищної ради

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які збираються роздільно	Номер рядка	Обсяги збирання		Обсяги перевезення - всього		у тому числі на:									
						заготівельні пункти вторинної сировини		сміттєпереробні підприємства		ділянки компостування		сміттєспалювальні заводи		полігони (звалища)	
		м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змішані ТПВ	01	2370	760	2370	760	0	0	0	0	0	0	0	0	2370	760
Великогабаритні ТПВ	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Макулатура (картон, папір)	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Упаковка Тетра Пак та інша (комбінована, багат шарова)	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Метали (чорні, кольорові)	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скло (склотара, скlobій)	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Електричне та електронне обладнання	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Небезпечні компоненти	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Всього	13	23	76	23	76	0	0	0	0	0	0	0	0	23	76
		7,0	,0	7,0	,0										0

Таблиця 2.11

*Перероблення та/або утилізація твердих побутових відходів (ТПВ)
 Балахівською житлово-комунальною конторою Петрівської селищної ради*

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які перероблюються та/або утилізуються на об'єктах поводження з ТПВ	Номер рядка	Обсяги надходження на перероблення та/або утилізацію		Обсяги відходів після сортування та відібраних сировинно цінних компонентів		Вироблено енергії		Обсяги неперероблювано-го, залишку - всього		у тому числі, який перевезено на:			
		м ³	т	м ³	т	електричної, кВт	теплової, ккал	м ³	т	сміттєспалювальний завод (установку)		полігон (звалище) для захоронення	
										м ³	т	м ³	т
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змішані ТПВ	01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Великогабаритні ТПВ	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Макулатура (картон, папір)	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Упаковка Тетра Пак та інша (комбінована, багатошарова)	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Метали (чорні, кольорові)	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скло (склотара, склобій)	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного)	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

походження тощо)													
Електричне та електронне обладнання	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Небезпечні компоненти	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Відходи зеленого господарства	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Всього	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Таким чином, загалом утилізація ТПВ відбувається через їх захоронення на звалищах та полігоні. На території Петрівської селищної територіальної громади розташовано 1 полігон твердих побутових відходів та 17 звалищ твердих побутових відходів (табл.2.12, 2.13).

Згідно рішення сесії Петрівської селищної ради від 26 травня 2023 року № 4297/8 «Про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земельних ділянок під місцями видалення відходів» було укладено договір від 06.09.2024 року № 35101Кр00416/873 «На виконання землепорядних (земле оціночних) робіт», відповідно до якого виконано роботи по розробці землепорядної документації на земельні ділянки земель комунальної власності - існуючих місць видалення відходів, які знаходяться за межами населених пунктів на території Петрівської селищної ради.

Рішеннями сесії Петрівської селищної ради земельні ділянки під місцями видалення відходів передано у постійне користування та на баланс комунальних підприємств Петрівської селищної ради, а саме:

- 1) від 22.11.2024 року № 5196/8 площею 0,5137 га кадастровий номер 3524983700:02:000:1759 за межами селища Інгулецьке - Балахівській житлово-комунальній конторі;
- 2) від 22.11.2024 року № 5197/8 площею 1,5 га кадастровий номер 3524983700:02:000:1757 за межами с. Новий Стародуб - Балахівській житлово-комунальній конторі;
- 3) від 22.11.2024 року № 5199/8 площею 1,0 га кадастровий номер 3524983100:52:000:0047 за межами с. Братське - КП «Господар ІК»;
- 4) від 22.11.2024 року № 5200/8 площею 2 га кадастровий номер 3524985900:02:000:0592 за межами с. Червонокосянтинівка - КП «Господар ІК»;
- 5) від 22.11.2024 року № 5204/8 площею 0,15 га кадастровий номер 3524982500:51:000:0007 за межами с. Іванівка - КП «Комунсервіс»;
- 6) від 22.11.2024 року № 5203/8 площею 0,8 га кадастровий номер 3524981900:02:000:0798 за межами с. Зелене - КП «Комунсервіс»;
- 7) від 22.11.2024 року № 5202/8 площею 2,0 га кадастровий номер 3524986600:51:000:0165 за межами с. Чечеліївка - КП «Господар»;
- 8) від 22.11.2024 року № 5201/8 площею 2,0 га кадастровий номер 3524983400:02:000:0479 за межами с. Малинівка - КП «Господар»;
- 9) від 22.11.2024 року № 5209/8 площею 0,39 га кадастровий номер 3524982900:02:000:0923 за межами с. Іскрівка - КП «П'ятихатська житлова контора»;
- 10) від 22.11.2024 року № 5208/8 площею 0,3 га кадастровий номер 3524980400:02:000:1250 за межами с. Рядове - КП «П'ятихатська житлова контора»;
- 11) від 22.11.2024 року № 5207/8 площею 0,4 га кадастровий номер 3524980400:02:000:1249 за межами с. Ганнівка - КП «П'ятихатська житлова контора»;
- 12) від 22.11.2024 року № 5206/8 площею 0,5 га кадастровий номер 3524980400:51:000:0351 за межами с. Ганнівка - КП «П'ятихатська житлова контора»;

13) від 22.11.2024 року № 5205/8 площею 0,4 га кадастровий номер 3524980400:02:000:1248 за межами с. Володимирівка – КП «П'ятихатська житлова контора»;

14) від 22.11.2024 року № 5210/8 площею 1 га кадастровий номер 3524981300:02:000:0050 за межами с. Водяне – Петрівському ККП;

15) від 12 грудня 2024 року № 5276/8 площею 2,5 га кадастровий номер 3524984800:02:000:0812 за межами с. Козацьке – КП «Комунсервіс».

Земельні ділянки під місцями видалення відходів за межами селища Петрове, сіл Луганка та Йосипівка переоформлено з державної власності у комунальну.

Вище зазначені земельні ділянки рішеннями сесії Петрівської селищної ради передано у постійне користування для цілей поводження з відходами комунальним підприємствам Петрівської селищної ради:

1) від 25.10.2024 року № 5181/8 за межами селища Петрове площею 3,2654 га кадастровий номер 3524955100:02:000:6066 - Петрівському комбінату комунальних підприємств;

2) від 25.10.2024 року № 5179/8 за межами с. Йосипівка площею 0,6890 га кадастровий номер 3524983000:02:000:0338 – КП «Комунсервіс»;

3) від 25.10.2024 року № 5180/8 за межами с. Луганка площею 0,54 га кадастровий номер 3524983100:02:000:7502 – КП «Господар ІК».

Комунальними підприємствами зареєстровано право користування земельними ділянками під сміттєзвалищами.

Відповідно до Правил експлуатації полігонів побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.12.2010 року № 435, після прийняття на баланс місць видалення відходів та земельних ділянок під ними, комунальними підприємствами Петрівської селищної ради здійснюється розроблення по кожному місцю видалення відходів Інструкції з експлуатації полігона, в якій буде враховано по кожному комунальному підприємству специфіку виробництва, наявність засобів механізації і ресурсів для виконання робіт на полігонах (сміттєзвалищах).

Також на кожному сміттєзвалищу його балансоутримувачем – комунальними підприємством у 2025 році будуть виконані роботи по встановленню огорожі, шлагбауму, обвалування території, проведення лабораторних досліджень впливу сміттєзвалища на довкілля.

Виготовлення інформаційних щитів із зазначенням даних по сміттєзвалищам замовлено.

Таблиця 2.12
Місця видалення відходів

№ п/ч	Кадастровий номер	Площа	Передано в постійне користування	Рішення ради про передачу в пост кор-ня	Державна реєстрація в ДРРП
1	3524982500:51:000:0007	0,1500	КП Комунсервіс" (с. Іванівка)	від 22.11.2024 № 5204/8	від 09.04.2025
2	3524983400:02:000:0479	2,0000	КП "Господар" (с.Малинівка)	від 22.11.2024 № 5201/8	від 13.02.2025
3	3524981900:02:000:0798	0,8000	КП "Комунсервіс" (с.Зелене)	від 22.11.2024 № 5203/8	від 09.04.2025
4	3524985900:02:000:0592	2,0000	КП "Господар ІК" (с. Червон-ка)	від 22.11.2024 № 5200/8	від 04.04.2025
5	3524980400:02:000:1250	0,3000	КП "П'ятихатська-ЖК" (с. Рядове)	від 22.11.2024 № 5208/8	подано документи на реєстрацію
6	3524986600:51:000:0165	2,0000	КП "Господар" (с.Чечеліївка)	від 22.11.2024 № 5202/8	від 13.02.2025

7	3524983700:02:000:1757	1,5000	Балахівська ЖКК (с. Н.Стародуб)	Від 22.11.2024 № 5197/8	Від 15.04.2025
8	3524980400:51:000:0351	0,5000	КП "П'ятихатська-ЖК" (с. Ганнівка)	Від 22.11.2024 № 5206/8	подано документи на реєстрацію
9	3524980400:02:000:1249	0,4000	КП "П'ятихатська-ЖК" (с. Ганнівка)	Від 22.11.2024 № 5204/8	подано документи на реєстрацію
10	3524981300:02:000:0050	1,0000	Петрівський ККП (с.Водяне)	Від 22.11.2024 № 5210/8	Від 04.04.2025
11	3524983100:52:000:0047	1,0000	КП "Господар ІК" (с. Братське)	Від 22.11.2024 № 5199/8	Від 04.04.2025
12	3524980400:02:000:1248	0,4000	КП "П'ятихатська-ЖК" (с. Волод-ка)	Від 22.11.2024 № 5205/8	подано документи на реєстрацію
13	3524982900:02:000:0923	0,3900	КП "П'ятихатська-ЖК" (с. Іскрівка)	Від 22.11.2024 № 5209/8	подано документи на реєстрацію
14	3524983700:02:000:1759	0,5137	Балахівська ЖКК (с. Інгулецьке)	Від 22.11.2024 № 5196/8	Від 15.04.2025
15	3524984800:02:000:0812	2,5000	КП Комунсервіс" (с. Козацьке)	Від 12.12.2024 № 5276/8	Від 09.04.2025
16	3524955100:02:000:6066	3,2654	Петрівський ККП (с-ще Петрове)	Від 25.10.2024 № 5181/8	Від 04.04.2025
17	3524983000:02:000:0338	0,6890	КП "Комунсервіс" (с.Йосипівка)	Від 25.10.2024 № 5179/8	подано документи на реєстрацію
18	3524983100:02:000:7502	0,5400	КП "Господар ІК" (с. Луганка)	Від 25.10.2024 № 5180/8	Від 04.04.2025

Таблиця 2.13
 Перелік
 санкціонованих місць видалення твердих побутових відходів
 на території Петрівської селищної територіальної громади

№ з/п	Назва полігону/звалища та місце його фактичного розташування	Площа земельної ділянки, га	Паспорт місця видалення відходів	Експлуатуюча організація
1	2	3	4	5
1	Звалище твердих побутових відходів, селище Інгулецьке, на відстані 3,0 км від населеного пункту у північно-східному напрямку	0,5137	№ 39 від 26.09.2005 року	Балахівська ЖКК
2	Полігон твердих побутових відходів в селищі Петрове, 2,0 км від населеного пункту селище Петрове	3,2654	№ 74 від 28.04.2011 року	Петрівський ККП
3	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Малинівка, 650 м до с. Малинівка	2,0	№ 310 від 26.02.2019 року	КП «Господар»
4	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Чечеліївка, 505 м до с. Чечеліївка	2,0	№ 311 від 26.02.2019 року	КП «Господар»
5	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Йосипівка, 510 м від до с. Йосипівка	0,689	№ 313 від 13.03.2019 року	КП «Комунсервіс»
6	Звалище твердих побутових відходів с. Луганка, 1560 м до с. Луганка	0,54	№ 320 від 29.08.2019 року	КП «Господар ІК»
7	Звалище твердих побутових відходів с. Іскрівка, 530 м до с. Іскрівка	0,39	№ 321 від 03.09.2019 року	КП «П'ятихатська ЖК»
8	Звалище твердих побутових відходів с. Водяне, 640 м до с. Водяне	1,0	№ 322 від 07.10.2019 року	Петрівський ККП
9	Звалище твердих побутових відходів с. Іванівка, 520 м до с. Іванівка	0,15	№ 323	КП «Комунсервіс»

			від 10.10.2019 року	
10	Звалище твердих побутових відходів с. Червонокосянтинівка, 2300м до с. Червонокосянтинівка	2,0	№ 330 від 23.12.2019 року	КП «Господар ІК»
11	Звалище твердих побутових відходів с. Братське, 510 м до с. Братське	1,0	№ 331 від 02.01.2020 року	КП «Господар ІК»
12	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Зелене, 872 м до с. Зелене	0,8	№ 338 від 24.03.2020 року	КП «Комунсервіс»
13	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Козацьке, 620 м до с. Зелений Гай	2,5	№ 340 від 24.04.2020 року	КП «Комунсервіс»
14	Звалище твердих побутових відходів № 2 поблизу с. Ганнівка, 521 м до с. Ганнівка	0,5	№ 341 від 24.04.2020 року	КП «П'ятихатська ЖК»
15	Звалище твердих побутових відходів № 1 поблизу с. Ганнівка, 522 м до с. Ганнівка	0,4	№ 342 від 24.04.2020 року	КП «П'ятихатська ЖК»
16	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Рядове, 1900 м до с. Рядове	0,3	№ 343 від 24.04.2020 року	КП «П'ятихатська ЖК»
17	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Володимирівка, 2060 м до с. Володимирівка	0,4	№ 344 від 24.04.2020 року	КП «П'ятихатська ЖК»
18	Звалище твердих побутових відходів поблизу с. Новий Стародуб, 550 м до с. Новий Стародуб	1,5	№ 354 від 04.11.2020 року	Балахівська ЖКК

Серйозною проблемою в питаннях поводження з відходами є приведення в безпечний екологічний стан звалищ побутових відходів, впровадження роздільного збирання відходів від населення, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ. Об'єкти розміщення твердих побутових відходів у переважній більшості експлуатуються з порушенням екологічних і санітарних вимог, не дотримуються технологічні вимоги складування відходів, відсутні спостережні свердловини за змінами у стані підземних вод, не дотримані розміри санітарно-захисних зон. Як наслідок, вони спричиняють інтенсивне забруднення ґрунтів, поверхневих і підземних вод та атмосферного повітря.

Ситуація накопичення промислових і побутових відходів обумовлена відсутністю налагодженої системи утилізації промислових відходів, роздільного сортування і збирання твердих побутових відходів і пакувальної тари як вторинної сировини, а також низьким рівнем екологічної культури населення області.

З метою здійснення моніторингу впливу сміттєзвалищ на довкілля у 2025 році КП «Комунсервіс» замовлено лабораторні дослідження атмосферного повітря (в т.ч. метан), поверхневої та підземної води, ґрунту на території місць видалення відходів (с. Зелене, с. Йосипівка, с. Козацьке, с. Іванівка). Балахівською житлово-комунальною конторою замовлено виконання лабораторних досліджень впливу відходів розміщених на місці видалення відходів в с. Новий Стародуб та селище Інгалецьке. За висновками експертів всі параметри відповідають нормативним показникам (див. вище.)

На території Петрівської селищної територіальної громади немає пошкоджень об'єктів критичної інфраструктури у сфері теплопостачання та водопровідно-каналізаційного господарства, багатоквартирних житлових будинків, комунальних закладів внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації.

Були пошкоджені 5 приватних будинків в с. Іскрівка, с.Ганнівка, с. Рядове. На даний час будинки відновлені до функціонального стану. Отримав у 2023 році компенсацію від держави по програмі "є-Відновлення" 1 власник пошкодженого житла в

с. Іскрівка: 1- 1149,86 грн. У 2024 році отримав компенсацію ще 1 власник пошкодженого житла в с. Іскрівка, нараховано компенсацію в розмірі 2278,54 грн.

Станом на 14 липня 2025 року на території Петрівської селищної територіальної громади немає відходів, що утворилися від пошкоджень об'єктів, внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації.

В той же час на території громади виявлено 11 стихійних сміттєзвалищ. Як свідчить «Програма першочергових природоохоронних заходів Петрівської селищної ради на 2025 рік», несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населенням є суттєвим чинником негативного впливу на земельні та водні ресурси на території селищної ради і здоров'я людей. Накопичення побутового сміття в полезахисних смугах вздовж автомобільних доріг, лісонасаджень, поблизу річок та в зоні житлової забудови - є одним потенційних джерел забруднення довкілля і являє собою велику загрозу навколишньому природному середовищу та підлягає утилізації. Постійною є потреба у виконанні робіт по упорядкуванню місць видалення твердих побутових відходів на території громади, здійснення моніторингу впливу місць видалення відходів на навколишнє природне середовище та забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення побутових відходів.

Несанкціоновані сміттєзвалища Петрівською селищною радою своєчасно виявляються та комунальними підприємствами виконуються роботи по їх ліквідації шляхом вивезення зібраних побутових відходів на місця видалення твердих побутових відходів. Загалом у поточному періоді 2025 року ліквідовано 33 сміттєзвалищ.

2.16 TOWS аналіз

Метою аналізу є визначення елементів системи, що піддаються управлінню в контексті охорони природного середовища і таким чином зміни балансу причин та наслідків в сторону досягнення бажаного результату, узгодженого із завданнями ДДП. Нижче використано різновид SWOT аналізу - TOWS, який є більш зрозумілим та спонукає до дії. Інформацію для аналізу взято із SWOT аналізу в ДДП та із врахуванням розглянутої вище поточної ситуації.

Таблиця 2.14
 TOWS-аналіз екологічної ситуації Петрівської громади

Зовнішні фактори. Можливості (О)	Зовнішні фактори. Загрози (Т)
1. Тренд зеленого туризму. Збільшення попиту на внутрішній туризм та розвиток державної політики у сфері внутрішнього туризму; 2. Розвиток органічного землеробства; 3. Сталий розвиток сільського господарства згідно з ЦСР; 4. Розвиток альтернативної енергетики; 5. Розвиток міжмуніципального співробітництва; 6. залучення додаткового фінансування через підготовку проєктних пропозицій на участь у цільових державних програмах, а також програмах міжнародних організацій. 7. Повне завершення реформи децентралізації. 8. налагодження ефективної взаємодії із сусідніми громадами 9. Розвиток приватної медицини, зокрема лабораторій, у громаді 10. Участь персоналу селищної ради та інших жителів громади в освітніх можливостях, які надаються в рамках державних програм, а також програм міжнародних організацій	1. Військова агресія з боку росії; 2. Кліматичні зміни; 3. Низький рівень екологічної свідомості та відповідальності з боку населення та суб'єктів господарювання; 4. Відсутність єдиної системи даних екологічного стану довкілля; 5. Збільшення обсягу забруднення ґрунту та водних об'єктів мінеральними добривами та хімічними засобами захисту рослин; 6. Прогнозоване зневоднення річок внаслідок змін клімату, деградація водних екосистем (наприклад, через евтрофікацію); 7. небезпека зараження водоносних горизонтів токсичними речовинами, що виділяються внаслідок необережного поводження з відходами; 8. Низька правова свідомість мешканців (особливо в екологічній та соціальній сферах), що стримує інвестиції; 9. Недостатність якісної питної води, виснаження водоносних горизонтів внаслідок неефективної господарської діяльності та змін клімату; 10. Зниження родючості ґрунтів через інтенсивну сільськогосподарську діяльність та ерозійні процеси;

	11. Імплементация повною мірою економічної частини угоди з ЄС (відкриття нових ринків) 12. Продовження ефективної співпраці із зовнішнім бізнесом 13. Покращення можливостей для розвитку мікро- і малого бізнесу з боку держави	11. Руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС; 12. Зниження біорозмаїття або його структурна зміна; 13. Біоаккумуляція токсинів. 14. Погіршення демографічної ситуації: старіння населення громади, зростання рівня захворюваності населення через забруднення навколишнього середовища 15. Підвищення тарифів на комунальні послуги та ріст цін на пальне, зниження купівельної спроможності населення; 16. Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази; 17. Тиск аграрних холдингів на розвиток малого та середнього бізнесу на селах; 18. Поглиблення міжнародної політичної кризи; 19. Негативні зміни у національному законодавстві. 20. Введення обмежень на видобуток корисних копалин 21. Втрати ринків збуту діючими промисловими підприємствами 22. Брак державної підтримки для сільського господарства. 23. Автоматизація сільського господарства та зменшення можливостей для працевлаштування у цій галузі. 24. Крах енергетичної системи країни/регіону. 25. Макроекономічна нестабільність. 26. Непередбачувана політика ЄС щодо збуту вітчизняної сільськогосподарської продукції. 27. Розвиток с/г у світі та розвиток конкуренції на світових ринках. Втрати виходу до морських портів і, відповідно, до світових шляхів торгівлі.
Внутрішні фактори. Сильні сторони (S) 1. Сприятливе географічне розташування громади та	SO "Максі-Максі" Стратегія, що	ST "Максі-Міні" Стратегія, що використовує сильні

природно кліматичні умови для її розвитку; 2. Достатньо чисте довкілля; 3. Наявність родючих ґрунтів, для вирощування органічної сільськогосподарської продукції; 4. Ресурсна база для розвитку агропромислового виробництва; 5. Наявність сировинної бази для подальшої переробки сільськогосподарської продукції; 6. Наявність природно-рекреаційного потенціалу для розвитку зеленого туризму; 7. Розташування поруч Криворізької міської громади, залучення до реалізації її ресурсів, логістичних можливостей, ринків збуту. 8. Активність громади у залученні програм міжнародної допомоги та співробітництва. 9. Сприятливі умови для розвитку в громаді туристично-рекреаційного напрямку (м'який помірний клімат, рекреаційні зони, мальовничі ландшафти, перспективні маршрути для активного туризму). 10. Розвиток онлайн-сервісів надання публічних/соціальних послуг (підвищення рівня їхньої доступності для ширшого кола населення). 11. Налагоджена робота системи поводження з побутовими відходами (у більшості населених пунктів громади). 12. Доступність мешканцям усіх населених пунктів громади до широкого спектру соціальних послуг (соціальна допомога, освіта, медицина тощо). 13. Тісна співпраця місцевої влади з представниками середнього та великого бізнесу, який діє на території громади.	використовує сильні сторони для максимізації можливостей 1. Розвиток органічного сертифікованого землеробства, для експорту продукції із високою доданою вартістю в країни ЄС та Північної Америки; 2. Співпраця в розвитку зеленого туризму в рамках міждержавного партнерства та відповідно до державних стратегій; 3. Доступ до інвестицій в органічне землеробство, за умови розширення територій з природоохоронним статусом (зокрема буферних територій екомережі) і подальша сертифікація сільськогосподарської продукції відповідно до Директиви ЄС №834/2007.	сторони для мінімізації загроз 1. Заходи із охорони довкілля, створення заповідних територій, та розробки місцевої схеми екомережі, в об'єктах якої можна вести сертифіковане органічне землеробство та розвивати зелений туризм; 2. Створення аналітичної цифрової системи управління громадою, що поєднуватиме екологічний кадастр, систему моніторингу довкілля та містобудівний кадастр, для прогнозування антропогенної діяльності та попередження розвитку негативних тенденцій; 3. Цифрова освіта для ГО та адміністрації громади з метою створення управлінського кадрового резерву.
1. Внутрішні фактори. Слабкі сторони (W) 2. 3. Нерозвинута житлово-комунальна сфера (відсутність централізованого водопостачання і водовідведення в частині населених пунктів або їх незадовільний стан.); 4. Загроза появи несанкціонованих сміттєзвалищ 5. Погіршення екологічної ситуації через нераціональну систему землекористування, в тому числі високий рівень розораності земель;	WO "Міні-Максі" Стратегія, що підсилює слабкі сторони за допомогою переваг, які дають можливості 1. Впровадження системи містобудівного кадастру, просторової аналітики для управління територіями та моніторингу довкілля, що зокрема дасть можливість	WT "Міні-Міні" Стратегія, що мінімізує слабкі сторони та уникає загроз 1. Заповідання територій; 2. Зменшення споживання води; 3. Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste.; 4. Пропаганда здорового способу життя; 5. Розробка та впровадження стратегії

6. Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва річок громади;7. Недостатність місць для відпочинку з сучасними елементами благоустрою;8. Низька активність громадянського суспільства, низький рівень екологічної обізнаності та самоорганізації населення;9. Низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу;10. Тенденції до змін екосистем, зменшення біорізноманіття внаслідок високого відсотку розораності території;11. Відсутність локальної екомережі на території громади.12. Відтік шкільної молоді через відсутність ліцею на території громади13. Виїзд висококваліфікованих медичних фахівців з громади14. Обмеженість земельного ресурсу у вільному доступі (значна частина земельних ділянок знаходиться у приватній власності і не може безпосередньо розглядатись як інвестиційна пропозиція громади).15. Обмеженість місцевого ринку праці (неможливість залучення трудових ресурсів при реалізації великих приватних інвестицій).16. Неприятлива вікова структура місцевого населення (значну його частину складають особи непрацездатного віку).17. Перевантаження місцевого полігон захоронення відходів.18. Неактуальність містобудівної документації для більшої частини території громади (в т. ч. відсутність генеральних планів у більшості сіл громади).19. Обмеженість власного фінансового ресурсу для реалізації проєктів місцевого розвитку20. Через інтенсивне довгостроково не продумане використання земель с/г призначення здійснюється порушення природних екосистем	2. Залучення фінансування за державними та міждержавними програмами для розвитку інфраструктури, зеленого туризму, органічного землеробства, відновлення довкілля;3. Впровадження індикаторів цілей сталого розвитку в управління.	адаптації до змін клімату, зокрема через стимулювання енергоефективності у виробництві та житлово-комунальній сфері; 6. Налагодження відносин з бізнесом;7. Впровадження програм із відновлення довкілля, в тому числі через функціонування автоматизованої системи моніторингу довкілля

Внаслідок проведення SWOT аналізу виявлено, що основними перевагами, що зумовлюють унікальність населеного пункту є вигідне розташування з точки зору можливостей для подальшого розвитку агробізнесу. Загрозами, що піддаються управлінню, є: техногенні впливи на екосистему; зокрема неефективна господарська діяльність; відсутність етики поводження з відходами тощо.

2.17. Основні наявні екологічні проблеми території громади

Основні екологічні проблеми в громаді, виявлені в процесі здійснення СЕО узагальнено в таблиці 2.15 з точки зору їх "прив'язки" до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

Серед основних екологічних проблем, які можна виділити наступні:

Біорізноманіття

- занадто мала площі територій та об'єктів ПЗФ,
- Зелені насадження досягли вікової межі і потребують негайної заміни в зв'язку із тим, що більшість із них знаходяться в аварійному стані, загрожують безпеці людей, будівель та автотранспорту.

Атмосферне повітря

- головними джерелами забруднення повітря шкідливими речовинами є вулично-дорожня мережа, та приватні домогосподарства, що мають пічне опалення.

Водні ресурси

- незадовільний технічний стан та застаріле обладнання на каналізаційних мережах;
- відсутність в частині населених пунктів каналізації від житлових будинків (населення користується надвірними вбиральнями та вигрібними ямами) з організацією каналізаційних очисних споруд глибокої біологічної очистки;
- Незадовільний екологічний санітарний стан річок на території громади

Земельні ресурси

- забруднення ґрунту від проведення утилізації побутових відходів на присадибних ділянках
- забруднення ґрунту стічними водами з вигрібних ям;
- забруднення ґрунту токсичними речовинами від стихійних сміттєзвалищ
- забруднення ґрунту вздовж доріг шкідливими речовинами внаслідок викидів автотранспорту.

Поводження з відходами

- недостатній рівень централізованого роздільного збору ТПВ.. Накопичення побутового сміття в полезахисних смугах вздовж автомобільних доріг, лісонасадженнях, поблизу річок та в зоні житлової забудови.

Таблиця 2.15

Екологічні проблеми	Компоненти, що зазнають впливу						
	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту
Високий ступінь розораності земель і посилення ерозійних процесів тощо.	+	+			+	+	+
Низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність, недостатність (в населених пунктах, де наявне водопостачання централізоване). Водопостачання значної частини населення відбувається з неперевічених індивідуальних джерел водопостачання		+	+	+			
Відсутність культури економії та бережливого ставлення до води		+	+	+			
Замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах		+	+	+			
Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Відсутність налагодженої системи роздільного збору та переробки сміття	+	+	+	+	+	+	+
Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку	+	+	+	+	+	+	+
Низький рівень заповідання територій в громаді, відсутність схеми локальної екомережі в громаді, недостатність інформування населення щодо режиму використання таких територій, розходження відомостей про ПЗФ в різних джерелах інформації.						+	+
Викиди від стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Відсутність точної інформації щодо об'ємів викидів. Низька якість транспортної інфраструктури.	+						
Забруднення водами з сільськогосподарських територій водних об'єктів		+	+			+	

2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Клімат і обіг парникових газів

Згідно Регіональної доповіді на території області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України. Протягом декількох останніх років кліматичні зміни проявляються особливо відчутно, зокрема це аномально теплі та малосніжні зими, а влітку посуха. Кліматичні зміни проявляються також через пилові бурі, які утворюються внаслідок вітрової ерозії ґрунту на розораних після збору врожаю полях. Посухи спричиняють обміління річок та ставків, зниження рівня води у колодязях. Серед наслідків зміни клімату на території області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов.

У громаді, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. Локальні прояви потепління – зміна характеру та розподілу опадів протягом року, втрата оселищ та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб та ін.

У 2005 році Кабінет Міністрів України схвалив Національний план заходів з реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату (Розпорядження № 346-р). Планом передбачено перелік заходів з наступними пріоритетними кроками: створення національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; проведення щорічної інвентаризації антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; створення інфраструктури для реалізації проектів, спрямованих на зменшення обсягу антропогенних викидів ПГ (проекти спільного впровадження); та створення національної системи торгівлі дозволами на викиди. Указом Президента (№ 1239, 2005) Мінприроди було визначено координатором заходів щодо виконання зобов'язань України за РКЗК ООН та її Кіотського протоколу.

З метою забезпечення виконання цих зобов'язань постановою Кабінету Міністрів України від 04.04.2007 №612 утворено Національне агентство екологічних інвестицій України, як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Урядом через Міністра охорони навколишнього природного середовища.

Для вирішення проблем зменшення викидів парникових газів та адаптації екосистем до зміни клімату, в першу чергу, необхідно вивчати, контролювати та прогнозувати ці зміни на майбутнє. Необхідно проводити глибокі системні дослідження та інформаційні кампанії серед населення з метою ознайомлення з проблемою глобальної зміни клімату.

Основною причиною зміни клімату є використання викопного палива та неефективне споживання енергії, що виробляється. Парникові гази, що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності ТЕЦ, транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу. Тож, згідно Регіональної доповіді на території області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України, зокрема підвищення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов. Зокрема, порівняно з поточним періодом очікується, що протягом наступних 20 років (до 2040 року) кліматичні зміни призведуть до підвищення середньої річної

температури в Україні у межах 0,8-1,1°C. Також, річна кількість опадів за всіх прогнозів незначно зростатиме, у середньому на 2-6% з максимальним значенням 8% для кліматичного сценарію за умов надмірного антропогенного впливу. Також прогнозується посилення перерозподілу опадів протягом року в межах ± 20 відсотків із їх збільшенням у холодний період і зменшенням у теплий,

Зміна клімату - це найбільший виклик, з яким стикається людство за всю історію. Водночас, це і можливість побудувати кращий світ, без нерівності й насилля. Оскільки корені цих проблем, в тому числі і впливу людини на клімат, лежать в існуючій економічній системі, орієнтованій на постійний ріст споживання. Тому відвернення кліматичної загрози не можливе без злагодженої співпраці усіх країн і, зрештою, усіх людей заради спільного блага. Найбільш характерними проявами змін клімату є аномальна спека влітку, зміщення сезонів, підвищена кількість опадів, з якою не справляється зливово каналізація в населених пунктах. Також, це поява невластивих шкідників і хвороб рослин, що разом зі зміною погодних умов означає нові виклики для аграрного сектору області.

Суттєво покращило б ситуацію скорочення викидів парникових газів та поступовий перехід до споживання чистої енергії, тобто енергії вітру, сонця, води та землі (геотермальна енергія). Це відновні джерела енергії (ВДЕ) планети, генерація енергії від відновлюваних джерел не супроводжується значними викидами небезпечних газів на відміну від викопного палива та атому.

Атмосферне повітря.

Офіційні дані про викиди в атмосферне повітря і показники забруднення в сільських населених пунктах відсутні.

Враховуючи тенденції, що спостерігаються в області та країні загалом, а саме, майже повсюдне скорочення викидів від стаціонарних джерел, через зменшення обсягів виробництва, а також збільшення обсягів викидів від пересувних джерел забруднення, у зв'язку зі збільшенням кількості автомобілів, можна прогнозувати, що такі ж зміни будуть спостерігатись і на території громади. У зв'язку із збільшенням кількості автотранспорту та значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин.

Оскільки основним видом діяльності в громаді є рослинництво, то спалювання біомаси є однією з найбільш шкідливих практик, оскільки, крім діоксиду карбону, при цьому виділяються деякі токсичні речовини повного та часткового окиснення біомаси, такі як оксиди нітрогену та сульфур, монооксид карбону, летка зола, тощо. Іншим великим джерелом є оранка земель: ґрунти розораних непокритих рослинністю полів протягом посушливих періодів перетворюються на порошок, забруднений залишками мінеральних добрив та ЗЗР. Цей порошок може підійматися в повітря вітром, спричиняючи токсичні пилові бурі, що можуть переноситися вітром на суттєві відстані [<https://www.dossier.org.ua/news/yak-silskogospodarski-praktiki-vplivayut-na-dovkill-ya-ta-socialniy-rozvitok/>]

Стан дорожнього покриття в громаді є переважно незадовільним згідно даних ДДП, що має безпосередній вплив на збільшення кількості шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із збільшенням кількості автотранспорту та значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин.

Потребує постійного спостереження потенційний вплив на повітря зі сторони стаціонарних та пересувних джерел.

Істотних змін в стані здоров'я населення не передбачається, але можливе незначне систематичне збільшення негативного впливу на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів. Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров'я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристики та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Водні ресурси

Можливий вплив на водні об'єкти в межах територіальної громади внаслідок надмірної розораності, що провокує порушення колообігу. Цей процес, а також невеликі площі лісовкритих територій може призводити до збільшення ризиків проходження катастрофічних паводків. Також у зв'язку із змінами клімату в регіоні прогнозується збільшення кількості катастрофічних погодних явищ, зокрема злив і повеней.

На території сільських населених пунктів на стан водойм можливе посилення типових видів впливу: недотримання водоохоронних зон та прибережних захисних смуг для річок та струмків згідно вимог Водного кодексу; відсутність системи каналізації від житлових будинків з організацією каналізаційних очисних споруд глибокої біологічної очистки; неорганізоване відведення дощових і талих вод з території забудови сіл, з очищенням їх перед скидом в річку тощо.

Більш точний прогноз зміни стану водойм можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

Земельні ресурси та ґрунти

Землекористування в громаді супроводжується високим рівнем розорюваності земель, великим відсотком посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі.

Нераціональне використання земельних ресурсів може призводити до зменшення площі ділянок із природною рослинністю або повне заміщення природної рослинності (степових і лучних біотопів на агроугіддя), фрагментації природних оселищ і як результату – втрати біорізноманіття території, замулення та деградації малих річок, зростання ерозійної небезпеки та деградації ґрунтового покриву, що виражається у погіршенні властивостей ґрунтів, зокрема – у руйнуванні їхньої структури, ущільненні, втраті гумусу та низки важливих для живлення рослин макро- та мікроелементів, їхньому забрудненні [<https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doslidzhennia-kontsentracii-full.pdf>].

Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті.

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація). Існуючі методи ведення сільського господарства без застосування сучасних профільних знань та методологій можуть призвести до деградації ґрунтів та зниження їх якості та до забруднення водних об'єктів.

Існує ризик передачі у приватну власність цінних з природоохоронної точки

зору земельних ділянок.

Основним джерелом забруднення ґрунтів на території сільських населених пунктів є проведення утилізації побутових відходів на присадибних ділянках та відсутність каналізації від житлових будинків (населення користується надвірними вбиральнями та вигрібними ямами). Крім цього, уздовж автодоріг ґрунти забруднюються осідаючими шкідливими речовинами з вихлопних газів

Суттєвих змін стану земельних ресурсів через планову діяльність не передбачається.

Відходи

Однією з найгостріших екологічних проблем в області, як і по всій Україні, є поводження з відходами. Зважаючи на загальноукраїнську динаміку, передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням громади.

У разі, якщо питання щодо роздільного збору та перероблення відходів, не буде вирішено, передбачається в тому числі, можлива поява нових несанкціонованих сміттєзвалищ, а це має загрозливу тенденцію щодо забруднення ґрунтів і ґрунтових вод та повітря. Крім того, через високу температуру гниття стихійні сміттєзвалища можуть займатися, в результаті чого в повітря викидається велика кількість забруднюючих речовин. Несанкціоновані сміттєзвалища є середовищем для розмноження комах та гризунів, які є збудниками та переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт, чума та ін.

Іншим потенційним ризиком є створення полігонів відходів, що знаходяться на територіях екологічної мережі.

Також передбачається збільшення кумулятивного впливу побутових відходів, накопиченням шкідливих сполук в ґрунті, зараженні ґрунтових вод. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф. У зв'язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту. Відбір зразків для аналізу доцільно робити у зонах векторного впливу цих об'єктів.

Біорізноманіття, природоохоронні території

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ та територій, що збереглися в природному або близькому до такого стані, наприклад водоохоронних зон, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність.

Зростання ризиків для біорізноманіття також обумовлює відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі.

Також, існують тенденції деградації екосистем внаслідок дуже високого відсотку антропогенної перетвореності території, а враховуючи сільськогосподарське спрямування регіону - негативні впливи на території, важливі для збереження біорізноманіття будуть тривати. Можлива загроза для біорізноманіття через несталі практики сільськогосподарського виробництва пов'язані зі значним зменшенням видового різноманіття, що зумовлено перетворенням природних середовищ на території для виробництва продуктів

харчування, а також забрудненням довкілля. Оранка земель і монокультурне вирощування можуть сприяти втраті середовища існування тварин і рослин, фрагментації ландшафтів.

Історико-культурні об'єкти

Дані про точне місце розташування об'єктів культурної спадщини відсутні. Зазначимо, що аналіз кількісного та якісного стану об'єктів культурної спадщини повинен базуватися на точних даних про їх місце розташування та специфіку використання їх у екскурсійній та туристичній діяльності, а також даних про дотримання охоронного статусу таких пам'яток/перспективних до охорони об'єктів ІКС громади/району/області тощо. Відсутність точної та релевантної інформації на даний момент може призводити до їх втрати та/або пошкодження, в тому числі зі сторони населення через непоінформованість про статус таких об'єктів та їх цінність.

Стан здоров'я мешканців

За умови збереження існуючої ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, нераціонального поводження із відходами, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що потенційно призводить до збільшення частоти хронічних захворювань.

Кумулятивні впливи, через стан компонентів довкілля матимуть систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті. Поряд зі складною екологічною ситуацією, яка є причиною не тільки прямого екологічного збитку, пов'язаного із забрудненням і деградацією навколишнього середовища, але і веде до соціально-екологічних втрат, в зв'язку зі шкідливим впливом чинників навколишнього середовища на стан здоров'я населення, серед яких, негативний вплив на рівень і тенденції надають і несприятливі умови праці. На стан здоров'я населення впливають численні фактори, основними з яких є: - обсяги, структура, якість і стандарти споживання; - стан навколишнього середовища і умови праці; - позитивні і негативні процеси, що протікають в суспільстві і природному середовищі; - ефективність функціонування системи охорони здоров'я. За оцінкою фахівців США, перераховані фактори здійснюють на здоров'ї людини різний вплив: - спосіб життя - 51,2%; - навколишнє середовище - 19,9%; - спадковість - 20,4%; - рівень охорони здоров'я - 8,5% [http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf].

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Петрівська громада, відповідно до отриманих даних та інформації з відкритих джерел, має низку проблем пов'язаних:

- із утилізацією, переробкою побутових відходів,
- окремі проблеми із водопостачанням та каналізування населених пунктів (подекуди відсутні та/або застарілі системи та обладнання),
- знижена якість дорожньої та транспортної інфраструктури,
- надмірна розораність території,
- незадовільний стан річок.

Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати як власне територія громади, так і прилеглі території сусідніх громад зі сторони Петрівської громади, систематизовано у наведеній нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 3.1
Компоненти, що зазнають негативного впливу

Чинники негативного впливу	Компоненти довкілля , що зазнають негативного впливу							
	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель: Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту	ймовірно під час активних робіт з будівництва чи реконструкції - АМ, П	ДВ	ДВ	-	ймовірно під час активних відновлювальних робіт - М	фрагментація	-	формування теплових островів, С, П
зі сторони водовідведення та системи каналізування і очистки: Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення	ймовірно під час активних відновлювальних робіт - АМ	ДВ	ДВ	-	ймовірно під час активних відновлювальних робіт - М	-	-	ймовірне збільшення проявів П під час реконструкції чи будівництва

зі сторони тепло та енергозабезпечення: Енергоефективність, здійснити заходи з енергозаощадження	-	-	-	-	-	-	-	покращення ситуації
зі сторони вулично-дорожньої мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ	АМ, Т, АЗ, П	ДВ, Р	ДВ, стоки/інфільтрація	інфільтрація	М	фрагментація	візуальний вплив	формування теплових островів, С,П
зі сторони поводження з ТПВ:	-	-	поточна-ДВ, Р рішенняДДП-покращення ситуації	інфільтрація ДВ,Р	М	фрагментація рішенняДДП-покращення ситуації	ЕЗ, зниження якості ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальний вплив рішенняДДП-покращення ситуації	Т рішенняДДП-покращення ситуації
території с/г призначення	-	ДВ	ДВ, Р	-	ДВ,Р	-	-	Т

ДВ - дощові води,
 АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки),
 АЗ - атмосфера (звукове навантаження),
 Е - електромагнітне випромінювання,
 П - емісія парникових газів,
 С - світлове забруднення
 ЕЗ - естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту)
 Т - теплове забруднення,
 М-механічне забруднення / Р - прямий механічний вплив (наприклад, для водних об'єктів - руйнування, замулення, дренавання водоносних горизонтів)

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Пурпуровим** - вторинні, кумулятивні та синергічні. Отже, територія громади та прилеглі до меж громади території можуть, з огляду на існуючий стан та у разі затвердження ДДП, зазнавати впливу на навколишнє середовище зі сторони будівництва, транспортної інфраструктури, сільськогосподарського виробництва тощо.

Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля: атмосферне повітря, води, ґрунти, образ ландшафту. Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та пряме забруднення атмосферного повітря. Доцільно зауважити, що аналогічні проблеми (фактори впливу) характерні й для сусідніх із громадою територій.

Актуальна кількісна інформація про стан довкілля на територіях, які ймовірно зазнають впливу, відсутня.

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Відомості про природоохоронні території, які знаходяться в межах території Петрівської селищної територіальної громади, зокрема території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі тощо наведено в розділі 2 Звіту.

Природоохоронні території в межах громади зазнають тиску зі сторони факторів, які перелічені в розділі 2 цього Звіту. Зокрема, враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів, лісів, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. Ріст ризиків знищення природоохоронних територій росте також через відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі.

Надалі наведемо відомості про можливий тиск на природоохоронні території зі сторони рішень ДДП. Така оцінка впливу є достатньо узагальненою та потребує уточнень на основі/із залученням до оцінювання геопросторових даних про територію громади (схеми території громади), тобто з урахуванням просторової прив'язки об'єктів, які ймовірно можуть чинити тиск по відношенню до природоохоронних територій. Також варто враховувати, що в Стратегії та Плані завдання визначені узагальнено та на подальших етапах при їх деталізації через конкретні заходи, впливу від цих заходів на природоохоронні території має бути уточненим.

В загальному, рішення документу державного планування не несуть прямої шкоди. Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій і в цілому для територій громади (компонентів довкілля) можуть мати місце під час ведення будівельних робіт. Окремі того, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на цінні з точки зору природоохорони території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД").

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон. Ймовірним негативним впливам можуть піддаватися поверхневі та підземні водні ресурси території громади при реалізації завдань які стосуються будівництв та / або реконструкцій каналізації чи водопровідної мережі громади у разі аварійних ситуацій в тому числі. Отже, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД"). Питання використання та впливу на ліси регулюється в тому числі Лісовим Кодексом. Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на

територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивация та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Програма першочергових природоохоронних заходів Петрівської селищної ради на 2025 рік, містить перелік основних екологічних проблем у громаді, які можуть нести ризики для здоров'я населення, зокрема: несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населенням; накопичення побутового сміття в ползахисних смугах вздовж автомобільних доріг, лісонасадженнях, поблизу річок та в зоні житлової забудови; незадовільний технічний стан та застаріле обладнання на каналізаційних мережах; незадовільний екологічний санітарний стан річок на території громади тощо.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик. Частково екологічні проблеми, ризики для здоров'я та благополуччя населення, що стосуються рішень ДДП і які є ймовірними внаслідок їх впровадження, можна узагальнити в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1.
 Основні екологічні проблеми і ризики впливу на здоров'я населення які стосуються провадження рішень ДДП

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків, що пов'язуються із провадженням рішень ДДП	Просторова прив'язка (територія/об'єкт)	причини які ймовірно стимулюватимуть появу проблеми/ризик	Завдання Стратегії в межах яких можуть виникати негативні екологічні наслідки
Забруднення атмосферного повітря	збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел, забруднення від будівництв та реконструкцій	Вулиці, дороги, населені пункти: локальні впливи під час реконструкцій, будівництва, ремонтів	Стратегією передбачені реконструкції та ремонт дорожньої інфраструктури, а також будівництво та реконструкцію комунальних закладів.	реалізувати ремонт комунальних доріг громади; здійснити загальний капітальний ремонт відділень КНП «Петрівська Центральна Лікарня»; здійснити капітальний ремонт у 3 навчальних закладах
Забруднення ґрунтів	забруднення ґрунтів хімічними та органічними сполуками внаслідок провадження господарської діяльності, деградація ґрунтів внаслідок нераціонального використання	агроугоддя	подальший розвиток с/г діяльності не орієнтованої на раціональне та дбайливе ставлення (оранки на схилах, надмірна кількість добрив, знеліснення та інше)	

	земельних ресурсів, посилення ерозії тощо			
Забруднення поверхневих / підземних водних об'єктів	Скиди поверхневого стоку без очистки, відсутність систем очищення, каналізування, недбале водокористування в цілому тощо	Сельбищна територія	поганий стан /відсутність системи водопостачання та водовідведення, сільське неорганічне землеробство	побудувати й мережі водопостачання у населених пунктах громади (Новий Стародуб, Ганнівка, Рядове, Інгулецьке, Чечелівка); модернізувати очисні споруди у 3 населених пунктах;
Вплив на біорізноманіття, лісові насадження	недостатність територій ПЗФ та інших природоохоронних об'єктів	Локальні ділянки в межах сельбищної, та транспортної зони	стримування озеленення, порушення законодавчих норм в процедурах переведення земель з категорії в категорію	Розробити та здійснити доброустрій туристичного прогулянкового маршруту від селища Петрове до с. Іскрівка вздовж річки Інгулець
Тиск на територію та об'єкти ПЗФ та Смарагдової мережі	Малі площі природоохоронних територій	водоохоронні та інші охоронні зони	порушення процедури переведення земель з категорії в категорію, порушення процедури створення та формування містобудівної документації, відсутність ДДП та МД	Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій, популяризація інвестиційних можливостей

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧА С ПІДГОТОВКИ ДДП

Основні міжнародні та національні зобов'язання

Питання збереження і відтворення якості навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів в Україні на урядовому рівні декларуються як пріоритетні. Відповідні положення та вимоги захисту навколишнього середовища закріплені у земельному, водному, лісовому законодавстві, законодавстві про надра, про охорону атмосферного повітря, про охорону і використання рослинного і тваринного світу та в інших спеціальних законодавчих документах.

Серед найважливіших слід виділити Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Закон України «Про засади державної регіональної політики», Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (схвалено Верховною Радою України 28 січня 2019 року).

На міжнародному рівні зобов'язання з охорони довкілля визначені у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (глава 6). Україна приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у вересні 2015 року, підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено **17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань, серед яких також цілі екологічного спрямування**: чиста вода і належні санітарні умови, доступна і чиста енергія, пом'якшення наслідків зміни клімату, захист та відновлення екосистем. Вимоги із дотримання екологічних вимог визначені також у ряді міжнародних угод, які ратифіковані в Україні, зокрема, Європейська ландшафтна конвенція, Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі та інші.

Закон України «Про основи містобудування» зобов'язує суб'єктів містобудівної діяльності при розробці та реалізації містобудівної документації дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення соціально, економічно і екологічно збалансованого розвитку, а також екологічної безпеки територій (стаття 19). Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів. Пріоритетні напрямки і вимоги і критерії екологічної безпеки визначені у Постанові Верховної Ради України **«Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»**.

Проект Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки розроблено з урахуванням зобов'язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі, пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, зокрема:

Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 2354-VIII, який регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування;

Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, котрий ратифіковано Законом України від 01.07.2015 № 562-VIII;

положень статті 363 **Глави 6 «Навколишнє середовище»** і **Додатку XXX до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони**, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, в т.ч. Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище;

Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 2697-VIII, зокрема, забезпечення мети державної екологічної політики – досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України задля забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем, а також основних засадам державної екологічної політики:

- збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров'я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища;
- досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку, які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку у 2015 році;
- сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;
- інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля;
- міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля, а також комплексного моніторингу стану навколишнього природного середовища;
- забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, підвищення рівня екологічної безпеки в зоні відчуження;
- забезпечення невідворотності відповідальності за порушення природоохоронного законодавства;
- застосування принципів перестороги, превентивності (запобігання), пріоритетності усунення джерел шкоди довкіллю, «забруднювач платить»;
- відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації;
- стимулювання державою вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють скорочення викидів парникових газів, зниження показників енерго- та ресурсоємності, модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, у тому числі вдосконалення системи екологічного податку за забруднення довкілля та платежів за використання природних ресурсів;
- упровадження новітніх засобів і форм комунікацій та ефективної інформаційної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 25 вересня 2015 р. № 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний розвитку у галузі сталого розвитку на період до 2030 року»;

Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, з метою впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі;

Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», котрим визначено Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року орієнтирами для розроблення проектів прогнозних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України;

Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, ратифікованої Законом України від 29 жовтня 1996 р. № 435/96-ВР;

Паризької угоди, ратифікованої Законом України від 14 липня 2016 р. № 1469-VIII;

Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, а також на виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року» та Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р;

Закону України «Про приєднання України до Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці від 4 липня 2002 року № 61-IV;

Концепції боротьби з деградацією земель та опустелюванням, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1024-р;

Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 271-р;

Закону України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29.11.1994 № 257/94-ВР

Нагойського протоколу регулювання доступу до генетичних ресурсів і спільного використання на справедливій і рівній основі вигод від їх застосування до **Конвенції про біологічну різноманітність** від 29.10.2010;

Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 675-р;

Закону України «Про участь України в Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів» від 29 жовтня 1996 р. № 437/96-ВР;

Закону України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» від 29.10.1996 № 436/96-ВР;

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695;

Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688 та **Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року**, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567;

Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022 - 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777;

Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, Концепції реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, Національного плану з енергетики та клімату (НПЕК) на період до 2030 року та інших програмних документів у сферах забезпечення енергетичної ефективності, енергетики (у тому числі відновлюваної), економіки, сталого розвитку.

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища території Петрівської селищної територіальної громади рекомендовано виконати ряд планувальних заходів. Комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів

України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління.

Запропонований проект Стратегії враховує низку зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на різних організаційно-управлінських рівнях

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки та реалізації ДДП є:

— Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

— Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;

— Конвенція ООН з біологічного різноманіття;

— Рамкова конвенція про зміну клімату;

— Паризька кліматична угода;

— Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;

— Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»);

— Водний кодекс України;

— Лісовий кодекс України;

— Земельний кодекс України;

— Кодекс України про надра;

— Закон України «Про природно-заповідний фонд»;

— Закон України «Про охорону культурної спадщини»;

— Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;

— Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;

— Закон України «Про управління відходами»;

— Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;

— Закон України «Про систему громадського здоров'я»;

— Закон України «Про екологічний аудит»;

— Закон України «Про рослинний світ»;

— Закон України «Про тваринний світ»;

— Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

— Закон «Про основи містобудування»;

— Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

— Постанова Кабінету Міністрів України Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;

— Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках;

— Водна стратегія України на період до 2050 року та план її реалізації у 2022 - 2024 роках;

— ДБН Б.1.1-13:2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях;

— ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;

— Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами;

— ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для

споживання людиною»,

— Розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

— Розпорядження КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

— Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 No 695);

— Закон України "Про ратифікацію Паризької угоди" від 14.07.2016 No 1469-VIII;

— Національний план управління відходами до 2030 року (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 No 117-р);

— Національний план управління відходами до 2033 року та План заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025-2033 роки затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1353-р

— Закон України Про систему громадського здоров'я (№ 3302-IX від 09.08.2023)

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються **Законом України «Про управління відходами»** та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так **Законом України «Про інвестиційну діяльність»** (№ 1560-XII від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених **Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»** (№ 2059-VIII від 23.05.2017).

Регіональні зобов'язання представлено обласними програмами відновлення, охорони та моніторингу довкілля, поводження з відходами. Згідно статті 15 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції: а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян; б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом; в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планування і забудови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів; г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом; д) затверджують місцеві екологічні програми; е) організовують вивчення навколишнього природного середовища; є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем; и) організують роботу по ліквідації екологічних

наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян; і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; і) здійснюють контроль за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Шляхи врахування зобов'язань, встановлених зазначеними програмами, регулюються законодавством України та деталізовані заходами відповідних програм.

Нижче наведено відомості про основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду. Аналіз відповідності напрямів розвитку, зазначених у Стратегії, зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаним із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення * представлено нижче.

* Для оцінки відповідності пріоритетів розвитку проєкту і природоохоронних зобов'язань, у тому числі пов'язаних із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення застосовано шкалу:

- ++ цілі/завдання добре узгоджені;
- + цілі/завдання принципово узгоджені, проте існує потреба в тіснішому зв'язку на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;
- o цілі/завдання взаємо нейтральні;
- цілі/завдання не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей;
- цілі/завдання принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей.

Зобов'язання	Пріоритети розвитку проєкту ДДП		
	1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади	2. Збільшити обсяг власних податкових надходжень	3. Підвищити рівень якості життя
Міжнародні зобов'язання			
Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	+	o	+
Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 25 вересня 2015 року 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року»	+	o	+
Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті і Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті	o	o	o
Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до	+	o	o

правосуддя з питань, що стосуються довкілля			
Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів	0	0	0
Конвенція про охорону біологічного різноманіття	0	0	0
Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі	0	0	+
Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин	0	0	0
Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів	0	0	0
Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці	0	0	+
Рамкова конвенція ООН про зміну клімату	+	0	0
Паризька угода	+	0	0
Європейська ландшафтна конвенція	0	0	0
Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи	0	0	0
Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини	0	0	0
Національне законодавство у сфері охорони довкілля			
Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»	+	0	+
Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	+	+	+
Закон України «Про засади державної регіональної політики»	+	+	+
Закон України «Про охорону атмосферного повітря»	+	0	+
Закон України «Про природно-заповідний фонд України»	0	0	0
Закон України «Про рослинний світ»	0	0	+
Закон України «Про тваринний світ»	0	0	+
Закон України «Про екологічну мережу України»	0	0	0
Закон України «Про охорону земель»	0	0	+
Кодекси України: Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Земельний кодекс України	0	0	+
Постанова Кабінет Міністрів України Про Концепцію збереження біологічного різноманіття України, Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005-2025 роки	0	0	0

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»	+	+	+
Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»	+	+	+
Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»	+	0	0
Концепція боротьби з деградацією земель та опустелюванням, Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням	0	0	+
Державна стратегія управління лісами України до 2035 року	0	0	+
Водна стратегія України на період до 2050 року	0	0	+
Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, Національний план управління відходами до 2030 року	0	0	+
Закон України Про систему громадського здоров'я	+	0	+
Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695	+	+	+
Регіональні природоохоронні ДДП			
Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки	+	+	+
Регіональна екологічна програма "Ліси Кіровоградщини" на 2021-2025 роки"	0	0	+
Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021-2025 роки	+	0	+
Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки для зони "Кіровоградська"	0	0	0

Процедура ОВД

Цілі та завдання Стратегії реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Серед заходів Стратегії такими можуть бути заходи в межах програми 3.1.2., зокрема, побудувати свердловини й мережі водопостачання у населених пунктах громади (Новий Стародуб, Ганнівка,

Рядове, Інгулецьке, Чечеліївка. Для заходів в межах зазначених напрямів ймовірно може бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля або необхідність такої процедури має бути уточнена на подальших етапах проектування.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Петровською селищною територіальною громадою було внесено заяву до реєстру СЕО, опубліковано на офіційному сайті та у публічних місцях громади.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Розділу буде доповнено після проведення обговорення Звіту.

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до **Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації** (розміщено на сайті Міндовкілля: <https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/>) в процесі аналізу ймовірних наслідків, їх тривалості та інтенсивності може виникати невизначеність. Критеріями, за якими можна, в процесі здійснення СЕО, вимірювати рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками, слід розуміти як такі ймовірні значні негативні наслідки, які:

1) можуть спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої екологічної вимоги або вимоги щодо охорони здоров'я правового/ нормативного характеру, якщо не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

2) можуть призвести до недотримання цілей державної екологічної політики, програм чи планів або державної політики в цілому, програм чи планів у сфері охорони здоров'я;

3) можуть спричинити втрату одного чи кількох компонентів екосистеми, що загрожуватиме виживанню виду, який постійно або періодично (наприклад, мігрує) знаходиться на території, яку охоплює ДДП, якщо не будуть вжиті заходи з пом'якшення наслідків;

4) можуть завдати шкоди якості чи кількості природних чи культурних ресурсів, що призведе до впливу на здоров'я людей на території, яку охоплює ДДП, чи за її межами, або пошкодити існуючу інфраструктуру (у тому числі інфраструктуру культурної спадщини), якщо в цих випадках не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

5) інші наслідки впровадження ДДП, які на думку громадськості або органів виконавчої влади (наприклад, в результаті консультацій) матимуть серйозний вплив на природне середовище, здоров'я населення, соціальне середовище або культурну спадщину, у тому числі на доступ до неї.

Визначити, чи може впровадження ДДП спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої юридичної

вимоги, можна шляхом оцінки наслідків впровадження ДДП щодо відповідних нормативних вимог, що також розглядається в таких документах:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (Київ, 2003), Додаток 3 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text)
- Ресурсний посібник для підтримки застосування Протоколу ЄЕК ООН зі стратегічної екологічної оцінки, ISSN 1020-4563, ЄЕК ООН (<https://unece.org/environment-policy/publications/resource-manual-support-application-sea-protocol>), с. 55-57
- Додатку III Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації (<https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/>).

Стратегія розвитку Петрівської селищної територіальної громади визначає основні напрями та їх заходи на підтримку тих напрямів розвитку громади на зазначений період. Перелік заходів, що визначені та узагальнені в ДДП на даному етапі проектування переважно не мають просторової прив'язки до території громади, їх детальних характеристик, даних щодо етапів та термінів їх реалізації. Тому оцінка наслідків виконання завдань, передбачених ДДП викладена нижче є узагальненою та має уточнюватися на подальших етапах проектування, в тому числі після визначення конкретних результатів виконання запланованих заходів закладених ДДП.

6.1 Атмосферне повітря

Стратегія передбачає підвищення рейтингу інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29.42 до 115 балів (операційна ціль 1.1.), що ймовірно матиме вплив на атмосферне повітря, зокрема здійснення заходів з енергозаощадження. Через узагальненість таких заходів оцінити такий вплив не можливо на даному етапі їх проектування. В той же час передбачається в довготривалій перспективі зниження тиску на якість атмосферного повітря, внаслідок цього а також заходів з підвищення енергоефективності комунальних об'єктів після капітальних ремонтів (операційна ціль 3.1 «Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів») тощо.

Стратегією передбачено капітальний ремонт доріг, в рамках оперативної цілі 3.1 «Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів», зокрема: ремонт комунальних доріг громади; співробітництво з сусідніми громадами для ремонту доріг загального користування державного значення (Т 1210 та Т 1215). Такий вплив повинен бути уточнений на подальших етапах проектування/реалізації цих заходів. Проте, при виконанні таких заходів потрібно врахувати, що під час їх виконання може бути присутнім тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних або ремонтних робіт через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

Зведену інформацію щодо впливу заходів ДДП на стан атмосферного повітря наведено у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1.

*Відомості про основні впливи
 на стан атмосферного повітря від реалізації завдань ДДП*

Програми ДДП внаслідок яких очікуються негативні впливи на атмосферне повітря/ стани приземної атмосфери	Тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.1.2. Енергоефективність	но	Зменшення споживання енергії, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об'єктів		x/+ 2/+2
3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі ремонтних робіт	Зменшення споживання енергії, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об'єктів		-1/+ 2/+2
3.1.1. Капітальний ремонт доріг	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівництва	Зменшення викидів вихлопних газів, за рахунок збільшення пропускної здатності модернізованих доріг та забезпечення можливостей використовувати велосипедний транспорт	-	-1/+ 2/x

**інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x-вплив наразі не можна визначити)*

6.2 Клімат

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку обігу парникових газів у громаді ^[1]

Таблиця 6.2.

Програми	Оцінка впливу ^[2]	Ознака
1.1.1. Нові підходи до управління	-	потенційний вплив відсутній
1.1.2. Енергоефективність	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП пом'якшення
1.1.3 Цифровізація	-	потенційний вплив відсутній
1.2.1. Системне навчання працівників ОМС та старост	-	потенційний вплив відсутній
1.2.2. Підвищення кваліфікації працівників комунальних підприємств, установ і закладів	-	потенційний вплив відсутній
1.3.1. Розвиток участі	-	потенційний вплив відсутній
1.3.2. Активізація молоді	-	потенційний вплив відсутній
2.1.1. Залучення інвестицій	-	потенційний вплив відсутній
2.1.2. Підтримка підприємництва	-	потенційний вплив відсутній

2.1.3. Розвиток підприємницької культури	-	потенційний вплив відсутній
2.2.1. Центр догляду	-	потенційний вплив відсутній
2.3.1. Підтримка бджолярів громади	-	потенційний вплив відсутній
3.1.1. Капітальний ремонт доріг	M-(Mt)	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП
3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення	-	потенційний вплив відсутній
3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту	A+(Mt)	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП
3.1.4. Благоустрій публічних просторів	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП пом'якшення
3.2.1 Розвиток STEAM освіти	-	потенційний вплив відсутній
3.2.2 Перекваліфікація дорослого населення	-	потенційний вплив відсутній
3.2.3 Профорієнтація молоді	-	потенційний вплив відсутній
3.2.4 Підвищення кваліфікації працівників освіти	-	потенційний вплив відсутній
3.3.1 Охоплення медичними послугами	-	потенційний вплив відсутній
3.3.2 Розвиток персоналу закладів охорони здоров'я	-	потенційний вплив відсутній
3.3.3 Матеріально технічна база закладів охорони здоров'я	-	потенційний вплив відсутній
3.4.1 Розвиток спортивних та культурних лідерів	-	потенційний вплив відсутній
3.4.2 Масові спортивні та культурні події	-	потенційний вплив відсутній
3.4.3 Охоплення клубами, секціями та гуртками	-	потенційний вплив відсутній
3.4.4 Матеріально-технічна база закладів культури	-	потенційний вплив відсутній
3.5.1 Запобігання правопорушенням	-	потенційний вплив відсутній
3.6.1 Система поводження з відходами	M-	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП,
3.6.2 Якість ґрунтів громади	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість
3.6.3 Якість водних джерел громади	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість

Детальна інформація по обсягах викидів парникових газів об'єктами громади відсутня. Зауважимо, що в Стратегії передбачені заходи щодо розроблення інвестиційних проєктів; проведення заходів з енергозбереження, які, очевидно, сприятимуть зменшенню сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, але через їх узагальненість оцінити такий вплив на даному етапі проектування не можливо.

[1]Зауважимо, що визначені у Стратегії цілі та завдання є достатньо узагальненими, тому їх впливає бути уточнений на наступних етапах, в тому числі при визначенні конкретних заходів та їх характеристик.

[2] Примітка. “M-” - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, “M+” - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, “Mt” - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, “A+” - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, “A-” - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни

клімату внаслідок проведення ДДП; “НО”- неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

6.3 Водні ресурси

Стратегія містить низку заходів в рамках цілі 3.1. «Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів» із модернізації очисних споруд з населених пунктах; реконструкції каналізаційної мережі у 3 населених пунктах; будівництва свердловини й мережі водопостачання у населених пунктах громади (Новий Стародуб, Ганнівка, Рядове, Інгулецьке, Чечеліївка. Дані заходи загалом можуть позитивно вплинути на стан водних ресурсів, адже централізована мережа водопостачання та водовідведення при штатній роботі не несе ризиків щодо потенційного забруднення поверхневих та підземних вод. Заплановані нестимуть позитивний середньостроковий ефект.

Заходи в рамках тієї ж цілі 3.1, а саме: розробити та здійснити благоустрій туристичного прогулянкового маршруту від селища Петрове до с. Іскрівка вздовж річки Інгулець, потенційно можуть призвести до збільшення тиску на водні ресурси громади та погіршити їх стан у коротко- та середньостроковій перспективі. Через узагальненість таких заходів оцінити такий вплив не можливо на даному етапі їх проектування. Такий вплив повинен бути уточнений на подальших етапах проектування/реалізації цих заходів.

Завдання в рамках цілі 3.6 «Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2.5 до 3 балів», а саме: щорічно проводити моніторинг якості водних джерел громади та створити проекти співфінансування по підвищенню якості водних ресурсів громади нестимуть позитивний коротко- та середньостроковий ефект.

Завдання, які б мали прямий негативний вплив на водні ресурси не передбачаються.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.3.

Таблиця 6.3.
 Відомості про основні впливи
 на стан водних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Програми ДДП внаслідок яких очікуються впливи на водні ресурси	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
3.1.4. Благоустрій публічних просторів	Потенційне збільшення тиску на водні об'єкти за рахунок збільшення кількості рекреантів			-1/-1/-1
3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення	Зниження ризиків через виникнення аварій на старих, зношених інженерних мережі та потрапляння у водні об'єкти неочищених стоків		-	+1/+1/х
3.6.3 Якість водних джерел громади	Потенційне покращення стану водних ресурсів через своєчасне реагування на небезпеки внаслідок проведення моніторингу. Покращення якості внаслідок проведення потенційних проєктів			+2/+2/+2

***інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х-вплив наразі не можна визначити)**

6.4 Земельні ресурси

В громаді та області в цілому гостро стоїть питання розорення с/г земель, яке частково може бути вирішено в межах цілі 2.1. «Збільшити кількість суб'єктів підприємницької діяльності на 60%», зокрема здійснити інвентаризацію земель громади. Рекомендується провести геоінформаційний аналіз території для раціоналізації системи природокористування та землекористування в цілому: допустимість с/г використання відповідно до специфіки рельєфу територій, наявності біологічного та ландшафтного різноманіття та інше. В тому числі, рекомендується створити карту ухилів на громаду для визначення територій, непридатних для оброблення згідно ЗУ «Про охорону» ст. 47, де визначено наступне: «забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо».

Основним ризиком серед завдань Стратегії є ймовірність передачі цінних природоохоронних земель, земель водного фонду для сільськогосподарського використання при реалізації завдань тієї самої програми, а саме при розробці інвестиційного паспорту громади та не менше 5 інвестиційних пропозицій.

Покращення якості ґрунтів передбачається в рамках реалізації цілі 3.6 «Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2,5 до 3 балів», зокрема в межах завдань «співпрацювати з агровиробниками для моніторингу якості ґрунтів в громаді, спільної подачі на проекти із збільшення земель запасу та адаптації до змін клімату» та «інформувати фермерів щодо переваг висівання якісних посухостійких культур». Заходи, які б мали прямий негативний вплив на земельні ресурси не передбачаються. На подальших етапах проектування після конкретизації характеристики передбачуваних заходів можливі впливи мають бути уточнені. Наразі оцінити вплив окремих рішень в напрямках Стратегії через узагальненість не є можливим.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.4.

Таблиця 6.4.
 Відомості про основні впливи
 на стан земельних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Програми ДДП внаслідок яких очікуються впливи на земельні ресурси	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
2.1.1. Залучення інвестицій	Зниження ризиків, пов'язаних з неефективним використанням земельних ресурсів. Доступ широко кола зацікавлених сторін до інформації про стан земельних ресурсів			+1/+1/+1
3.6.2 Якість ґрунтів громади	Зниження ризиків, пов'язаних з неефективним використанням земельних ресурсів. Доступ широко кола зацікавлених сторін до інформації про стан земельних ресурсів			+1/+1/+1

**інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х-вплив наразі не можна визначити)*

6.5 Відходи

У Стратегії передбачено заходи, що покращили б ситуацію в питанні поводження з відходами у громаді. Зокрема в рамках цілі 3.6 «Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2,5 до 3 балів», передбачено низку завдань, що сприятимуть покращенню ситуації. Серед них: здійснити ліквідацію наявних стихійних сміттєзвалищ; встановити додаткові урни з роздільним збором сміття та інформаційною кампанією за сортування сміття;; провести інформаційну кампанію за сортування сміття; забезпечити роздільний вивіз відсортованого сміття.

Також зазначимо, під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, будівель, доріг тощо) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Варто зазначити, що виконання заходів із термомодернізації будівель може нести ризики для довкілля, оскільки після закінчення терміну експлуатації таких будівель або їх ремонту, в довгостроковій перспективі буде утворюватись значна кількість будівельних відходів. Тому для заходів із термомодернізації необхідно використовувати екологічно нейтральні або ж природного походження матеріали. Неправильна утилізація таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол), пінополіуретан несе значну шкоду довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.5.

*Таблиця 6.5.
Відомості про основні впливи
на стан довкілля від реалізації завдань ДДП щодо поводження з відходами*

Програми ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан довкілля від поводження з відходами	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
3.1.1. Капітальний ремонт доріг	Утворення додаткових обсягів будівельного сміття	-	-	-1/х/х
3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення	Утворення додаткових обсягів будівельного сміття	-	-	-1/х/х
3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту	Утворення додаткових обсягів будівельного сміття	-	-	-1/х/х

3.6.1 Система поводження з відходами	Зниження обсягів несортованих відходів	-	-1/х/х

інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)

6.6 Біорізноманіття

Стратегією загалом не передбачає реалізацію заходів, які можуть прямо негативно вплинути на флору і фауну громади.

В межах операційної цілі 3.6. «Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2,5 до 3 балів» для поліпшення якості довкілля громади передбачені заходи із впорядкування лісосмуг громади, а також в рамках цілі 3.1. «Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів» заходи із побудови парку у с. Новий Стародуб та селищі Петрове що, потенційно може покращити стан зелених насаджень в громаді в короткостроковій перспективі. Проте, через узагальненість даних, такий ефект точно оцінити наразі неможливо.

Для збереження біорізноманіття рекомендується до заходів в даній Стратегії включити розроблення та затвердження місцевої схеми формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

Основним ризиком серед завдань Стратегії є ймовірність передачі цінних природоохоронних земель, земель водного фонду для сільськогосподарського використання при реалізації завдань тієї самої програми, а саме при розробці інвестиційного паспорту громади та не менше 5 інвестиційних пропозицій.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.6.

Таблиця 6.6.
 Відомості про основні впливи
 на біорізноманіття від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на біорізноманіття	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
3.1.4. Благоустрій публічних просторів	Можливий ризик висадки інтродукованих видів, небезпечних для біорізноманіття регіону			х/х/х

інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)

6.7 Природоохоронні території

Стратегією загалом не передбачає реалізацію заходів, які можуть прямо негативно вплинути на природоохоронні території громади. Доцільно звернути увагу на території, які є перспективними до заповідання при інвентаризації земель громади в рамках цілі 2.1. «Збільшити кількість суб'єктів підприємницької діяльності на 60%». Такі території визначені в розділі 2.

Основним ризиком серед завдань Стратегії є ймовірність передачі цінних природоохоронних земель, земель водного фонду для сільськогосподарського використання при реалізації завдань тієї самої програми, а саме при розробці інвестиційного паспорту громади та не менше 5 інвестиційних пропозицій.

Також, указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

Зауважимо, що стратегією не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі природоохоронні території, в тому числі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ), Смарагдову мережу, водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, які знаходяться поза межами громади.

6.8 Здоров'я населення

Реалізація Стратегії не передбачає заходів, які б несли пряму шкоду здоров'ю населення, з іншої сторони частина програм (та завдань у їх рамках) направлена на покращення різних сфер, що в сукупності матиме позитивний вплив на здоров'я населення, у коротко та середньостроковій перспективі зокрема це:

3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення (побудувати свердловини й мережі водопостачання у населених пунктах громади (Новий Стародуб, Ганнівка, Рядове, Інгулецьке, Чечеліївка); модернізувати очисні споруди у 3 населених пунктах; реконструювати каналізаційну мережу у 3 населених пунктах);

3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту (провести поточні ремонти ФАПів у 9 населених пунктах громади; побудувати спортивні поля у не менш 5 населених пунктах; встановити нові спортивні майданчики та тренажери у 3 населених пунктах; здійснити ремонт спортивної зали у с. Чечеліївка);

3.3.1 Охоплення медичними послугами (проведення діагностичних виїздів до віддалених населених пунктів громади щороку для визначення рівня цукру у крові, тахікардії, тиску, раннього виявлення інших хвороб);

3.3.2 Розвиток персоналу закладів охорони здоров'я (Програма підготовки медичних працівників. Фінансова підтримка (стипендія громади) для не менше 2

студентів, які вже почали або почнуть навчання в медичних університетах з умовою їхнього повернення до громади на роботу);

3.3.3 Матеріально технічна база закладів охорони здоров'я (Забезпечення матеріально-технічної бази медичних закладів. Закупівля медичного обладнання та нової медичної техніки для отримання нових пакетів послуг НСЗУ у заклади охорони здоров'я громади);

3.4.1 Розвиток спортивних та культурних лідерів (навчати викладачів фізичної культури та спортивних ентузіастів новим методикам викладання та залучення дітей в спорт; фінансово та організаційно підтримувати культурні та спортивні події, ініційовані мешканцями громади (наприклад, закупаючи інвентар));

3.4.2 Масові спортивні та культурні події (створювати та заохочувати знакові масові спортивні події (змагання, спортивні фестивалі, велопробіги, спільні тренування, Активний парк));

3.4.3 Охоплення клубами, секціями та гуртками (створити та фінансово підтримувати спортивні клуби на базі шкіл та багатофункціональних культурних центрів).

6.9 Історико-культурна спадщина

Стратегією не передбачено заходи по збереженню об'єктів ІКС. Відомості про місце розташування (точну локацію), характеристику стану пам'яток історико-культурної спадщини, охоронних обмежень не надано.

Важливо під час будівництва нових об'єктів дотримуватися законодавства та встановлених обмежень для збереження історико-культурної спадщини.

6.10 Транскордонний вплив

Відсутній.

6.11 Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за програмами Стратегії представлені в таблиці 6.7. Через узагальненість цілей та програм Стратегії, відсутності їх просторової прив'язки оцінити характери та тривалість впливу завдань на даному етапі планування не можливо. При деталізації і визначенні конкретних заходів в межах цілей Стратегії такі впливи та їх характер мають бути уточнені.

Таблиця 6.7.

Операційні цілі/програми за Стратегією розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки		Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території
1.1. Підвищити рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29,42 до 115 балів	1.1.1. Нові підходи до управління	0	0	0	0	0	0	0
	1.1.2. Енергоефективність	DI/ ST/ LO/ CU	DI/ ST/ LO/ CU	0	0	0	0	0
	1.1.3 Цифровізація	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Виконати не менше ніж на 85 % всіх проектів Стратегії	1.2.1. Системне навчання працівників ОМС та старост	0	0	0	0	0	0	0
	1.2.2. Підвищення кваліфікації працівників комунальних підприємств, установ і закладів	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Збільшити кількість проектів, ініційованих та реалізованих мешканцями, з 0 до 40 проектів	1.3.1. Розвиток участі	0	0	0	0	0	0	0
	1.3.2. Активізація молоді	0	0	0	0	0	0	0
2.1. Збільшити кількість суб'єктів підприємницької діяльності на 60%	2.1.1. Залучення інвестицій	?	?	?	?	?	?	?
	2.1.2. Підтримка підприємництва	0	0	0	0	0	0	0
	2.1.3. Розвиток підприємницької культури	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Збільшити кількість пролікованих людей з-поза межами громади на 12%	2.2.1. Центр догляду	0	0	0	0	0	0	0
2.3. Збільшити кількість суб'єктів господарювання, які мають КВЕД «Бджолярство» вдсятеро	2.3.1. Підтримка бджолярів громади	0	0	0	0	0	?	?
3.1. Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів	3.1.1. Капітальний ремонт доріг	?	?	0	0	?	0	0
	3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення	0	0	DI/ ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	?	0	0

3.2 Збільшити частку ЗНО, складених вище 175 балів, від загальної кількості складених ЗНО на 20 відсоткових пунктів	3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту	?	?	0	0	?	0	0
	3.1.4. Благоустрій публічних просторів	DI/ ST/ LO/ CU	DI/ ST/ LO/ CU	?	0	0	?	?
	3.2.1 Розвиток STEAM освіти	0	0	0	0	0	0	0
	3.2.2 Перекваліфікація дорослого населення	0	0	0	0	0	0	0
	3.2.3 Профорієнтація молоді	0	0	0	0	0	0	0
	3.2.4 Підвищення кваліфікації працівників освіти	0	0	0	0	0	0	0
3.3 Підвищити рівень забезпеченості лікарями на 1 тис. населення на 17 %	3.3.1 Охоплення медичними послугами	0	0	0	0	0	0	0
	3.3.2 Розвиток персоналу закладів охорони здоров'я	0	0	0	0	0	0	0
	3.3.3 Матеріально технічна база закладів охорони здоров'я	0	0	0	0	0	0	0
3.4 Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2.4 до 3.5 балів	3.4.1 Розвиток спортивних та культурних лідерів	0	0	0	0	0	0	0
	3.4.2 Масові спортивні та культурні події	0	0	0	0	0	0	0
	3.4.3 Охоплення клубами, секціями та гуртками	0	0	0	0	0	0	0
	3.4.4 Матеріально-технічна база закладів культури	0	0	0	0	0	0	0
3.5 Зменшити кількість кримінальних правопорушень на 20 %	3.5.1 Запобігання правопорушенням	0	0	0	0	0	0	0
3.6 Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2.5 до 3 балів.	3.6.1 Система поводження з відходами	IN / ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	DI/ ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	0
	3.6.2 Якість ґрунтів громади	IN / ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU	DI/ ST/ LO/ CU	0	DI/ ST/ LO/ CU	0
	3.6.3 Якість водних джерел громади	0	0	DI/ ST/ LO/ CU	0	0	IN / ST/ LO/ CU	IN / ST/ LO/ CU

Операційні цілі/програми за Стратегією розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території

Позначення	Пояснення до позначення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
+1	Помірний позитивний вплив.
+2	Значний позитивний вплив
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною. Але основним ризиком реалізації Стратегії є проблема дисбалансу у землекористуванні в цілому (значна розораність території, малий відсоток площ під територіями ПЗФ). Таким чином, реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля.

Разом з тим, реалізація деяких завдань Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в Петрівській селищній територіальній громаді, які викладено в цьому розділі вище.

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому Стратегія та План дій щодо реалізації Стратегії не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії, наведені в таблиці нижче, ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів. Варто зауважити, що вплив ряду завдань Стратегії не може бути оцінений, оскільки такі завдання є досить узагальненими, і заходи із запобігання негативним наслідкам виконання мають бути уточнені після деталізації завдань на подальших етапах проектування.

Таблиця 7.1.

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії та Плану дій

Ск ла до ва до вкі лл я	Програми/ завдання для зменшення негативних наслідків (закладені у ДДП, рекомендовані в процесі проведення СЕО, рекомендовані в ході консультацій з громадськістю та уповноваженими органами)		Стратегічна/операційна ціль в межах яких пропонуються заходи щодо зменшення негативних наслідків
	включені в ДДП	пропоновані до включення	
Атмо-сфера повітря	1.1.2. Енергоефективність: - здійснити заходи з енергозаощадження; - створити комунальне підприємство по наданню тепlopостачання з альтернативних джерел енергії 3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту: - здійснити загальний капітальний ремонт відділень КНП «Петрівська Центральна Лікарня»; - здійснити капітальний ремонт у 3 навчальних закладах; 3.1.4. Благоустрій публічних просторів: - побудувати парк у с. Новий Стародуб та селищі Петрове	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в контексті забруднення атмосферного повітря та адаптації до змін клімату. Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: - розвиток легкого персонального транспорту, веломаршрутів між населеними пунктами громади; - орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; - дотримання діючих норм законодавства під час проведення реконструкцій, ремонтів, будівельних робіт; - проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості засмічення ландшафтів громади та спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; - проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності; - інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря;	1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади: 1.1 Підвищити рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29.42 до 115 балів; 1.2. Виконати не менше ніж на 85 % всіх проектів Стратегії; 3. Підвищити рівень якості життя: 3.1. Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів; 3.4. Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2.4 до 3,5 балів
Водні ресурси	3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж Водопостачання та водовідведення: - модернізувати очисні споруди у 3 населених пунктах; - реконструювати каналізаційну мережу у 3 населених пунктах.	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в контексті використання водних ресурсів. Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: - створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);	1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади: 1.1. Підвищити рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29.42 до 115 балів

	3.6.3 Якість водних джерел громади: - щорічно проводити моніторинг якості водних джерел громади; - створити проекти співфінансування по підвищенню якості водних ресурсів громади	- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); - визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об'єктів; - прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; - заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; - дотримуватися у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»);	1.2. Виконати не менше ніж на 85 % всіх проектів Стратегії; 1.3. Збільшити кількість проектів, ініційованих та реалізованих мешканцями, з 0 до 40 проектів; 3. Підвищити рівень якості життя: 3.1. Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів; 3.4. Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2.4 до 3.5 балів; 3.6 Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2.5 до 3 балів.
Відходи/Політика поводження із відходами	3.6.1 Система поводження з відходами: - здійснити ліквідацію наявних стихійних сміттєзвалищ; - встановити додаткові урни з роздільним збором сміття та інформаційною кампанією за сортування сміття; - провести інформаційну кампанію за сортування сміття; - забезпечити роздільний вивіз відсортованого сміття.	Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: - забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; - забезпечити усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; - Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання; - Забезпечити контроль збору в населення та відповідної утилізації небезпечних відходів - батарейок, ртутних ламп, електронних компонентів, токсичних відходів будівництва.	1.Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади: 1.1 Підвищити рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29.42 до 115 балів; 1.2.Виконати не менше ніж на 85 % всіх проектів Стратегії; 3. Підвищити рівень якості життя: 3.1. Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2.7 до 3.7 балів; 3.4. Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2.4 до 3.5 балів; 3.6 Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2.5 до 3 балів.
Земельні ресурси/	2.1.1. Залучення інвестицій; - здійснити інвентаризацію земель громади; 3.6.2 Якість ґрунтів громади: - співпрацювати з агровиробниками для	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в управлінні земельними ресурсами громади. Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: - передача ділянок комунальної власності, що знаходяться в межах та поблизу ядер екомережі в довгострокову оренду, з метою створення приватних природних парків, для відпочинку мешканців та гостей громади	1.Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади: 1.1 Підвищити рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громади з 29.42 до 115 балів

Ґрун ти	моніторингу якості ґрунтів в громаді, спільної подачі на проєкти із збільшення земель запасу та адаптації до змін клімату; - інформувати фермерів щодо переваг висівання якісних посухостійких культур	- в межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано створити цифрову модель рельєфу громади та актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. - на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); - на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти; - Забезпечити дотримання норм унесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території;	3. Підвищити рівень якості життя: 3.4. Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2,4 до 3,5 балів; 3.6. Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2,5 до 3 балів.
Екологіч і політ ики, що спри ятим уть збіль шен ню біо- різн оман іття та стал	3.1.4. Благоустрій публічних просторів: - побудувати парк у с. Новий Стародуб та селищі Петрове; 3.6.2 Якість ґрунтів громади: - впорядкувати лісосмуги громади;	Пропонується до включення у ДДП: - рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, - стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; - на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності; - інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; - створити “Білу книгу благоустрою громади”, із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поведінки із такими видами. - Заходи із озеленення, рекультивації проводити відповідно до переліку “Білої книги”; - Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007⁶. - Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення	1. Підвищити ефективність та відкритість владних інституцій громади: 1.2. Виконати не менше ніж на 85 % всіх проєктів Стратегії; 3. Підвищити рівень якості життя: 3.1. Підвищити оцінку задоволеності мешканців громади інфраструктурою та благоустроєм з 2,7 до 3,7 балів; 3.4. Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2,4 до 3,5 балів; 3.6. Підвищення оцінки задоволеності мешканців громади екологією з 2,5 до 3 балів.

ому розв итку		Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»; - проведення інформування населення щодо необхідності створення територій (ПЗФ, екологічної мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання;	
Здор ов'я насе ленн я	3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж Водопостачання та водовідведення: - модернізувати очисні споруди у 3 населених пунктах; - реконструювати каналізаційну мережу у 3 населених пунктах; 3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту: - побудувати спортивні поля у не менш 5 населених пунктах; - встановити нові спортивні майданчики та тренажери у 3 населених пунктах; 3.3.1 Охоплення медичними послугами: - Проведення діагностичних виїздів до віддалених населених пунктів громади щороку для визначення рівня цукру у крові, тахікардії, тиску, раннього виявлення інших хвороб; 3.4.3 Охоплення клубами, секціями та гуртками: - створити та фінансово підтримувати спортивні клуби на базі шкіл та багатофункціональних культурних центрів 3.6.3 Якість водних джерел громади: щорічно проводити моніторинг якості водних джерел громади; створити проекти співфінансування по підвищенню якості водних ресурсів громади	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в галузі охорони здоров'я населення громади, покращання умов проживання та праці Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: - Провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності - Залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я	3. Підвищити рівень якості життя: 3.4 Підвищити рівень оцінки дозвілля мешканцями громади з 2,4 до 3,5 балів

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного планування "Стратегія розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки" та "План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки" використано наступні вихідні дані:

Проект Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки,

План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки

Інші Програми/Стратегії розвитку громади/області;

Статистичні дані екологічного стану Кіровоградської області
(<https://mepr.gov.ua/>);

Дані головного управління статистики Кіровоградської області
(<https://www.kr.ukrstat.gov.ua/>);

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил;

Відкриті джерела даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією

певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту Стратегії з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Стратегії на довкілля.

8.3 Планувальні альтернативи

Таблиця 8.1.

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива	розглядається як базовий варіант розвитку громади, який не передбачає впровадження заходів ДДП. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено, розглянуто в розділі 2.	Переваги Не порушується існуюча соціально-економічна структура, що історично сформувалася на території громади Недоліки відсутність оновлень та екоорієнтованих технологій, застарілі підходи щодо ведення господарства та не ефективність виробництв	Рекомендується вибрати альтернативу 3 оскільки вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров'я населення, зокрема сприятиме: - розвитку економічного потенціалу громади - стабілізації у соціальній сфері громади - впорядкуванню та благоустрою ландшафтів території проектування і створення привабливого іміджу громади
2	Альтернатива, що розглядається в проекті ДДП	розглядається даний проект ДДП, в якому розглянуто можливий вплив на довкілля від реалізації ДДП в розділі 6 та ефективність його реалізації.	Переваги заплановані екоорієнтовані заходи щодо зменшення негативних впливів на компоненти довкілля, заходи щодо адаптації регіону до кліматичних змін Існуюча соціально-економічна структура громади зазнає часткової зміни, розширюються виробничі можливості, покращується транспортне забезпечення та дорожня мережа. З'являється перспектива у появі певної кількості робочих місць.	- запобіганню появі небалого і не цільового використання земельних ресурсів - збільшенню зелених насаджень різного призначення - підвищення адаптаційних заходів до змін клімату - покращення ситуації із станом і якістю водних об'єктів, ґрунтів та атмосферного повітря в цілому та ін.

			Недоліки невизначеність у політико-адміністративній сфері та впливи війни. Підвищення ймовірності виникнення ситуацій із локальними впливами на окремі компоненти довкілля і відповідно на стан здоров'я місцевих мешканців. Можливі впливи на довкілля від реалізації рішень ДДП розглянуті у відповідних розділах даного звіту. (зокрема, в розділі 3, 4, 6)
3	Альтернатива, запропонована у звіті про СЕО	дещо подібна до альтернативи 2 за багатьма проектними рішеннями, але передбачає ряд пропозицій та рекомендованих заходів, які можуть бути враховані для провадження (подано як додаток в таблиці 8.2) Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді, але включення їх до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність громади.	Переваги посилення екологічної безпеки, нівелювання впливів війни Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді Недоліки Включення оптимізаційних заходів (табл.8.2.) до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність бізнес структур, виробництв та в цілому громади

Додаткова таблиця 8.2

Програми Стратегії	Пропозиція
1.1.1. Нові підходи до управління; 1.1.2. Енергоефективність; 1.1.3 Цифровізація; 1.2.1. Системне навчання працівників ОМС та старост; 1.2.2. Підвищення кваліфікації працівників комунальних підприємств, установ і закладів; 1.3.1. Розвиток участі; 3.1.1. Капітальний ремонт доріг; 3.1.4. Благоустрій публічних просторів; 3.4.1 Розвиток спортивних та культурних лідерів; 3.4.2 Масові спортивні та культурні події; 3.6.1 Система поведження з відходами; 3.6.2 Якість ґрунтів громади;	• провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності • залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я • Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поведження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. • проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; • оновлювати транспортне забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту, розробкою та впровадженням веломаршрутів між населеними пунктами громади; • дотримання діючих норм законодавства під час проведення реконструкцій, ремонтів, будівельних робіт; • проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості засмічення ландшафтів громади та спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; • створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);

3.6.3 Якість водних джерел громади	• заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством);• розробити і затвердити проекти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;• визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об'єктів;• прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду;• заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми;• дотримуватися у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;• забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо;• забезпечити усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови;• в межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано створити цифрову модель рельєфу громади та актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення.• передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійнонебезпечних та інших непридатних для розорювання угідь;• на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади);• на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацию ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти;• Забезпечити дотримання норм унесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території;• на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності;• інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів;• створити "Білу книгу благоустрою громади", із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поведінки із такими видами.• Заходи із озеленення, рекультивациі проводити відповідно до переліку "Білої книги";• Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007⁷.

	• Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»• впровадити систему моніторингу якості води в колодязях громади;• забезпечити моніторингові спостереження за станом атмосферного повітря;• орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем;• проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності;• інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря;• Забезпечити контроль збору в населення та відповідної утилізації небезпечних відходів - батарейок, ртутних ламп, електронних компонентів, токсичних відходів будівництва.• удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань,• стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді;• проведення інформування населення щодо необхідності створення територій (ПЗФ, екологічної мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання

8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроєктованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Стратегії та Плану дій для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється Стратегія.
- Відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації. через відсутність локальних даних про стан довкілля Петрівської селищної територіальної громади.

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

-зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання. Для Петрівської селищної територіальної громади є доцільним продовжувати створення системи моніторингу за станом довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text>].

Система моніторингу має включати заходи з контролю якості атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів та якості земельних ресурсів, біологічних ресурсів та здоров'я населення. Перелік заходів із моніторингу може встановлюватися і коригуватись відповідно до завдань Стратегії. Отже, заходи передбачені для здійснення моніторингу повинні включати:

- а) контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії негативного явища при впровадженні рішення ДДП;
- б) контроль інших можливих негативних впливів на довкілля.

Основними цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу за станом довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців Петрівської селищної територіальної громади.

-кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також, кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Враховуючи характер наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачається облік кількісних та якісних показників, що характеризують вплив на довкілля без акцентування на дотримання їх цільових значень (таблиця 9.1). Проте, цільові значення показників мають відповідати санітарним нормам та правилам діючим в Україні та/або відповідати ЦСР і прийнятим для ЄС.

Таблиця 9.1.

Кількісні показники екологічного стану компонентів довкілля, що можуть бути включені у систему моніторингу при виконанні рішень ДДП

№	Екологічні показники індикації стану	Одиниці виміру
1	Використання водних ресурсів	
1.1	Загальний об'єм забору прісних вод у цілому, в т.ч.:	м ³ /рік
	об'єм забору прісних поверхневих вод	
	об'єм забору прісних підземних вод	
1.2	Використання прісних вод у цілому, в т.ч.:	м ³ /рік
	побутово-питні потреби	

	зрошення	
	сільськогосподарські потреби	
	інше	
1.3.	Якість води для питних потреб	
	за хімічними показниками	мг/дм3 або мкг/дм3 або Бк/дм3
	за бактеріологічними показниками	КУО/100см3 або БУО/дм3 або клітини, цисти, яйця в 50 дм3
1.3	Об'єм води, що використовується для задоволення господарсько-питних та інших потреб населення в цілому	м3/рік/на душу населення
2	Якість ґрунтів	
2.1	Якісний стан ґрунтів	
	вміст гумусу в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук фосфору (P2O5) в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук калію (K2O) в орному шарі ґрунту кислотність орного шару ґрунту засоленість ґрунтів	% мг/кг ґрунту мг/кг ґрунту
2.2	Забруднення важкими металами	мг/кг
2.3.	Бактеріологічне забруднення	клітини, цисти, яйця/кг; титр/Coli; Титр/Perfringens або санітарне число
2.4.	Радіаційне забруднення	кБк/м2
2.5.	Органогенне забруднення (пестициди, гербіциди та ін.)	мг/кг
3	Забруднені стічні води	
3.1	Скидання зворотних вод, усього, в т.ч.:	м3/рік
	у поверхневі водні об'єкти	
	у підземні горизонти	
	у накопичувачі	
3.2	Скидання зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього, з них:	м3/рік
	нормативно очищених	
	нормативно чистих без очищення	
	забруднених	
3.3	Скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти в цілому, в т.ч.:	% від загального об'єму скинутих стічних вод
	забруднених зворотних вод без очищення	
	недостатньо очищених зворотних вод	
4	Земельні ресурси	
4.1	Частка озеленених територій	% від загальної території
4.2	Частка забудованої території	% від загальної території
4.3	Частка не забудованої території	% від загальної території
5	Атмосферне повітря	
5.1.	Загальні витрати твердого палива, усього в т.ч.:	
	дрова	тис. т/рік
	інше	тис. т/рік
5.2.	Загальне споживання електроенергії	кВт/рік
5.3.	Загальний об'єм споживання газу	м3/рік
5.4.	Забруднення	
	Вміст в атмосферному повітрі: NO2, CO, NH3, CH2O, PM (пил) 2.5, PM 10 формальдегідів	мг/м3 мкг/м3 мг/м3
6	Поводження з відходами	
6.1	Утворилося, всього за рік	
	ТПВ	т/рік
	Від домогосподарств	т/рік
	Від виробничої сфери	т/рік
	Від сфери послуг	т/рік
7	Забруднення ґрунтового покриву	
7.1.	Забруднення важкими металами (вздовж транспортних артерій та місць скупчення автомобільного транспорту)	мг/кг
7.2.	Забруднення основними органічними та хімічними сполуками ґрунтів с/г використання	мг/кг

Вибір екологічних показників здійснення моніторингу.

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища РС-Т-С-В-Р (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

РС – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

Т – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

С – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

В – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

Р – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Індикатори моніторингу

В цьому Звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану реалізації Стратегії, відповідно до вимог Постанови № 1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення", Закону України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України, які корелюють із завданнями ДДП. Індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП наведено в таблиці нижче.

Для Петрівської селищної територіальної громади доцільно проводити моніторинг ефективності реалізації заходів ДДП на основі визначених показників (індикаторів) раз на рік, а також на початку введення в дію (затвердження) ДДП та через рік після завершення його дії.

У таблиці 9.2. наведено завдання, за якими **має проводитись моніторинг**, відповідно до поданих індикаторів.

Таблиця 9.2.

Рушійні сили: програми ДДП	Компоненти довкілля, та здоров'я населення які зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Генерація відходів	Здоров'я мешканців громади
1.1.2. Енергоефективність	I-1, I-3	I-2						
3.1.1. Капітальний ремонт доріг							I-13	
3.1.2. Будівництво та капітальний ремонт мереж водопостачання та водовідведення			I-5, I-6, I-7					I-27
3.1.3. Реконструкція закладів освіти, культури, охорони здоров'я та спорту		I-3, I-4					I-13	
3.1.4. Благоустрій публічних просторів						I-11		
3.3.1 Охоплення медичними послугами								I-16
3.3.2 Розвиток персоналу закладів охорони здоров'я								I-33
3.4.3 Охоплення клубами, секціями та гуртками								I-16
3.6.1 Система поводження з відходами	I-1, I-3		I-6, I-7	I-29			I-13, I-29	I-27
3.6.2 Якість ґрунтів громади			I-7	I-14				I-27
3.6.3 Якість водних джерел громади			I-7					

Номер в таблиці 9.1.	Індикатор	Визначення (кількісні та якісні показники)	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу (цільові значення)
I-0	Глобальний індикатор ЦСР 7.1.1. Доступна та чиста енергія Виробництво електроенергії, млрд. кВт.год	Кількість, млрд. кВт.год	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-1	Якість повітря загалом	Показники згідно Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.	Автоматичні станції моніторингу та/або аналіз проб повітря, що здійснюють	відповідно до показників постанови

			регіональні офіси гідрометеорологічної служби	
I-2	Обсяг викидів парникових газів	Відповідно Закону України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”	Статистична звітність згідно зазначеного Закону	Відповідно до поточних значень цілей НВВ.
I-3	Глобальний індикатор ЦСР 11.6.2 - усереднений річний рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	Показники PM25, PM10	Автоматичні станції моніторингу а/або аналіз проб повітря, що здійснюють регіональні офіси гідрометеорологічної служби	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I-4	Індикатор ЦСР 11.5.1 - Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-5	Індикатор ЦСР 6.3.2 - частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I-6	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування	Показники згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10	Щорічний аналіз проб води із джерел питного водопостачання	не гірше, ніж встановлено ДСанПіН 2.2.4-171-10
I-7	Якість поверхневих вод	Показники Нормативів_ЕБВО_від_30.07.12	Щорічний аналіз проб води із відповідних поверхневих водних об'єктів	Відповідно до нормативів
I-8	Індикатор ЦСР 6.3.1. Обсяги скидів забруднених стічних вод	Обсяги скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти, млн. куб. м	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-10	Частка земель під оранкою	Площа фактично розораних земель, км2	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озеленених територій	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озеленених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність, або за даними ведення обліку зелених насаджень	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ (природоохоронних територій)	площа фактичних територій ПЗФ (природоохоронних територій) поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-13	Загальний обсяг утворення ТПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів ДК 005-96	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
I-14	Загальний обсяг використаних добрив	Кількість, кг або т	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-15	Обсяг утворення небезпечних відходів	Обсяг утворення небезпечних відходів 1-3 класу небезпеки	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді

I-16	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число випадків тимчасової непрацездатності (ТН) на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
I-17	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число календарних днів ТН на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
I-18	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Середня тривалість одного випадку ТН	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
I-23	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	За даними відповідного підрозділу Добровеличківської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
I-24	Здійснення стратегічної екологічної оцінки під час розробки проєктів містобудівної документації	Відсоток містобудівної документації,	За даними відповідного підрозділу Добровеличківської громади, уповноваженого проводити зберігати інформацію про процедури СЕО ДДП.	100% за звітний період
I-25	Індикатор ЦСР № 3.9.1. - міцне здоров'я та благополуччя	Частка витрат населення у загальних видатках на охорону здоров'я, %	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-26	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні
I-27	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - зовнішні фактори впливу на стан здоров'я	фактори, що впливають на стан здоров'я населення, і звернення до установ охорони здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні
I-29	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ, одиниць	Дані відповідних підрозділів громади	Не більше ніж за попередній звітний період

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Методи визначення та отримання значень показників, запропонованих або таких, що висвітлюють стан компонентів довкілля від впровадження рішень ДДП, при здійсненні заходів моніторингу повинні відповідати чинним методикам екологічних, медико-санітарних та санітарно-гігієнічних спостережень та оцінок і має здійснюватися шляхом фіксації показників наявних лічильних приладів або взяття проб і проведення лабораторних досліджень тощо. Отримання актуальних даних від відповідних служб та уповноважених осіб ініціюється Замовником. Керівників, або відповідальних осіб (від підприємств, установ, органу врядування тощо) передбачається зобов'язати повідомляти, за вимогою Замовника, з моменту введення в дію рішення значення показників в письмовому вигляді у формі довідки. В подальшому здійснюється аналіз отриманої екологічної статистики із виявленням тенденцій щодо динаміки стану компонентів довкілля, стану здоров'я населення з моменту провадження рішень ДДП.

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку. Засоби та способи індикації стану компонентів довкілля обираються такими які відповідають встановленим нормативно-законодавчою базою методикам екологічних спостережень та оцінок стану довкілля. Враховуючи характер наслідків виконання окремих рішень документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, здійснення планових спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних) заходів моніторингу залишається у компетенціях Замовника, а також, передбачається перевірка відповідними органами у разі надходження скарг та/або екстрених (аварійних ситуацій).

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями. Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник. Згідно ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку" ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень ДДП не несе транскордонних наслідків для довкілля.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою ДДП "Стратегія розвитку

Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки" та "План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Петрівської селищної територіальної громади на 2025-2027 роки" тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Стратегії з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Стратегії (р.1 та р.2).

Документ державного планування охоплює основні напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки та благоустрою, охорони навколишнього природного середовища.

Зміст та основні цілі даного документу відповідають, зокрема, низці галузевих програм, що діють в межах регіону та на території ОТГ, а також корелюється із стратегічним баченням розвитку області, оскільки враховує основні положення Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021 -2027 роки, Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки; цілями державної екологічної політики тощо.

Існуючі екологічні проблеми території ОТГ можна визначити як проблеми природного та антропогенного характеру. До природних екологічних проблем в даному контексті відносяться мала площа, що її займають об'єкти ПЗФ, незадовільний стан річок тощо. Проте, більшість екологічних негараздів прямо чи опосередковано зумовлено діяльністю людини та пов'язані із некерованим і нераціональним природокористуванням. Серед них проблеми пов'язані із утилізацією, переробкою побутових відходів; окремі проблеми із водопостачанням та каналізуванням населених пунктів (подекуди відсутні та/або застарілі системи та обладнання); знижена якість дорожньої та транспортної інфраструктури; надмірна розораність території,.

Аналіз екологічної ситуації в межах території планування вказує на те, що існує ряд екологічних ризиків які мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров'я населення.

Забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від пересувних джерел та при проведенні будівництв та реконструкцій. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення, проте, вони не є критично небезпечними та неконтрольованими.

Основними екологічними проблемами даної території в питаннях існуючого стану поверхневих і підземних вод, охорони і раціонального використання водних ресурсів є скиди поверхневого стоку без очистки, відсутність систем очищення, каналізування, недбале водокористування в цілому, а також недотримання обмеженого режиму землекористування в водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах.

Ризики в сфері землекористування пов'язані із деградацією земель внаслідок нераціонального природокористування. Значущим ризиком для якості ґрунтів є ймовірність механічного забруднення земель через накопичення ТПВ, зокрема, існує тенденція до збільшення обсягу крупногабаритних відходів, значну частину яких складатиме відпрацьована побутова техніка, будівельні відходи та сміття тощо. Проблема існує внаслідок недосконалості системи збирання, знешкоджування, утилізації сміття.

До ризиків втрати біорізноманіття та ландшафтного різноманіття в громаді слід віднести незначну кількість територій та об'єктів ПЗФ, а також відсутність

локальної екомережі, також слід назвати, як і для регіону загалом, не завжди ефективного виконання природоохоронних заходів, в тому числі в питаннях визначення особливо цінних ділянок, які є перспективними для заповідання з подальшим наданням їм статусу природно-заповідного фонду, невідповідність технологій будівництва та експлуатації дорожньо-транспортної мережі та інфраструктури, недосконалість та місцями повністю відсутня рекреаційна інфраструктура та заплановані місця для коротко- та довготривалого відпочинку, неконтрольованість діяльності та потужності потоків рекреантів призводить до надмірного навантаження на ландшафти і як наслідок повна /часткова їх дигресія та втрата тощо.

До ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту, недостатнє забезпечення об'єктами обслуговування, а саме закладами охорони здоров'я, об'єктами фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного та туристичного спрямування.

Проект ДДП розроблено з урахуванням зобов'язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, з них відзначимо, насамперед, Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у трансграничному контексті, Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її державами-членами, з іншої сторони, Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», низку міжнародних природоохоронних конвенцій, ратифікованих Україною, стратегії, плани і програми розвитку. Загалом, усі заходи документу державного планування не суперечать зобов'язанням України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення.

Для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту ДДП, враховуючи результати досліджень поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози зміни цього стану, екологічних проблем, ризику впливу на здоров'я населення, пропонується комплекс природоохоронних заходів, дія котрих спрямована, зокрема, на такі компоненти довкілля та/ або сфери виникнення (в т.ч. ймовірних) негативних наслідків: клімат та атмосферне повітря, поверхневі і підземні води, ґрунти, флора, фауна, біорізноманіття, ландшафтна та культурна спадщина, природно-заповідний фонд, умови для рекреації і туризму, поводження з відходами, здоров'я населення.

Розроблення СЕО спиралося на низку методичних підходів – аналіз територій, прогнозування, методи аналогій, експертних висновків, картографічні та геоінформаційні методи тощо. Основою аналізу території, комплексного врахування особливостей природних умов, сучасного екологічного стану та планувальних рішень виступали геоінформаційні технології. Геоінформаційні методи застосовані для спряженого і комплексного аналізу різнопланових геопросторових даних.

За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Стратегії. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Стратегії, серед яких в першу чергу вирішення питання щодо поводження з відходами.

Петрівській селищній територіальній громаді рекомендовано забезпечити реалізацію наступних заходів (в межах програм Стратегії: 1.1.1. Нові підходи до управління; 1.1.2. Енергоефективність; 1.1.3 Цифровізація; 1.2.1. Системне навчання

працівників ОМС та старост; 1.2.2. Підвищення кваліфікації працівників комунальних підприємств, установ і закладів; 1.3.1. Розвиток участі; 3.1.1. Капітальний ремонт доріг; 3.1.4. Благоустрій публічних просторів; 3.4.1 Розвиток спортивних та культурних лідерів; 3.4.2 Масові спортивні та культурні події; 3.6.1 Система поводження з відходами; 3.6.2 Якість ґрунтів громади; 3.6.3 Якість водних джерел громади):

- провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності
- залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я
- Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання.
- проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття;
- оновлювати транспортне забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту, розробкою та впровадженням веломаршрутів між населеними пунктами громади;
- дотримання діючих норм законодавства під час проведення реконструкцій, ремонтів, будівельних робіт;
- проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості засмічення ландшафтів громади та спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття;
- створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);
- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством);
- розробити і затвердити проекти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об'єктів;
- прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду;
- заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми;
- дотримуватися у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;
- забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо;

- забезпечити усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови;
- в межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано створити цифрову модель рельєфу громади та актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення.
- передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійнонебезпечних та інших непридатних для розорювання угідь;
- на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати територію, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади);
- на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити територію із існуючою та потенціальною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти;
- Забезпечити дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території;
- на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності;
- інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів;
- створити "Білу книгу благоустрою громади", із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами.
- Заходи із озеленення, рекультивації проводити відповідно до переліку "Білої книги";
- Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007.
- Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»
- впровадити систему моніторингу якості води в колодязях громади;
- забезпечити моніторингові спостереження за станом атмосферного повітря ;
- орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем;
- проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності;
- інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря;

- Забезпечити контроль збору в населення та відповідної утилізації небезпечних відходів - батарейок, ртутних ламп, електронних компонентів, токсичних відходів будівництва.
- удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань,
- стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді;

проведення інформування населення щодо необхідності створення територій (ПЗФ, екологічної мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання